

શ્રી શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ
 ચંદ્રજ્યોત ગ્રંથ માળા પુખ્ત-૭.
 ધર્મ-લક્ષિત પ્રેમ-સુબોધ-લઙ્કિધસૂરિભ્યો નમઃ
 ત્રિલોચના નિત્ય સ્તોત્ર સંગ્રહ
 તથા
 ચંદ્રજ્યોત સ્વાધ્યાય સંગ્રહ

સંપાદક મુનિરાજશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી
 મ.જ્ઞા. (થરાવાળા)
 પ્રકાશક ચંદ્રજ્યોત પ્રકાશન મંદિર

સવત ૨૦૪૨ના કારતક સુદ
૨ પૂ. શ્રીના વર્ધમાન તપતી
૪૭મી ઓળીના પારણાનો
દિવસ

નકલ : એક હજાર
મૂલ્ય રૂ. ૫-૦૦

પ્રાપ્તિસ્થાન :

નવીનચંદ્ર કીર્તિલાલ
શાહ બધસા, રાજવીર મારકેટ,
સોરાગજી કંપાઉન્ડ
જુના વાડજ, અમદાવાદ.

સોમચંદ ડી. શાહ
સુઘોષા કાર્યાલય, પાલીતાણા

સુરેશકુમાર રતીલાલ
૧૦, ચંદ્રમૌલી સોસાયટી,
નવા વાડજ રોડ.
રામ કોલોની પાસે,
ભીમજીપુરા, અમદાવાદ-૧૩

મયુરકુમાર જીવાભાઈ
વરસોડાની ચાલી, સાબરમતી,
અમદાવાદ.

લલિત દેદિયા
પ્રવિણ ચેમ્પસ પહેલે માળે,
૬, કેશવજી નાયક રોડ,
ભાતખજાર, મુંબઈ-૬.

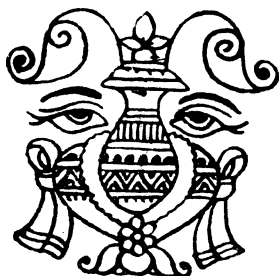
શ્રી જૈન શ્રેયસ્કર મંડેળ
સ્ટેશન રોડ, રંગમહેલ,
મહેસાણા (ઉ.ગુ.)

મુદ્રક : ચીનુભાઈ મોહનભાઈ શાહ (પાટણવાળા)
૩૨૨૬, મંગળપારેખનો ખાંચો, શાહપુર, અમદાવાદ.
પ્રકાશક : ચંદ્રજ્યોત પ્રકાશન મંદિર,

ત્રિલોચના નિત્ય સ્તોત્ર સંગ્રહ

તથા

ચન્દ્રજ્યોત સ્તોત્ર પ્રકાશન-મંદિર ગુપ્તધ

સંપાદક

મુનિરાજશ્રી ચન્દ્રશેખરવિજયજી મ. સા.

પ્રકાશન

ચન્દ્રજ્યોત પ્રકાશન-મંદિર ગુપ્તધ

વિગત	પાન નંબર
૧ નવકારમંત્ર	૧
૨ ઉવસરસગ્ગહરં સ્તવનમ્	૧
૩ ભક્તામર સ્તોત્ર	૨
૪ બૃહત્ શાન્તિ	૮
૫ ઋષિમંડળ સ્તોત્ર	૧૩
ચંદ્ર જ્યોત સ્વાધ્યાય સંગ્રહ	
૧ જ્ઞાનસાર સ્તોત્ર	૨૨
૨ વીતરાગ સ્તોત્ર	૫૩
૩ શ્રીતત્ત્વાર્થાધિગમસૂત્રમ્	૭૩

સ્વ.પૂ. ભકિત
સૂરિશ્વરજી મ.સા.

પૂજ્ય આચાર્ય વિજય
પ્રેમસૂરિશ્વરજી મ.સા.

પૂજ્ય આચાર્ય વિજય
મુખીવસૂરિશ્વરજી મ.સા.

પૂ. આ. વિનયચંદ
સૂરિશ્વરજી મ.સા.

સ્વ. પૂ. ધર્મ
સૂરિશ્વરજી મ.સા.

પૂ. આચાર્ય ભયકચંદ
સૂરિશ્વરજી મ.સા.

પૂ. આચાર્ય વિજય
વસિષ્ઠસૂરિજી મ.સા.

પૂ. આચાર્ય વિજય
પ્રસન્નચંદ સૂરિજી મ.સા.

પૂજ્ય આચાર્ય વિજય
કૃપશ્વરસૂરિજી મ.સા.

પૂ. આ. ભગવંતોના ચરણ કમળમાં
મુનિશ્રીજી ચંદ્રશેખર વિજયજી મ. સા. ની કોટી કોટી
સહુ વંદના.

મુનિરાજશ્રી ચંદ્રશેખર વિ. મ. સા.
(થરાવાળા)

જન્મ ૨૦૦૨ ના કારતક વદ ૧૦
દીક્ષા. ૨૦૨૫ ના વૈશાખ સુદ ૭

મુનિશ્રી ચંદ્રશેખર વિ. મ. સા. ના.
ચરણ કમળમાં ગોડવાડ ઓસવાલ જેન સંઘ
મુખ્યધની શતશત વંદના

પ્રસ્તાવના

આ સ્વાધ્યાયમાં આપેલ નિત્ય સ્તોત્ર લક્ષ્યામર-મંડોરી શાંતિ આદિ હંમેશાં નિત્યનિયમ મુજબ સમયસર ગણવાથી જીવનમાં શાંતિ, મરણ સમયે સમાધિ અને પરલોકમાં સદ્ગતિની પ્રાપ્તિ થાય છે. જીવનમાં અપૂર્વ આનંદની પ્રાપ્તિ કરવી હોય, પ્રાપ્ત થયેલ દુઃખ-દારિદ્ર-દુર્ભાગ્યને જડમૂળથી નાશ કરવા હોય તો સ્તોત્ર ગણવાનું ભૂતતા નહિ. સ્વાધ્યાયમાં મુખ્યત્વે જ્ઞાનસાર-વીતરાગ સ્તોત્ર-વૈરાગ્યશ્વતક-તત્ત્વાર્થ પૂર્વાચાર્યોએ રચેલ સૂત્રો પ્રમટ કરેલ છે આ સૂત્રો કંઠસ્થ કરી સ્વાધ્યાય કરવાથી જીવનમાં અપૂર્વ આનંદ પ્રાપ્ત થાય છે. સ્વાધ્યાય દ્વારા કર્મ નિર્જરા થાય છે. હેય-જેય-ઉપાદેય નો વિવેક સમજી જીવનમાં સ્વાધ્યાય દ્વારા પુણ્ય બંધ થાય છે. ભવભ્રમણ અટકી જાય છે જીવનમાંથી દુર્ગુણો દૂર કરી સદ્ગુણોની પ્રાપ્તિ થાય. સ્વાધ્યાય એ આભ્યંતર તપ છે એના દ્વારા કર્મનો ભુક્કો ઊઠાવી મોક્ષપદની પ્રાપ્તિ કરો એજ અંતરની એક અભિલાષા

ગોડવાડ ઓસવાલ જીવન મુખ્ય લિ: મુનિ ચંદ્રશેખર વિ. મ સા.

સંવત ૨૦૪૧ આસો સદ-૫ શુક્રવાર

દાતાઓની શુભ નામાવલી

૫૦૧) રાંકા ધાપુળેન ચુનીલાલજી દાદા

૧૦૧) શાહ કાંતીલાલ મોહનલાલ દાંતીવાડા
સાધ્વીજી ગીતપ્રસાશ્રીજીની પ્રેરણાથી

૧૦૨) શાહ શાંતીલાલ રમેશકુમાર લકમાવા

૧૦૩) મહાવીર એન્ડ કું હા દેવીચંદ માલવાડા

૧૦૪) શાહ ચુનીલાલ હજરીમલજી પુરણ

૧૦૫) રાંકા સુમેરમલ વચ્છરાજ સાંચોર

૧૦૬) શાહ ખામુલાલ છગનલાલ બાલી

૧૦૭) શાહ ચંદ્રકાંત અમૃતલાલ કરણનગર

૧૦૮) શાહ મનજીજી દેવાજી હાડેચા

૧૦૯) દોશી મોતીલાલ મનજીજી હાડેચા

૧૧૦) નવલકુમાર ગોમરાજ તાતેડ મારોલ

૧૧૧) જૈન હરખચંદ માનમલ હાડેચા

૧૧૨) અતુલકુમાર રસિકલાલ ધામી રાધનપુર

(૫)

૨૦૧૭ દરગીચંદ હીરાચંદ જી માલવાડા

૨૦૧૭ ભણશાલીકુંડલચંદ રતનચંદ હાડેજા

૧૦૧૭ મોહનલાલ હીરાચંદ જી અન્દરાગુડા

૧૦૧૭ કુંદનમલ રૂપચંદ જી સીંદર

૧૦૧૭ ઉમાજી કરમાજી ભંદર

૧૦૧૭ કંકુખાઈ જવાનમલ જી પુરણ

૧૦૧૭ માંગીલાલ વિજયકુમાર વાંકલી

૧૦૧૭ શાંતીલાલ ડાહ્યાચંદ પાટણ

૧૦૧૭ ચંપાલાલ મિશ્રિમલ જી રાણી

૧૦૧૭ અનરાજ મુળચંદ જી સાંસોટ

૧૦૧૭ વાલચંદ જી હસ્તીમલ જી મુડાલા

૧૦૧૭ સંજય સૂર્યકાન્ત ઝોટા જુનાડીસા

૧૦૧૭ દીનેશ બાબુભાઈ કાંટો

૧૦૧૭ હેમન્ત જયંતીલાલ જુનાડીસા

૧૦૧૭ પુનમચંદ મુળચંદ દોશી મોરીયાવાળા મલાડ મુંબઈ

૧૦૧૭ એક સદ્ગ્રહસ્થ તરફથી વિદુષી સાધ્વીજી પૂર્ણાભદ્રાશ્રીજી
નો શુભ પ્રેરણાથી

(૬)

- ૧૦૧) ચુનીલાલ એમ શાહ નેનાવા ખંભાત
૧૦૧) મોહનલાલ નાગજી સાચોર
૧૦૧) સુરેશકુમાર રતીલાલ સામરમલી
૧૦૧) વનેચંદ સરદારમલ કોશીલાવ
૧૦૧) નવીનચંદ્ર કાંતિલાલ શાહ થરા (ખી. કે.)
૧૦૧) પારસમલ ઓસ્મલ મહેતા સાચોર
૧૦૧) નથમલ હીરાજી શાહ ધાનેરા (ખી. કે.)

પૂ. આ. લકિતસૂરીશ્વરજી મ. સા. (સમી વાળા) ના સમુદાયના સાધ્વીજી ત્રિલોચનાશ્રીજી (ચરાવાળા)ના શિષ્યા પ્રશિષ્યા સાધ્વીજી અનીલપ્રભાશ્રીજી, સાધ્વીજી તત્ત્વપ્રસાશ્રીજી સાધ્વીજી ગીતપ્રસાશ્રીજી, સાધ્વીજી દિવ્યદર્શિતાશ્રીજી સાધ્વીજી જીતરત્નાશ્રીજી આદિનો આ પુસ્તકમાં સારો એવો સહકાર મળેલ છે.

પ્રવચનકાર મુનિરાજશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મ. સા. (ચરાવાળા)ની શુભ પ્રેરણાથી સંવત ૨૦૪૧ માં ગોડવાડ ઓસવાલ લુક્ન ગુલાલવાડી, મુંબઈના ચાતુર્માસ ઉપરના દાતાઓ ભાગ્યશાળીઓ તરફથી મળેલ છે.

ગોડવાડ ઓસવાલ જૈન સંઘની ભાવભરી વંદના

વાત્સલ્યવરિધિ

પૂ. આચાર્ય દેવ વિજયપ્રેમસૂરીવરજી મ.

સાહેબના ક્રિયાકાંડ દક્ષ અપ્રમત્ત યોગી

પૂ. આચાર્યદેવ વિજયમુખોદસૂરીચરજી

મ. સા. ના

ચરણકમળમાં

આ પુસ્તક સાદર સમર્પણ.

૨૦૪૨ કારતક સુદ ૨ ગુરુવાર મુનિશ્રી યદ્રશેખરવિજયજીની

૧૪-૧૧-૮૫

અનંતરા વંદનાવલી

॥ શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથાય નમઃ ॥

ત્રિલોચના નિત્ય સ્તોત્ર સંગ્રહ

નવકાર

નમો અરિહંતાણું ॥ ૧ ॥

નમો સિદ્ધાણું ॥ ૨ ॥

નમો આયરિયાણું ॥ ૩ ॥

નમો ઉવજ્જાયાણું ॥ ૪ ॥

નમો લોચે સંવસાહૂણું ॥ ૫ ॥

એસો પંચ નમુક્કારો ॥ ૬ ॥

સંવપાવપણાસણો ॥ ૭ ॥

મંગલાણું ચ સંવેસિં ॥ ૮ ॥

પઠમં હવઈ મંગલં ॥ ૯ ॥

ઉવસગ્ગહરં સ્તવનમ્.

ઉવસગ્ગહરં પાસં, પાસં વંદામિ કર્મ-ધણુ-મુક્કં;

વિસહર-વિસ-નિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણુ-આવાસં. ૧

વિસહર-કુલિંગ-મંતં, કંઠે ધારેઈજો સયા મણુઓ;

તસ્સ ગહ-રોગ-મારી, હુટ્ટજરા જંતિ ઉવસામં. ૨

ચિદ્દેહ દૂરે મંતો, તુજ્જ પણામો વિ બહુકલ્લો હોઈ;

નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન હુક્ખ-દોગચ્ચં ૩

તુહ સમ્મત્તે લોદ્ધ, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવખ્ખહિએ;
 પાવંતિ અવિગ્ગેણું, જીવા અયરામરં ઠાણું ૪
 ઇઅ સંથુઓ મહાયસ, ભત્તિખ્ખર-નિખ્ખરેણ હિયએણ;
 તા દેવ દિન્ન જોહિં, ભવે ભવે પાસ જિણુચંદ. ૫

ભક્તામર સ્તોત્રમ્

ભક્તામર-પ્રણુત-મૌલિ-મણિ-પ્રભાણા, -મુદ્ધોતકં
 દલિત પાપ-તમો-વિતાનમ્; સમ્યક્ પ્રણમ્ય જિનપાદ-
 યુગં યુગાદા, -વાલંબનં ભવજલે પતતાં જનાનામ્. ૧
 યઃ સંસ્તુતઃ સકલ-વાહુમય-તત્ત્વબોધા, -દુદ્ધભૂત-બુદ્ધિ-
 પટુભિઃ સુરલોક -નાથૈઃ; સ્તોત્રૈર્જગત્રિતય ચિત્ત-હરૈરુ-
 દારૈઃ, સ્તોખ્યે કિલાહમપિ તં પ્રથમં જિનેન્દ્રમ્. ૨
 બુદ્ધ્યા વિનાડપિ વિબુધા-ચિંત-પાદપીઠ! સ્તોતું
 સમુદ્યત-મતિ-વિગત-ત્રપોડહમ્; બાલં વિહાય જલ-
 સંસ્થિત-મિંદુ-ખિંબ-મન્યઃ ક ઇચ્છતિ જનઃ સહસ્રા
 ગ્રહીતુમ્. ૩

વક્તું ગુણાન્ ગુણસમુદ્ર! શશાંક-કાંતાન્, કસ્તે ક્ષમઃ
 સુરશુર પ્રતિભોડપિ બુદ્ધ્યા? કલ્પાંતકાલ-પવનોદ્યત-
 નકચકં, કે વા તરીતુમલમંબુનિધિં ભુજ્જલ્યામ્? ૪
 સોડહં તથાપિ તવ ભક્તિવશાન્મુનીશ!, કતું સ્તવ-
 વિગતંશક્તિ-રપિ પ્રવૃત્તઃ; પ્રીત્યાત્મવીર્ય-મવિચાર્ય મૃગો

મૃગેન્દ્રં, નાભ્યેતિ કિં નિજશિશોઃ પરિપાલનાર્થમ્ ?
અદ્યશ્રુતં શ્રુતવતાં પરિહાસ-ધામ, ત્વદ્ભક્તિરેવ મુખરીકુ-
રૂતે બલ્લાન્મામ્ ; યત્કોકિલઃ કિલ મધૌ મધુરં વિરૌતિ,
તચ્ચાઙ્ગ ચૂત-કલિકા-નિકરૈકહેતુઃ ૧

ત્વત્સંસ્તવેન ભવ-સંતતિ સન્નિબદ્ધં, પાપં ક્ષણાત્ક્ષય-
મુપૈતિ શરીરભાજનમ્ : આકાંતલોક-મલિ નીલ-મશેષમાશુ,
સૂર્યાશુ-ભિન્નમિવ શાર્વર—મંધકારમ્ . ૭

મત્ત્વેતિ નાથ ! તવ સંસ્તવનં મયેદ, —મારભ્યતે તનુ-
ધિયાઽપિ તવ પ્રભાવાત્ ; ચેતો હરિષ્યતિ સતાં નલિની
—દલેષુ, મુક્તાદ્દલ-દ્યુતિ-મુપૈતિ નનૂદબિંદુ . ૮

આસ્તાં તવ સ્તવન-મસ્ત સમસ્તદોષં, ત્વત્સંકથાપિ-
જગતાં દુરિતાનિ હન્તિ, દૂરે સહસ્રકિરણઃ કુરૂતે પ્રભેવ,
પદ્માકરેષુ જલજ્વલિ વિકાસભાંજિ . ૯

નાત્યદ્ભુતં ભુવન-ભૂષણ-ભૂત ! નાથ !, ભૂતૈર્ગુણૌર્ભુવિ
ભવન્તમભિષ્ટુવન્તઃ ; તુલ્યા ભવન્તિ ભવતો નનુ તેન
કિંવા, ભૂત્યાશ્રિતં ય ઇહ નાત્મસમં કરોતિ . ૧૦

દષ્ટ્વા ભવન્ત-મનિમેષ-વિલોકનીયં, નાઽન્યત્ર તોષમુ-
પયાતિ જનસ્ય ચક્ષુઃ ; પીત્વા પયઃ શશિકર-દ્યુતિ—
દુગ્ધ-સિંધોઃ, ક્ષારં જલં જલનિધે-રશિતું ક ઇચ્છેત્ ? ૧૧

યૈઃ શાંતરાગ-રૂચિભિઃ પરમાણુભિસ્ત્વં, નિર્માપિત-

સ્ત્રિભુવનૈક-લલામભૂત !; તાવંત એવ ખલુ તેઽપ્યણુવઃ
પૃથિવ્યાં, ચત્તે સમાન-મપરં નહિ રૂપમસ્તિ. ૧૨

વક્ત્રં ક્વ તે સુર-નરોરગ-નેત્રહારિ ?, નિઃશેષ-નિર્જિત-
જગત્ત્રિતયોપમાનમ્; ખિંબં કલંક-મલિનં ક્વ નિશાકર-
સ્ય ?, યદ્વાસરે ભવતિ પાંડુ-પલાશ-કલ્પમ્. ૧૩

સંપૂર્ણ-મંડલ-શશાંક-કલા કલાપ, શુભ્રા ગુણાસ્ત્રિભુવનં
તવ લંઘયન્તિ; યે સંશ્રિતાસ્ત્રિજગદ્દીશ્વર ! નાથમેકં,
કસ્તાન્નિવારયતિ સંચરતો યથેષ્ટમ્ ? ૧૪

ચિત્રં કિમત્ર ? યદ્દિ તે ત્રિદશાંગનાભિ, નીતં મનાગપિ
મનો ન વિકાર-માર્ગમ્; કલ્પાંતકાલ-મરૂતા ચલિતા-
ચલેન, કિં મંદરાદ્રિ-શિખરં ચલિતં કદાચિત્ ? ૧૫
નિર્ધૂમવર્ત્તિ-રૂપવર્જિત-તૈલપૂરઃ, કૃત્સ્નં જગત્ત્રયમિદં
પ્રકટીકરોષિ; ગમ્યો ન જતુ મરૂતાં ચલિતાચલાનાં,
દીપોઽપરસ્ત્વમસિ નાથ ! જગત્પ્રકાશ. ૧૬

નાસ્તં કદાચિદુપયાસિ ન રાહુગમ્યઃ, સ્પષ્ટીકરોષિ સહસ્રા
યુગપજ્જગતિ; નાંભોધરોદર-નિરુદ્ધ-મહાપ્રભાવઃ, સૂર્યાતિ
શાયિ-મહિમા-સિ મુનીંદ્ર ! લોકે. ૧૭

નિત્યોદયં દલિતમોહ મહાંધકારં, ગમ્યં ન રાહુવદનસ્ય ન
વારિદાનામ્; વિભ્રાજતે તવ મુખાજ્જ-મનલ્પકાંતિ,
વિદ્યોતયજ્જગદ્ધૂર્વ-શશાંક-ખિમ્બમ્. ૧૮

किं शर्वरीषु शशिनाऽहि विवस्वता वा ? , युष्मन्मुष्मे-
 दुद्वलितेषु तमस्सु नाथ ! ; निष्पन्न-शालि-वन-शालिनि-
 षुवलोके, कार्यं कियन्नलधरै-र्जलभार-नम्रैः. १८
 ज्ञानं यथा त्वयि विभाति कृतावकाशं, नैवं तथा हरि-
 ङ्गरादिषु नायकेषु; तेजः स्फुरन्मणिषु याति यथा मङ्गत्वं,
 नैवं तु काच-शकले किरणकुलेऽपि. २०

मन्ये वरं हरिङ्गरादय एव दृष्टा, दृष्टेषु येषु हृदयं
 त्वयि तोषमेति; किं वीक्षितेन लवता ? भुवि येन
 नान्यः, कश्चिन्मनो हरति नाथ ! लवांतरैऽपि. २१

स्त्रीषु शतानि शतशो जनयन्ति पुत्रान्, नान्या सुतं
 त्वदुपमं जननी प्रसूता, सर्वा द्विशो दद्याति भानि
 सङ्क्षरश्मिं, प्रायेव द्विजनयति स्फुरद्दंशुजलम्. २२
 त्वामाभनन्ति मुनयः परमं पुमांस-मादित्यवर्ण-
 ममलं तमसः परस्तात् ; त्वामेव सम्यगुपलक्ष्य न्यति

मृत्युं, नान्यः शिवः शिवपदस्य मुनीन्द्र ! पंथाः. २३
 त्वामव्ययं विबुधश्चित्य-मसंज्यमाद्यं, ब्रह्माणु-भीतिरम-
 नन्त-मनङ्गकेतुम्; योगीश्वरं विदितयोग-मनेकमेकं,
 ज्ञानस्वरूप-ममलं, प्रवदन्ति संतः. २४

अुद्धस्त्वमेव विबुधार्थित-अुद्धि-ओधात्, त्वं शङ्करोऽसि
 भुवनत्रय शङ्करत्वात् ; धातासि धीर ! शिवमार्गविधे-
 विधानात्, व्यक्तां त्वमेव लगवन् ! पुरुषोत्तमोऽसि. २५

तुल्यं नमस्त्रिभुवनातिर्हराय नाथ ! तुल्यं नमःक्षिति-
तला मल लूषणाय; तुल्यं नमस्त्रिजगतः परमेश्वराय,
तुल्यं नमो जिन ! सर्वोद्धि-शोषणाय. २६

के। विस्मयोऽत्र ? यदि नाम गुह्यैरशेषैस्त्वं संश्रितो
निरवकाशतया मुनीश !; द्यौषैर्दृष्ट-विविधाश्रय-जल-
-गर्वै; स्वप्नांतरेऽपि न कदाचिदपीक्षितोऽसि. २७

उच्यैर-शोकतरु-संश्रित-मुन्मथूष, भालाति इष-ममलं
भवतो नितान्तम्; स्पष्टोद्दलसत्किरणमस्त-तमो
-वितानं, जिम्भं रवेरिव पयोधर पार्श्ववर्त्ति. २८

सिंहासने मणि-मथूष शिखा-वचित्रे, विभ्राजते तव
वपुः कनकावदातम् : जिम्भं वियद्विलसद्दंशु-दत्ता-वितानं,
तुंगोदयाद्रि-शिरसीव सङ्क्षरश्मेः. २९

कुंदावदात-यलयाभर-चारुशोभं, विभ्राजते तव वपुः
कलाघौत-कान्तम्; उद्वेगशोकं शुचि-निर्जर-वारिधार,
मुच्यैस्तटं सुरगिरिरिव शातकौमलम्. ३०

छत्रत्रयं तव विभ्राति शशांककांत, -मुच्यः स्थितं स्थगित
-भानु कर-प्रतापम्; मुक्ताक्ष-प्रकर-जल-विवृद्धशोभं,
प्रज्यापयत्रिजगतः परमेश्वरत्वम्. ३१

उन्निर-ह्रस्व-नवपंकज-पुंज-कांति, पर्युद्दलसन्नज-
मथूष-शिखालिरामौ; पादौ पदानि तव यत्र जिनेन्द्र !
धत्तं, पद्मानि तत्र विष्णुधाः परिकल्पयन्ति. ३२

धृत्यं यथा तव विभूति-रभून्निजनेन्द्र !, धर्मोपदेशन-
विधौ न तथा परस्य; यादृक् प्रला हिनकृतः प्रहतांधकारा,
तादृक् कुतो अह-गणस्य विकाशिनोऽपि ? ३३

श्रयोतन्महाविल विलोड-कपोलमूल, -मत्तलमद्भ्रमरनाद
-विवृद्धकोपम्; अरावतालमिलमुद्धत-मापतन्तं, दृष्ट्वा
लयं लवति नो लवदाश्रितानाम् . ३४

लिन्नेल-कुल-गलद्वन्द्ववल शोणितोक्त, मुक्ताङ्गल-प्रकर-
भूषित-भूमिलागः; अद्धकम कभगतं हरिणाधिपोऽपि,
नाकाभति कभयुगा यल संश्रितं ते. ३५

कल्पांतकाल-पवनोद्धत वङ्गनिकल्पं, दावानलं ज्वलित-
मुज्ज्वल-मुत्कुलिंगम्; विश्वं निधत्सुमिव संमुष्णमा-
पतन्तं, त्वन्नाम-कीर्तन-जलं शमयत्वशेषम् . ३६

रक्षतेक्षणुं समद-कोकिल-कंठनीलं, केधोद्धतं कृष्णिन-
मुत्क्षेप-मापतन्तम्; आकाभति कभ युगेन निरस्त शंक
—स्त्वन्नाम—नागदमनी हृदि यस्य पुंसः . ३७

वल्गुत्तुरंग-गजगर्जित-लीमनाद.-मान्नाम जलं जलवता-
मपि भूपतीनाम्; उद्यद्दिवाकर मयूष्म-शिखापविद्धं,
त्वत्कीर्तनात्त-मर्धवाशु लिङ्गमुपैति. ३८

कुंताग्रलिन्नगज-शोणित-वारिवाड, वेगावतार तरणुतुर
-ग्रेधभीमे, युद्धे जयं विजित-दुर्धय-जेयपक्षा, -स्त्व-
त्पादपङ्कज वनाश्रयिणो लभन्ते. ४०

અંભોનિધૌ ક્ષુભિત-ભીષણુ-નકચક્ર,-પાઠીનપીઠ-ભયદો-
દબણુ-વાડવાગ્નૌ, રંગત્તરંગ-શિખર-સ્થિત-યાનપાત્રા,-
આસં વિદાય ભવતઃ સ્મરણાદ્ વ્રજંતિ. ૪૦

ઉદ્ભૂત-ભીષણુ-જલોદર ભારભુગ્નાઃ, શોચ્યાં દશા-મુપગ-
તાશ્ચ્યુત-જીવિતાશાઃ; ત્વત્પાદપંકજ-રજો-ડમૃત-દિગ્ધ-
દેહા, મર્ત્યા ભવંતિ મકરધ્વજ-તુલ્યરૂપાઃ. ૪૧

આપાદકંઠ-મુર-શંખલ વેષ્ટિતાડંગા, ગાઢં બૃહન્નગડ-
કોટિનિઘૃષ્ટજંઘાઃ; ત્વન્નામ-મંત્ર-મનિશં મનુજાઃ
સ્મરંતઃ, સઘઃ સ્વયં વિગત-અંધ-ભયા ભવંતિ. ૪૨

મત્તદ્વિપેંદ્ર-મૃગરાજ દવાનલાહિ, સંગ્રામવારિધિમહોદર-
અંધનોત્થમ; તસ્યાશુ નાશમુપયાતિ ભયં ભિયેવ, યસ્તા-
વકં સ્તવમિમં મતિમાનધીતે. ૪૩

સ્તોત્રસ્રજં તવ જિનેંદ્ર ! ગુણૈર્નિખદ્ધાં, ભક્ત્યા મયા
રૂચિરવર્ણુ-વિચિત્રપુષ્પામ્; ધત્તે જનો ય ઇહ કંઠ
-ગતામજસ્રં, તં માનતુંગ-મવશા સમુપૈતિ લક્ષ્મીઃ. ૪૪

॥ શ્રી બૃહસ્પતિ સ્તોત્રમ્ ॥

ભો ભો ભવ્યા : શશ્વત વચનં પ્રસ્તુતં સર્વમેતદ્,
યે યાત્રાયાં ત્રિભુવન ગુરો-રાહૃતા ભક્તિભાજઃ, તેષાં

શાંતિર્ભવતુ ભવતા-મહાદાદિ-પ્રભાવા,-દારોગ્યશ્રી-
ધૃતિમતિકરી કલેશ-વિધ્વંસહેતુઃ ॥ ૧ ॥

ભો ભો ભવ્યલોકા ઇહ ડિ ભરતૈરાવતવિદ્વદ્-સંભ-
વાનાં સમસ્ત-તીર્થકૃતાં જન્મન્યાસન-પ્રકંપાનંતર-મવ-
ધિના વિજ્ઞાય, સૌધર્માધિપતિ સુધોષાધંટા-ચાલનાનંતરં
સકલ-સુરાસુરેન્દ્રૈઃ સહ સમાગત્ય, સવિનય-મહાહલદારકં
ગૃહીત્વા ગત્વા કનકાદ્રિ-શૃંગે, વિરિત-જન્માભિષેકઃ
શાંતિમુદ્ધોષયતિ, યથા તતોડહં કૃતાનુકારમિતિ કૃત્વા
મહાજનો યેન ગતઃ સ પંથઃ; ઇતિ ભવ્યજનૈઃ સહ
સમેત્ય, સ્નાત્રપીઠે સ્નાત્રં વિધાય શાંતિમુદ્ધોષાયમિ,
તત્પૂજ-યાત્રા-સ્નાત્રાદિ-મહોત્સવા-નંતરમિતિ કૃત્વા કર્ણુ-
દત્વા નિશમ્યતાં નિશમ્યતાં સ્વાહા ॥ ૨ ॥

ૐ પુષ્યાહં પુષ્યાહં પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં ભગવંતોડહંન્તઃ
સર્વજ્ઞાઃ સર્વદર્શિન-સ્ત્રિલોકનાથા-સ્ત્રિલોકમહિતાસ્ત્રિલોક-
પૂજ્યા-સ્ત્રિલોકેશ્વરા-સ્ત્રિલોકોદ્યોતકરાઃ ॥ ૩ ॥

ૐ ઋષભ અજિત સંભવ અભિનંદન સુમતિ
પદ્મપ્રભ સુપાર્શ્વ ચંદ્રપ્રભ સુવિધિ શીતલ શ્રેયાંસ વાસુ-
પૂજ્ય વિમલ અનંત ધર્મ શાંતિ કુંથુ અર મલિલ મુનિ-
સુવ્રત નમિ નેમિ પાર્શ્વ વર્દ્ધમાનાંતા જિનાઃ શાંતાઃ
શાંતિકરા ભવંતુ સ્વાહા ॥ ૪ ॥

ૐ મુનયો મુનિપ્રવરા રિપુ-વિજય-દુર્ભિક્ષ-કાંતા-
રેષુ દુર્ગામાર્ગેષુ રક્ષંતુ વો નિત્યં સ્વાહા ॥ ૫ ॥

ૐ હ્રીં શ્રીં ઘૃતિ મતિ કીર્તિ કાંતિ બુદ્ધિ લક્ષ્મી
મેધા વિદ્યાસાધન-પ્રવેશ-નિવેશનેષુ સુગૃહીત-નામાનો
જયંતુ યે જિનેન્દ્રા ॥ ૬ ॥

ૐ રોહિણી પ્રજ્ઞપિત વજ્રશંખલા વજ્રાંકુશી અપ્ર-
તિયકા પુરૂષદત્તા કાલી મહાકાલી ગૌરી ગાંધારી
સર્વાસ્ત્રા-મહાજવાલા માનવી વૈરોદ્યા અચ્છુખ્તા માનસી
મહામાનસી ષોડશ વિદ્યાદેવ્યો રક્ષંતુ વો નિત્યં
સ્વાહા ॥ ૭ ॥

ૐ આચાર્યોપાધ્યાય-પ્રભૃતિ-ચાતુર્વર્ણ્યસ્ય શ્રી શ્રમ-
ણસંઘસ્ય શાંતિર્ભવતુ તુષ્ટિર્ભવતુ પુષ્ટિર્ભવતુ ॥ ૮ ॥

ૐ અહાશ્વિંદ્ર સૂર્યા ગારક બુધ બૃહસ્પતિ શુક્ર
શનૈશ્ચર રાહુ કેતુ-સહિતાઃ સલોકપાલાઃ સોમ-યમ વરુણ
કુબેર-વાસવાદિત્ય-સ્કંદ-વિનાયકોપેતા યે ચાન્યેડપિ
આમ નગર-ક્ષેત્રદેવતાદયસ્તે સર્વે પ્રીયંતાં પ્રીયંતાં
અક્ષીણ કોશ કોળાગારા નરપતયશ્ચ ભવંતુ સ્વાહા ॥ ૯ ॥

ૐ પુત્ર-મિત્ર-બ્રાતૃ-કલત્ર-સુહૃત્-સ્વજન-સંબંધિ-
બન્ધુવર્ગ-સહિતા નિત્યં ચામોદ-પ્રમોદ-કરિણુઃ અસ્મિન્નશ્ચ
ભૂમંડલાયતન-નિવાસી-સાધુ-સાધ્વી-શ્રાવક-શ્રીવિકાણું

रोगोपसर्ग-व्याधि-दुःख-दुर्लक्ष-दौर्मनस्यो-पशमना-
य शान्तिर्लवतु ॥ १० ॥

ॐ तुष्टि-पुष्टि-ऋद्धि वृद्धि-मांगल्योत्सवाः, सदा
प्रादुर्भूतानि पापानि शाम्यंतु दुरितानि, शत्रवः पराङ्-
मुखा लवतु स्वाहा ॥ ११ ॥

श्रीमते शान्तिनाथाय, नमः शान्ति-विधायिने, त्रैलोक्य-
स्थाऽमराधीश, मुकुटाख्यर्चितांघ्रये ॥ १ ॥

शान्तिः शान्तिकरः श्रीमान्, शान्तिं ददितु मे यु३ः;
शान्तिरेव सदा तेषां, येषां शान्ति गृहे गृहे ॥ २ ॥

उन्मृष्ट-रिष्ट-दुष्ट, अङ्गति-दुःस्वप्न-दुर्निमित्तादि,
संपादित-हित-संपन्नामग्रहणं जयति शान्ते; ॥ ३ ॥

श्रीसंध-जगज्जनपद, राजधिय-राजसन्निवेशानाम्;
गोष्ठिक-पुरमुज्याणां, व्याह रक्षौ-व्याहरेच्छान्तिम् ॥ ४ ॥

श्रीश्रमण-संधस्य-शान्तिर्लवतु, श्रीजनपदानां शान्ति-
र्लवतु, श्रीराजधियानां शान्तिर्लवतु, श्रीराजसन्निवेशानां
शान्तिर्लवतु, श्री गोष्ठिकानां शान्तिर्लवतु, श्री पौरमु-
ज्याणां शान्तिर्लवतु, श्री पौरजनस्य शान्तिर्लवतु, श्री
प्रह्वलोकस्य शान्तिर्लवतु, ॐ स्वाहा ॐ स्वाहा ॐ
श्री पार्श्वनाथाय स्वाहा. एषा शान्तिः प्रतिष्ठा-यात्रा-
स्नात्राद्यवसानेषु शान्तिकक्षशं गृहीत्वा कुङ्कुम-चंदन-

કપૂરાગર-ધૂપવાસ કુમુભાંજલિ-સમેતઃ, સ્નાત્ર-ચતુષ્કિ-
કાયાં શ્રી-સંઘ સમેતઃ શુચિશુચિવપુઃ પુષ્પ-વસ્ત્ર ચ દના
-ભરણુ-લંકૃતઃ પુષ્પમાત્રાં કંઠે કૃત્વા શાંતિમુદ્ઘોષયિત્વા
શાંતિપાનીયં મસ્તકે દાતવ્યમિતિ ॥

નૃત્યંતિ નૃત્યં મણિ-પુષ્પ-વર્ષં, સૃજંતિ ગાયંતિ ચ
મંગલાનિ; સ્તોત્રાણુ ગોત્રાણુ પઠંતિ મંત્રાન્, કલ્યાણુ-
ભાણુ હિ જિનાભિષેકે ॥ ૧ ॥

શિવમસ્તુસર્વજગતઃ, પરહિત-નિરતા ભવંતુ ભૂતગણાઃ;
દોષાઃ પ્રયાંતુ નાશં, સર્વત્ર સુખીભવંતુ લોકાઃ ॥૨॥

અહં તિત્થયર-માયા, સિવા દેવી તુમ્હ નયર નિવા-
સિની, અમ્હ સિવં તુમ્હ સિવં, અસિવોવસમં સિવં
ભવતુ સ્વાહા ॥ ૩ ॥

ઉપસર્ગાર્ઃ ક્ષયં યાંતિ, છિદ્યંતે વિઘ્નવલ્લયઃ; મનઃ
પ્રસન્નતામેતિ, પૂજ્યમાને જિનેશ્વરે ॥ ૪ ॥

સર્વમંગલ-માંગલ્યં, સર્વકલ્યાણુ-કારણમ્; પ્રધાનં
સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્ ॥ ૫ ॥

શ્રી ઋષિમંડલ સ્તોત્રમ્

- આદ્યન્તાક્ષરસંલક્ષ્ય, —મક્ષરં વ્યાખ્ય ચતુસ્થિતમ્ ।
અગ્નિજ્વાલાસમં નાદ-મિન્દુરેખાસમન્વિતં ॥ ૧ ॥
- અગ્નિજ્વાલાસમાકાન્ત-મનોમલવિશોધકમ્ ।
દેહીખ્યમાનં હૃતપદ્મે, તત્પદં નૌમિ નિર્મલમ્ ॥ ૨ ॥
- અર્હમિત્યક્ષરં બ્રહ્મ-વાચકં પરમેષ્ઠિનઃ ।
સિદ્ધચક્રાદિમં બીજં, સર્વતઃ પ્રણિદ્ધમહે ॥ ૩ ॥
- ઐ નમોઽર્હદ્વલ્ય ઇશેલ્ય, ઐ સિદ્ધેલ્યો નમો નમઃ ॥
ઐ નમઃ સર્વસૂરિલ્ય, ઉપાધ્યાયેલ્ય ઐ નમઃ ॥ ૪ ॥
- ઐ નમસ્સર્વસાધુલ્ય, ઐ જ્ઞાનેલ્યો નમો નમઃ ।
ઐ નમસ્તત્ત્વદષ્ટિલ્ય, —શ્રારિત્રેલ્યસ્તુ ઐ નમઃ ॥ ૫ ॥
- શ્રેયસેઽસ્તુ શ્રિયેસ્ત્વેત્ દર્હદાઘષ્ટકં શુભમ્ ॥
સ્થાનેઽવષ્ટસુ વિન્યસ્તં, પૃથગ્બીજસમન્વિતમ્ ॥ ૬ ॥
- આદ્યમ્પદં શિખાં રક્ષેત્, પરં રક્ષેત્ મસ્તકમ્ ।
તૃતીયં રક્ષેન્નેત્રે દ્વે, તુર્યં રક્ષેચ્ચ નાસિકામ્ ॥ ૭ ॥
- પંચમં તુ મુખં રક્ષેત્, ષષ્ઠં રક્ષેચ્ચ ઘન્ટિકામ્ ।
સપ્તમં રક્ષેન્નાભ્યંતં, રક્ષેત્ પાદાન્ત-મષ્ટમમ્ ॥ ૮ ॥
- ઐ હ્રાં હ્રીં હ્રું હ્રૂં હ્રેં હ્રૈં હ્રૌં હ્રઃ ।
ઐ અસિઆઉસા જ્ઞાનદર્શનચારિત્રેલ્યો હ્રીં નમઃ ॥ ૯ ॥

પૂર્વં પ્રણવતઃ સાન્તઃ, સરેફે। દ્વિત્રિપચ્ચપાન્ ।
સપ્તાષ્ટદશસૂર્યાંકાન્ , શ્રિતો ણિન્દુસ્વરાનપૃથક્ ॥ ૧૦ ॥

પૂજ્યનામાક્ષરા આઘાઃ. પચૈતે જ્ઞાનદર્શને ।
ચારિગોલ્યો નમો મધ્યે, હ્રીં સાન્તસ્સમલંકૃતઃ ॥ ૧૧ ॥

બીજમિતિ ઋષિમણ્ડલસ્તવનયંત્રસ્થ મૂલમંત્રઃ આરાધકસ્ય
શુભનવબીજાક્ષરઃ અષ્ટાદશવિદ્યાક્ષરઃ એવં

એકત્ર સપ્તવિંશત્યક્ષરરૂપઃ)

જમ્બૂવૃક્ષધરો દ્વીપઃ, ક્ષારોદધિસમાવૃતઃ ।
અહ્લંદાઘષ્ટકૈરષ્ટ, કાળ્દાધિઙ્ઠૈરલંકૃતઃ । ૧૨

તન્મધ્યે સંગતો મેરુઃ, કૂટલક્ષૈરલંકૃતઃ,
ઉચ્ચેરુચ્ચૈસ્તરસ્તાર-તારામંડલમણ્ડિતઃ ॥ ૧૩ ॥

તસ્યોપરિ સકારાન્ત, મ્બીજમધ્યાસ્ય સર્વાંગમ્ ।
નમામિ ણિમ્બમાહ્નત્યં; લલાટસ્થં નિરમ્બનમ્ ॥ ૧૪ ॥

અક્ષયં નિર્મલં શાન્તં, બહુલં જાડયતોઞ્જિતમ્ ।
નિરીહં નિરહંકારં, સારં સારતરં ધનમ્ ॥ ૧૫ ॥

અનુદ્રુતં શુભં સ્ફીતં, સાત્ત્વિકં રાજસમ્મતમ્ ।
તામસં ચિરસંબુદ્ધં, તૈજસં શર્વરીસમમ્ ॥ ૧૬ ॥

સાકારં ચ નિરાકારં, સરસં વિરસં પરમ્ ।
પરાપરં પરાતીતં, પરં પરપરાપરં ॥ ૧૭ ॥

એકવર્ણું દ્વિવર્ણું ચ, ત્રિવર્ણું તુર્યવર્ણુકમ્ ।
 પંચવર્ણું મહાવર્ણું, સપરં ચ પશપરમ્ ॥ ૧૮ ॥
 સકલં નિષ્કલં તુષ્ટં, નિર્વૃત્તં આન્તિવર્જિતમ્ ।
 નિરંજનં નિરાકારં, નિર્લેપં વીતસંશયમ્ ॥ ૧૯ ॥
 ઇશ્વરં પ્રહ્લસમ્બુદ્ધં, શુદ્ધં સિદ્ધં મતં શુરુમ્ ।
 જ્યોતીરુપમ્મહાદેવં, લોકલોકપ્રકાશકમ્ ॥ ૨૦ ॥
 અહંદાખ્યસ્તુવર્ણાન્તઃ, સરેક્ષે બિન્દુમણ્ડિતઃ ।
 તુર્યસ્વરસમાયુક્તો, બહુધા નાદમાલિતઃ ॥ ૨૧ ॥
 અસ્મિન્ બીજે સ્થિતાસ્સર્વે, ઋષભાદ્યા જિનેશ્વરાઃ ।
 વણૈર્નિર્જનૈર્યુક્તા, ધ્યાતવ્યાસ્તત્ર સંગતાઃ ॥ ૨૨ ॥
 નાદશ્ચન્દ્રસમાકારો, બિન્દુર્નીલસમપ્રભઃ ।
 કલાઙ્ગુસમાસાન્તઃ, સ્વર્ણભિઃ સર્વતોમુખઃ ॥ ૨૩ ॥
 શિરઃ સંલંબીન ઇકારો, વિનીલો વર્ણુતઃ સ્મૃતઃ ।
 વર્ણુનુસ્વાર-સંલંબીનં, તીર્થકૃન્મંદલં સ્તુમઃ ॥ ૨૪ ॥
 ચંદ્રપ્રભ-પુષ્પદન્તૌ; નાદસ્થિતિ-સમાશ્રિતૌ ।
 બિન્દુમધ્યગતૌ નેમિ-સુવ્રતૌ જિનસત્તમૌ ॥ ૨૫ ॥
 પદ્મપ્રભ-વાસુપૂજ્યૌ. કલાપદમધિષ્ઠિતૌ ।
 શિર ઇસ્થિતિસંલંબીનૌ, પાર્શ્વમલ્લી જિનોત્તમૌ ॥ ૨૬ ॥
 ઋષભં ચાજિતં વન્દે, સંભવં ચાભિનન્દનમ્ ।
 શ્રીસુમતિં સુપાર્શ્વં ચ, વન્દે શ્રીશીતલં જિનમ્ ॥ ૨૭ ॥

શ્રેયાંસં વિમલં વંદે, ડનન્તં શ્રીધર્મનાથકમ્ ।
 શાંતિં કુન્થુમશર્કન્તં, નર્મિં વીરં નમામ્યહમ્ ॥૨૮॥
 ષોડશૈવં જિનાનેતાન્, ગાઙ્ગેયધૃતિમ્નિભાન્ ।
 ત્રિકાલં નૌમિ સદ્ભક્ત્યા, હરાક્ષરમધિષ્ઠિતાન્ ॥૨૯॥
 શેષાસ્તીર્થકૃતઃ સર્વે, હરસ્થાને નિયોજિતાઃ ।
 માયાબીજાક્ષરં પ્રાપ્તાશ્ચતુર્વિંશતિરહતામ્ ॥૩૦॥
 ગતરાગ-દ્વેષ-મોહાઃ, સર્વપાપ-વિવર્જિતાઃ ।
 સર્વદા સર્વકાલેષુ, તે ભવન્તુ જિનોત્તમાઃ ॥૩૧॥
 દેવદેવસ્ય ચચ્ચક્રં, તસ્ય ચક્રસ્ય ચા વિભા ।
 તયાચ્છાદિત સર્વાંગ, મા માં હિંસન્તુ પન્નગાઃ ॥૩૨॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ પક્ષિણઃ ॥૩૩॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ શૂકરાઃ ॥૩૪॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ સિંહકાઃ ॥૩૫॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ શૃંગિ-ગણઃ ॥૩૬॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ગોનસાઃ ॥૩૭॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દંષ્ટ્રિણઃ ॥૩૮॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વૃશ્ચિકાઃ ॥૩૯॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ચિત્રકાઃ ॥૪૦॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ હસ્તિનઃ ॥૪૧॥
 દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ રેપલાઃ ॥૪૨॥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દાનવા:	૥૪૩૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ખેચરા:	૥૪૪૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દેવતા:	૥૪૫૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ રાક્ષસા:	૥૪૬૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ મુદ્ગલા:	૥૪૭૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ કુચ્ચકા:	૥૪૮૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વ્યન્તરા:	૥૪૯૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ તસ્કરા:	૥૫૦૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ગ્રામિણુ:	૥૫૧૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ ભૂમિપા:	૥૫૨૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ દુર્જના:	૥૫૩૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ પાપ્મન:	૥૫૪૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વ્યાધય:	૥૫૫૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ હિંસકા:	૥૫૬૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ શત્રવ:	૥૫૭૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ વહ્નય:	૥૫૮૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ જૃમ્ભિકા:	૥૫૯૥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિંસન્તુ તોયદા:	૥૬૦૥

દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ ડાકિની	॥૬૧॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ યાકિની	॥૬૨॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ રાકિની	॥૬૩॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ લાકિની	॥૬૪॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ કાકિની	॥૬૫॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ શાકિની	॥૬૬॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ હાકિની	॥૬૭॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ જાકિની	॥૬૮॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ નાગિની	॥૬૯॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ જૃંભિણી	॥૭૦॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ વ્યંતરી	॥૭૧॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ માનવી	॥૭૨॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ કિન્નરી	॥૭૩॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ દૈવં હિ	॥૭૪॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ યોગિની	॥૭૫॥
દેવદેવસ્ય૦ મા માં હિનસ્તુ ભાકિની	॥૭૬॥

देवदेवस्य यययङ्, तस्य यङ्कस्य या विला ।

तयाय्यछदितसर्वाङ्गं, सा मां पातु सहैव हि ॥७७॥

श्री गौतमस्य या मुद्रा, तस्या या भुवि लब्धयः ।

तालिरह्यधिकन्योति—रङ्गं सर्वनिधीश्वरः ॥७८॥

पातालवासिनो देवा, देवा भूपीठवासिनः ।

स्वर्वासिनोऽपि ये देवाः, सर्वे रक्षन्तु मामितः ॥७९॥

ये ऽवधिलब्धयो ये तु, परमावधिलब्धयः ।

ते सर्वे मुननो दिव्याः, मां संक्षन्तु सर्वतः ॥८०॥

भवनेन्द्र—व्यन्तरेन्द्र—न्योतिङ्केन्द्र—कल्पेन्द्रल्यो नमो

नमः श्रुतावधि देशावधि सर्वावधि परमावधि—पुद्धिऋद्धि-

प्राप्त-सर्वौषधर्द्धि प्राप्तानन्तजलर्द्धि प्राप्त-तत्त्वर्द्धि प्राप्ता-

शर्द्धि प्राप्त-वैद्विर्द्धि प्राप्त-क्षेत्रर्द्धि प्राप्तेल्यो नमः ॥

हुङ्गना भूतवेतालाः, पिशाचा मुद्गलास्तथा ।

ते सर्वेऽप्युपशाम्यन्तु, देवदेव—प्रभावतः ॥८१॥

ॐ ह्रीं ह्रीः श्री धृतिर्लक्ष्मी, गौरी यष्टी सरस्वती;

ज्याभ्या विज्या किलन्ना, ज्ञता नित्या महद्रवा. ८२

अमाङ्गा कामाख्या य, सानन्दा नन्दमालिनी; ।

माया मायाविनी शैत्री, कला काली कलि प्रिया ॥८३॥

जेतास्सर्वा भडादेव्यो, वर्तते या जगत्त्रये ।

मह्यं सर्वाः प्रयच्छतु, कान्तिं लक्ष्मीं धृतिं मतिं ॥८४॥

દિવ્યો ગોપ્યઃ સુદુષ્પ્રાપ્યઃ, શ્રીઋષિમંડલસ્તવઃ ।
 ભાષિતસ્તીર્થનાથેન, જગત્પ્રાણકૃતેઽનઘઃ ॥૮૫॥
 રણે રાજકુલે વહ્નો, જલે દુર્ગે ગજે હરૌ ।
 શ્મશાને વિપિને ઘોરે, સ્મૃતો રક્ષતિ માનવમ્ ॥૮૬॥
 રાજ્યબ્રહ્મા નિજં રાજ્યં, પદબ્રહ્મા નિજં પદમ્ ।
 લક્ષ્મીબ્રહ્મા નિજં લક્ષ્મીં, પ્રાપ્નુવન્તિ ન સંશયઃ ॥૮૭॥
 ભાર્યાર્થી લભતે ભાર્યાં, સુતાર્થી લભતે સુતં ।
 વિદ્યાર્થી લભતે વિદ્યામ્, નરઃ સ્મરણમાત્રતઃ ॥૮૮॥
 સ્વર્ણૈ રૈષ્યે પટે કાંસ્યે, લિખિત્વા યસ્તુ પૂજયેત્ ।
 તસ્યૈવાષ્ટ મહાસિદ્ધિ-ગૃહે વસતિ શાશ્વતી ॥૮૯॥
 ભૂર્જપત્રે લિખિત્વેદં, ગલકે મૂર્ધ્નિ વા ભુજે ।
 ધારિતં સર્વદા દિવ્યં, સર્વભીતિ-વિનાશકમ્ ॥૯૦॥
 ભૂતૈઃ પ્રેતૈર્થાઈર્ચકૌઃ, પિશાચૈર્મુદ્ગદૌ મૈલૈઃ ।
 વાતપિત્તકક્ષેત્રેકૈ, મુચ્યતે નાત્ર સશયઃ ॥૯૧॥
 ઐ ભૂર્ભુવઃ સ્વસ્થયીપીઠ-વર્તિનઃ શાશ્વતા જિનાઃ ।
 તૈઃ સ્તુતૈ વંદિતૈર્દૈષ્ટૈ-ર્યાત્કલં તત્કલં સ્મૃતૌ ॥૯૨॥
 એતદ્ ગોપ્યં મહાસ્તોત્રં, ન દેયં યસ્ય કસ્ય ચિત્ ।
 મિથ્યાત્વવાસિને દત્તે, બાલહત્યા પદે પદે ॥૯૩॥
 આચ્ચામ્લાહિતપઃ કૃત્વા, પૂજયિત્વા જિનાવલીમ્ ।
 અષ્ટસાહસ્રિકેઃ જાપઃ, કાર્યસ્તત્સિદ્ધિહેતવે ॥૯૪॥

શતમષ્ટોત્તરં પ્રાતર્યે, પઠન્તિ દિને દિને ।
 તેષાં ન વ્યાધયો દેહે, પ્રભવન્તિ ચ સંપદઃ ॥૬૫॥
 અષ્ટમાસાવધિં ચાવત્, પ્રાતઃસ્થાય યઃ પઠેત્ ।
 સ્તોત્રમેતન્મહાતેજ-સ્ત્વર્હદ્ધિમ્બં સ પશ્યતિ. ॥૬૬॥
 દૃષ્ટે સત્યાહર્તે બિમ્બે, ભવે સ્પૃતમકે ધ્રુવમ્ ।
 પદં પ્રાપ્નોતિ શુદ્ધાત્મા, પરમાનન્દનન્દિતઃ ॥૬૭॥
 વિશ્વવંધો ભવેદ્ધ્યાતા, કલ્યાણાનિ ચ સોઽશ્રુતે ।
 ગત્વા સ્થાનં પરં સોઽપિ, ભૂયસ્તુ ન નિવર્તતે. ॥૬૮॥
 ઈદં સ્તોત્રં મહાસ્તોત્રં, સ્તુતીનામુત્તમં પદમ્ ।
 પઠનાત્ સ્મરણાન્નપાદ્મભતે પદમવ્યયમ્ ॥૬૯॥
 ઋષિમંડલનામૈતત્, પુણ્યપાપપ્રણાશકમ્ ।
 દિવ્યતેજો મહાસ્તોત્રં, સ્મરણાત્પઠનાચ્છુભમ્, ॥૧૦૦॥
 વિધ્નૌઘાઃ પ્રલયં યાન્તિ, આપદો નૈવ કહિર્યિત્ ।
 ઋદ્ધયઃ સ્મૃદ્ધયઃ, સર્વાઃ, સ્તોત્રસ્યાસ્ય પ્રભાવતઃ ॥૧૦૧॥
 શ્રીવર્દ્ધમાનશિષ્યેણ, ગણભૃદ્ગૌતમર્ષિણા ।
 ઋષિમણ્ડલનામૈતદ્, ભાષિતં સ્તોત્રમુત્તમમ્. ॥૧૦૨॥

ચંદ્રજ્યોત સ્વાધ્યાય સંગ્રહ

શ્રી જ્ઞાનસારાડખટકમ્

ન્યાય વિશારદ-મહામહોપાધ્યાય

શ્રીમદ્ યશોવિજય ગણિ પ્રણીતમ્.

૧ પૂર્ણાડખટકમ્

ઐન્દ્ર શ્રી સુખમગ્નેન, લીલાલગ્નમિવાખિલમ્ ;
સચ્ચિદાનંદ પૂર્ણેન, પૂર્ણમ્ જગદ્દેક્ષ્યતે, ૧
પૂર્ણતા યા પરોપાધેઃ, સા ચાચિતક મંડનમ્ ;
યા તુ સ્વાભાવિકી સૈવ, જાત્યરતનવિભા નિભા. ૨
અવાસ્તવી વિકલ્પેઃ સ્યાત્, પૂર્ણતાડખ્ધેરિવોર્મિભિઃ,
પૂર્ણાનંદસ્તુ ભગવાન, સ્તિમિતતોદધિ સંનિભઃ. ૩
જગર્તિ જ્ઞાનદષ્ટિશ્ચેત્, તૃણાકૃષ્ણાહિ જાંગુલી;
પૂર્ણાનંદસ્ય તત્, કિં સ્યાદ્, દૈન્યવૃશ્ચિક વેદના, ૪
પૂર્્યન્તે યેન કૃપણા-સ્તદુપેક્ષૈવ પૂર્ણતા :
પૂર્ણાનંદસુધાસ્નિગ્ધા, દષ્ટિરેષા મનીષણામ્, ૫
અપૂર્ણઃ પૂર્ણતામેતિ, પૂર્્યમાણસ્તુ હીયતે;
પૂર્ણાનંદ સ્વભાવોડયં, જગદ્દભૂત દાયકઃ. ૬
પરસ્વત્વકૃતોન્માથા, ભૂનાથા ન્યૂનતેક્ષિણુઃ;
સ્વસ્વત્વસુખપૂર્ણસ્ય, ન્યૂનતા ન હરેરપિ. ૭
કૃષ્ણે પક્ષે પરીક્ષીણે, શુકલે ચ સમુદંચતિ;
ઘોતતે સકલાધ્યક્ષા, પૂર્ણાનંદવિધો : કલા. ૮

२ भग्नताऽष्टकम्

प्रत्याहृत्येन्द्रियव्यूहं, समाधाय मनो निजम् ;
 हृद्यन्मित्रमात्र विश्रान्तिं—भग्नं धृत्यलिधीयते. १
 यस्य ज्ञानसुधासिन्धौ, परब्रह्मणि भग्नता ;
 विषयान्तरसंसार—तस्य डाढाढलोपमः. २
 स्वभावसुखभग्नस्य, जगत्तत्त्वावलोकितः ;
 कर्तृत्वं नान्यत्वावानां, साक्षित्वमवशिष्यते. ३
 परब्रह्मणि भग्नस्य, स्वतया पौद्गलिकी कथा ;
 कवामी व्यामीकरोन्माहाः, स्फाराः दारादराः कव य. ४
 तेजोदेश्याविवृद्धिर्या, साधोः पर्यायवृद्धितः
 भाषिता लगवत्याहौ, सेतुमलूतस्य युज्यते. ५
 ज्ञानभग्नस्य यच्छर्म, तद्वस्तु नैव शक्यते ;
 नोपमेयं प्रियाश्लेषैर्नापि तद्व्यन्दनद्रवैः. ६
 शमशैत्यप्रुषो यस्य, विप्रुषोऽपि महाकथा ;
 किं स्तुभो ज्ञानपीयूषे, तत्र सर्वाङ्गभग्नता. ७
 यस्य दृष्टिः कृपावृष्टि—गिरः शमसुधाकिरः ;
 तस्मै नमः शुभज्ञानध्यानभगनाय योगिने. ८

३ स्थिरताऽष्टकम्

वत्स ! किं यथैतस्वान्तो, भ्रान्त्वा भ्रान्त्वा विषीदसि ;
 निधिं स्वसन्निधावेव, स्थिरतां दर्शयिष्यति. १

જ્ઞાનહુગ્ધં વિનશ્યેત, લોભવિક્ષોભકૂચૈઃ;
 અભલદ્રવ્યાદિવાડસ્થૈર્યા—દિતિ મત્વા સ્થિરો ભવ. ૨
 અસ્થિરે હૃદયે ચિત્રા, વાઇ નેત્રાડકારગોપનાઃ
 પુન્શ્ચલ્યા ઈવ કલ્યાણુ-કારિણી ન પ્રકીર્તિતા. ૩
 અન્તર્ગતં મહાશલ્ય-મસ્થૈર્યં યદિ નોદ્ધૃતમ્.
 ક્રિયૌષધસ્ય કેા દોષ-સ્તદા, ગુણુમયચ્છતઃ ૪
 સ્થિરતા વાઇ-મનઃકાય-રેષામરૂ-ગારિંગતાં ગતા;
 યોગિનઃ સમશીલાસ્તે આમેડરણ્યે દિવા નિશિ. ૫
 સ્થૈર્યંરતનપ્રદીપશ્ચે-દીપ્રઃ સરૂકલ્પદીપજૈઃ;
 તદ્વિકન્પૈરત્તં ધૂમૈ-રત્તંધૂમૈસ્તથાડડશ્રવૈઃ. ૬
 ઉદીરયિષ્યસિ સ્વાન્તા—દસ્થૈર્યં પવનં ચદિ;
 સમાધે ધર્મમેઘસ્ય, ઘટાં વિઘટયિષ્યસિ. ૭
 ચારિત્રં સ્થિરતારુપ—મતઃ સિદ્ધેષ્વપીબ્યતે;
 ચતન્તાં ચતયોડવશ્ય—મસ્યા એવ પ્રસિદ્ધયે. ૮

૪ મોહત્યાગાડ્ઠકમ્

અહં મમેતિ મન્ત્રોડ્યં, મોહસ્ય જગદાન્ધકૃત;
 અયમેવ હિ નમ્પૂર્વઃ પ્રતિમન્ત્રોડપિ મોહજિત, ૧
 શુદ્ધાત્મદ્રવ્યમેવાડહં, શુદ્ધજ્ઞાનં ગુણો મમ;
 નોન્યોડહં ન મમાન્યે ચેત્યદો મોહાસ્રમુલ્બળમ્. ૨

यो न मुह्यति लग्नेषु, लावेवौदयिकादिषु;
 आकाशमिव पङ्केन, नाऽसौ पापेन लिप्यते. ३
 पश्यन्नेव परद्रव्य—नाटकं प्रतिपाटकम्;
 सवयंकपुरस्थोऽपि, नाऽमूढः परिणिघ्नते. ४
 विकल्पयषकैरात्मा, पीतमोहाऽऽसवो ह्ययम्;
 सवोऽव्यतालमुत्ताल—प्रपञ्चमधितिष्ठति. ५
 निर्मलं स्फटिकस्येव, सङ्गं रुपमात्मनः;
 अधस्तोपाधिसम्बन्धो, नऽस्तत्र विमुह्यति. ६
 अनारोपसुखं मोह—त्यागादनुलवन्नपि;
 आरोपप्रियलोकेषु, वक्षुमाश्चर्यवान् लवेत्. ७
 यश्चिद्वर्षणुविन्यस्त—प्रमस्ताऽऽचार्यारुधीः;
 क्व नाम स परद्रव्ये—ऽनुपयोगिनि मुह्यति? ८

५ ज्ञानाऽष्टकम्

मन्त्रत्यज्ञः किलाऽज्ञाने, विष्टायामिव शूकरः;
 ज्ञानी निमज्जति ज्ञाने, मराल इव मानसे. १
 निर्वाणु पद्मभ्येकं, लाव्यते यत्मुहुर्मुहुः;
 तदेव ज्ञानमुत्कृष्टं, निर्गन्धो नास्ति ब्रूयसा. २
 स्वभावलाभसंस्कार—कारणं ज्ञानमिष्यते;
 ध्यानध्यमात्रमतस्त्वन्यत्, तथा शोकतं महात्मना. ३

વાદાંશ્ચ પ્રતિવાદાંશ્ચ, વદન્તોડનિઝિયતાંસ્તથા;
 તત્વાન્તંનૈવ ગચ્છન્તિ, તિવ્રપીલકવદ્ ગતૌ. ૪
 સ્વદ્રવ્યગુણુપર્યાય-ચર્યા વર્યા પરાડન્યથા;
 ઇતિ દત્તાત્મસન્તુષ્ટિ- મુષ્ટિજ્ઞાનસ્થિતિર્મુનેઃ. ૫
 અસ્તિ ચેદ્ અન્થિભિદ્ જ્ઞાનં, કિં ચિત્રૈસ્તન્ત્રયન્ત્રણૈઃ;
 પ્રદીપાઃ ક્વોપયુજ્યન્તે, તમોઘ્ની દૃષ્ટિરેવ ચેત્ ? ૬
 મિથ્યાત્વશૈલપક્ષચ્છિદ્, જ્ઞાનદમ્ભોલિશોભિતઃ;
 નિર્ભયઃ શકવદ્ યોગી, નન્દત્યાનન્દનન્દને. ૭
 પીયૂષમસમુંદ્રોત્થં, રસાયનમનૌષધમ્;
 અનન્યાડપેક્ષમૈશ્વર્યં, જ્ઞાનમાહુર્મનીષિણુઃ ૮

૬ શમાડબ્દકમ્

વિકલ્પવિષયોત્તીર્ણઃ, સ્વભાવાડલમ્બનઃ સદા;
 જ્ઞાનસ્ય, પરિપાકો યઃ, સ શમઃ પરીકીર્તિતઃ. ૧
 અનિચ્છન્ કર્મવૈષમ્યં, બ્રહ્માંશેન સમં જગત્;
 આત્માડભેદેન યઃ પશ્યે-દસૌ મોક્ષં ગમી શમી. ૨
 આરુરુક્ષુર્મુનિયોગં, શ્રયેદ્ બાહ્યક્રિયામપિ;
 યોગારુઢઃ શમાદેવ, શુદ્ધત્યન્તર્ગતક્રિયઃ. ૩
 ધ્યાનવૃષ્ટેર્દયાનદ્યાઃ, શમપૂરે પ્રસર્પતિ;
 વિકારતીરવૃક્ષાણાં, મૂલાદુન્મૂલનં ભવેત્. ૪

ज्ञान-ध्यान—तपःशील—सम्यक्त्वसहितोऽभ्युद्यो;
 तं नाप्नोति गुणं साधु र्यं प्राप्नोति शमाऽन्वितः; ५
 स्वयम्भूरमणुरपर्द्धि—वर्धिष्युसमतारसः;
 मुनि र्येनोपमीयेत, कोऽपि नाऽसौ यरायरैः ६
 शमसूक्तमुधासिक्तां, येषां नक्तां दिनं मनः;
 कदापि ते न दृश्यन्ते, शगोरगविषोर्मिलिः; ७
 गज्जज्ञानगलेत्तुङ्गा, रङ्गद्वध्यानतुरङ्गमाः;
 नयन्ति मुनिराजस्य, शमसाम्राज्यसम्पदः ८

७ छिन्द्रियनयनाऽऽट्टकम्

अिलेपि यद्वि संसारान्, मोक्षप्राप्तिं च काङ्क्षसि;
 तद्वेन्द्रियनयनं कर्तुं, स्क्षारय स्क्षारपौरुषम्, १
 वृद्धास्तृण्णान्जलाऽपूषोराववाढैः किलेन्द्रियैः;
 भूर्धामतुच्छां यच्छन्ति, विकारविषपादपाः २
 सरित्सहस्रदुपूर—समुद्रोदर सोदरः;
 तृप्तिमान्नेन्द्रियत्रामो, लव तृप्तोऽन्तरात्मना ३
 आत्मानं विषयैः पार्श्वैर्लववासपराङ्मुખम्;
 छिन्द्रियाणि निषध्नन्ति, मोहुराजस्य किङ्करा ४
 गिरिमृत्सनां धनं पश्यन्, धावतीन्द्रियमोहितः;
 अनादिनिधनं ज्ञानं, धनं पार्श्वे न पश्यति ५

પુરઃ પુરઃ સ્કુરતૃષ્ણા-મૃગતૃષ્ણાડનુકારિષુ ।
 ઇન્દ્રિયાર્થેષુ ધાવન્તિ, ત્યક્ત્વા જ્ઞાનામૃતં જગઃ. ૬
 પતરૂ-ગ-ભૂરૂ-ગ-મીનેલ-સારૂ-ગા યાન્તિ દુર્દશામઃ;
 એકૈકેન્દ્રિયદોષાચ્ચેદ્, દુષ્ટૈસ્તૈઃ કિં ન પચ્ચલિઃ. ૭
 વિવેક-દ્વિપ-હૃયક્ષૈઃ, સમાધિ-ધન-તસ્કરૈઃ;
 ઇન્દ્રિયૈર્ન જિતો યોડસો, ધીરાણાં ધુરિ ગણ્યતે. ૮

૮ ત્યાગાડબટકમ્

સંયમાડડત્મા શ્રયે શુદ્ધોપયોગં પિતરં નિજમ્;
 ધૃતિમમ્ભાં ચ પિતરૌ, તન્માં વિસૃજતં ધ્રુવમ્. ૧
 સુખમાકં સરૂ-ગમોડનાદિર્બન્ધવોડનિયતાત્મનામ્;
 ધ્રુવૈકરુપાન્ શિક્ષાદિ-બન્ધૂનિત્યધુના શ્રયે. ૨
 કાન્તા મે સમતૈવૈકા, જ્ઞાતયો મે સમાઃ ક્રિયાઃ;
 બાહ્યવર્ગમિતિ ત્યક્ત્વા, ધર્મસન્યાસવાન્ ભવેત્. ૩
 ધર્માસ્ત્યાજ્યાઃ, સુસરૂ-ગોત્યાઃ, ક્ષાયોપશમિકા અપિ;
 પ્રાપ્ય ચન્દનગન્ધાલં, ધર્મસન્યાસમુત્તમમ્. ૪
 ગુરુત્વં સ્વસ્ય નોદેતિ, શિક્ષાસાત્મ્યેન યાવતા;
 આત્મતત્ત્વપ્રકાશેન, તાવત્ સેવ્યો ગુરુત્તમઃ. ૫
 જ્ઞાનાડડચારાદ્યોડપીઠાઃ, શુદ્ધસ્વસ્વપદાવધિ;
 નિર્વિકલ્પે પુનસ્ત્યાગે, ન વિકલ્પો ન વા (ચ) ક્રિયા. ૬

યોગસન્ધ્યાતસ્ત્યાગી, યોગાનખ્યખિલાંસ્ત્યજેત;
 ઇત્યેવં નિર્ગુણું બ્રહ્મ, પરોક્તમુપપદ્યતે. ૭
 વસ્તુતસ્તુ ગુણૌઃ પૂર્ણમનન્તૌભાસતે સ્વતઃ;
 રૂપં ત્યક્ત્વાડડત્મનઃ સાધોનિર્ઋત્ય વિધોરિવ. ૮

૯ ક્રિયાડબ્દકમ્

જ્ઞાની ક્રિયાપરઃ શાન્તો, ભાવિતાત્મા જિતેન્દ્રિયઃ;
 સ્વયં તીર્ણો ભવાભ્લોધે, પરાંસ્તારયિતું ક્ષમઃ. ૧
 ક્રિયાવિરહિતં હન્ત, જ્ઞાનમાત્રમનર્થકમ્;
 ગતિં વિના પથજ્ઞોડપિ, નાપ્નોતિ પુરમીષિસતમ્. ૨
 સ્વાનુકૂલાં ક્રિયાં કાલે, જ્ઞાનપૂર્ણોડખ્યપેક્ષતે;
 પ્રદીપ સ્વપ્રકાશોડપિ, તૈલપૃત્યાર્દિકં યથા. ૩
 બાહ્યભાવં પુરસ્કૃત્ય, યે ક્રિયાં વ્યવહારતઃ;
 વદને કવલક્ષેપં, વિના તે તૃપ્તિકાંક્ષિણઃ. ૪
 ગુણુવદ્ બહુમાનાદે—નિર્ત્યસ્મૃત્યા ચ સત્ક્રિયા;
 જ્ઞાતં ન પાતયેદ્ભાવ—મજ્જતં જનયેદ્દપિ. ૫
 ક્ષાયોપશમિકે ભાવે, યા ક્રિયા ક્રિયતે તયા;
 પતિતસ્યાપિ તદ્ભાવ—પ્રવૃદ્ધિર્જાયતે પુનઃ. ૬
 ગુણુવૃદ્ધયૈ તતઃ કુર્યાત્, ક્રિયામરબલનાય વા,
 એકં તુ સંયમસ્થાનં, જિનાનામવતિઃ. ૭

વયોઽનુષ્ઠાનતોઽસદ્ગ-ક્રિયા સદ્ગતિમદ્ગતિ;
સેવં જ્ઞાનક્રિયાભેદ-ભૂમિરાનન્દપિચ્છલા

૮

૧૦ તૃપ્ત્યષ્ટકમ્

- ૧ પીત્વા જ્ઞાનાઽમૃતં ભુક્ત્વા, ક્રિયાસુરલતાફલમ્;
સામ્યતામ્બૂલમાસ્વાદ્ય, તૃપ્તિં યાતિ પરાં મુનિઃ.
- ૨ સ્વગુણૈરેવ તૃપ્તિશ્ચે—ઢાકાલમવિનશ્વરી;
જ્ઞાનિનો વિષયૈઃ કિં તૈ-યૈ ભવેત્ તૃપ્તિરિત્વરા.
- ૩ યા શાન્તૈકરસાસ્વાદાદ્, ભવેત્ તૃપ્તિરતીન્દ્રિયા;
સા ન જિહ્વેન્દ્રિયદ્વારા, પડ્મસાસ્વાદનાદપિ.
- ૪ સંસારે સ્વપ્નવન્મિથ્યા, તૃપ્તિઃ સ્યાદ્દાભિમાનિકી;
તથ્યા તુ બ્રાન્તિશૂન્યસ્ય, સાત્મવીર્યવિપાકકૃત્.
- ૫ પુદ્ગલૈઃ પુદ્ગલાસ્તૃપ્તિં, યાન્ત્યાત્મા પુનરાત્મના;
પરતૃપ્તિસમારોપો, જ્ઞાનિનસ્તત્ત્ર યુજ્યતે.
- ૬ મધુરાન્યમહાશાકાઽગ્રાહ્યે ખાદ્યં ચ ગોરસાત્;
પરપ્રહ્મણિ તૃપ્તિર્યા, જનાસ્તાં જનતેઽપિ ન.
- ૭ વિષયોર્મિવિષોદ્ગારૈઃ, સ્યાદ્તૃપ્તસ્ય પુદ્ગલૈઃ;
જ્ઞાનતૃપ્તસ્ય તું ધ્યાન—સુધોદ્ગારપરમ્પરા.
- ૮ સુખિનો વિષયૈસ્તૃપ્તા, નેન્દ્રોપેન્દ્રાદ્યોઽપ્યહો;
લિક્ષુરેકઃ સુખી લોકે, જ્ઞાનતૃપ્તો નિરંજનઃ.

११ निर्दोषाऽष्टकम्

- संसारं निवसन् स्वार्थं—संज्ञः कञ्जलवैश्वमनि;
 लिप्यते निमित्तो लोको, ज्ञानसिद्धो न लिप्यते. १
- नाऽहं पुद्गललावानां, कर्ता कारयिताऽपि न (य);
 नानुमन्ताऽपि येत्यात्म—ज्ञानवान् लिप्यते कथम्. २
- लिप्यते पुद्गलस्कन्धो, न लिप्ये पुद्गलैरङ्गम्;
 यित्रव्योमांजनेनेव, ध्यायन्निति न लिप्यते. ३
- लिप्ता ज्ञानसम्पात्—प्रतिघाताय केवलम्;
 निर्दोषज्ञानमग्नस्य; क्रिया सर्वोपयुज्यते; ४
- तपश्चतुर्दिना भक्तः, क्रियावानपि लिप्यते;
 लावनाज्ञानसम्पन्नो, निष्क्रियोऽपि न लिप्यते. ५
- अलिप्तो निश्चयेनात्मा, लिप्तश्च व्यवहस्तः;
 शुद्धयत्यलिप्तया ज्ञानी, क्रियावान् लिप्तया दृशा. ६
- ज्ञानक्रियासमावेशः, सहैवोन्मीलने द्वयोः;
 भूमिकालेदतस्त्वत्र, लवेदेकैकमुच्यता. ७
- सज्ञानं बहनुष्ठानं, लिप्तं दोषपङ्क्तः;
 शुद्धशुद्धस्वलावाय, तस्मै लगवते नमः. ८

१२ निःस्पृहाऽष्टकम्

- स्वलावलाभात् किमपि, प्राप्तव्यं नाऽवशिष्यते;
 र्थत्यात्मैश्वर्यसम्पन्नो, निःस्पृहो जयते मुनिः. १

સંયોજિતકરૈઃ કે કે, પ્રાર્થ્યન્તે ન સ્પૃહાવહૈઃ;
 અમાત્રજ્ઞાનપાત્રસ્ય, નિસ્પૃહસ્ય તૃણં જગત્. ૨
 છિન્દન્તિ જ્ઞાનદાત્રેણ, સ્પૃહાવિષલતાં ખુધાઃ;
 સુખશોષં ચ મૂર્ધ્ધાં ચ, દૈન્યં ચચ્છતિ ચત્કલમ્. ૩
 નિષ્કાશનીયા વિદુષા, સ્પૃહા, ચિત્તગૃહાદ્ બહિઃ;
 અનાત્મરતિચાંડલી-સંગમંગીકરોતિ ચા. ૪
 સ્પૃહાવન્તો વિદ્વાકચન્તે, લઘવસ્તૃણતૂલવત્ ;
 મહાશ્ચર્યં તથાપ્યેતે, મજ્જન્તિ લવવારિધૌ. ૫
 ગૌરવં પૌરવન્ધત્વાત્, પ્રકૃષ્ટત્વં પ્રતિષ્ઠયા;
 ખ્યાતિં જાતિગુણાત્સ્વસ્ય, પ્રાદુષ્કુર્યાન્ન નિસ્પૃહઃ. ૬
 ભૂશય્યા લક્ષમશનં, જીર્ણં વાસો વનં ગૃહમ્;
 તથાપિ નિઃસ્પૃહસ્યાડહો, ચક્રિણોઽયધિકં સુખમ્. ૭
 પરસ્પૃહા મહાદુઃખં, નિઃસ્પૃહત્વં મહાસુખમ્;
 એતદુક્તં સમાસેન, લક્ષણં સુખદુઃખયોઃ. ૮

૧૩ મૌનાડબ્દકમ્

મન્યતે યો જગત્તત્વં, સ મુનિઃ પરિકીર્તિતઃ;
 સમ્યક્ત્વમેવ તન્મૌનં, મૌનં સમ્યક્ત્વમેવ ચ. ૧
 આત્માઽઽત્મન્યેવ ચચ્છુદ્ધં, જ્ઞાનાત્યાત્માનમાત્મના;
 સેયં રતત્રયે શપ્તિ-રુચ્યાચારૈકતા મુનેઃ. ૨

यास्त्रिमात्मयश्चाद्, ज्ञानं वा दर्शनं मुनेः;
 शुद्धज्ञाननये साध्यं, क्रियालाभात् क्रियानये. ३
 यतः प्रवृत्तिर्न भण्यते वा न तत्कलम्;
 अतात्त्विकी भण्यते-भण्यते वा सा यथा. ४
 तथा यतो न शुद्धात्म-स्वभावाऽऽयश्च लवेत्;
 इदं दोषनिवृत्तिर्वा, न तद् ज्ञानं न दर्शनम्. ५
 यथा शोऽस्य पुष्टत्वं, यथा वा वध्यमंडनम्;
 तथा जननलयेनमाह-मात्मतृप्तो मुनिर्लवेत्. ६
 सुखं वागनुच्यारं, मौनमेकेन्द्रियेष्वपि;
 पुद्गलेष्वप्रवृत्तिस्तु, योगानां मौनमुत्तमम्. ७
 ज्योतिर्मयीव दीपस्य, क्रिया सर्वापि चिन्मयी;
 यस्याऽनन्यस्वभावस्य, तस्य मौनमनुत्तरम्. ८

१४ विद्याऽष्टकम्

नित्यशुच्यात्मताभ्याति-रनित्याशुच्यनात्मसु;
 अविद्या तत्त्वधीर्विद्या, योगाचार्यैः प्रकीर्तिता. १
 यः पश्यन्नित्यमात्मान-मनित्यं परसङ्गमम्;
 छलं लब्धुं न शक्नोति, तस्य मोहमलिभुजः. २
 तरङ्ग-तरलां लक्ष्मी-मायुर्वायुवदस्थिरम्;
 अद्वधीरनुयाये-द्वध्वलङ्गुरं वपुः. ३

शुचीन्यच्यशुचीकृतुं, समर्थेऽशुचिसम्भवे;
 द्वेडे जलादिना शौच-ब्रह्म मूढस्य दारुणः ४
 यः स्नात्वा समताकुण्डे, हित्वा कश्मलजं मलम्;
 पुनर्न याति मालिन्यं, सोऽन्तरात्मा परः शुचिः ५
 आत्मजोऽपि नवः पाशो, द्दुग्धेऽधनादिषु;
 यः क्षिप्तोऽस्यात्मना तेषु, स्वस्य गन्धाय जायते ६
 मिथो युक्त पदार्थानां-मसङ्कमयमत्किञ्चि;
 यिन्मात्रपरिष्ठाभेन, विदुषैवाऽनुभूयते ७
 अविद्यातिमिरध्वंसे, दशाविधांजनस्पृशा;
 पश्यन्ति परमात्मान-मात्मन्येव हि योगिनः ८

१५ (विवेकाऽष्टकम्)

कर्म ज्वलन् सल्लिख्य, सर्वदा क्षीरनीरवत्;
 विलिन्नीकुरुते योऽसौ, मुनिर्हंसे विवेकवान् १
 द्वेडाऽऽत्माद्यविवेकोऽयं, सर्वदा सुललो भवे;
 लवकोऽपि तद्दले-विवेकस्त्वतिदुर्लभः २
 शुद्धेऽपि व्योम्नि तिमिराद्, रेखाभिर्भिन्नता यथा;
 विकारैर्भिन्नता भाति, तथाऽऽत्मन्यविवेकतः ३
 यथा योधैः कृतं युद्धं, स्वाभिन्त्येवोपचर्यते;
 शुद्धात्मन्यविवेकेन, कर्मस्कन्धान्जितं तथा ४

छष्टकाद्यपि हि स्वर्णं पीतोन्मत्तो यथेक्षते;
 आत्माऽलेह्यमस्तद्धृ-द्वेहादावविवेकिनः. ५
 छच्छन्नपरमान् लावानू, विवेकाद्रेः पतत्यधः;
 परमं लावमन्विच्छन्नाऽविवेके निमज्जति. ६
 आत्मन्येवात्मनः कुर्यात्, यः पदकारकसङ्गतिम्;
 क्वाविवेकव्यवस्थास्य, वैषम्यं नमज्जनात्. ७
 संयमास्त्रं विवेकेन, शास्त्रेनोत्तेजितं मुनेः;
 धृतिधारोऽम्बुः कर्म-शत्रुच्छेदक्षमं लवेत्. ८

१६ माध्यस्थ्योऽष्टकम्.

स्थीयतामनुपालम्भं, मध्यस्थेनान्तरात्मना;
 कुतश्च कर्करक्षेपैस्त्यज्यतां भालयापलम्. १
 मनोवत्सो युक्तिगवी, मध्यस्थस्याऽनुधावति;
 तामाकर्षति पुच्छेन, तुच्छाऽऽग्रहमनः कपिः. २
 नयेषु स्वार्थं सत्येषु, मोक्षेषु परयालने;
 समशीलं मनो यस्य, स मध्यस्थो महामुनिः. ३
 स्वस्वकर्मकृतावेशाः, स्वस्वकर्मबुद्धे नराः;
 न रागं नापि य द्वेषं, मध्यस्थस्तेषु गच्छति. ४
 मनःस्याद् व्यापृतं यावत्, परदोषगुणग्रहे;
 कार्यं व्यग्रं वरं तावत्-मध्यस्थेनात्मलावने. ५

विभिन्ना अपि पंथानः, समुद्रं सरितामिव;
 मध्यस्थानां परं प्रह्म, प्राप्नुवन्त्येकमक्षयम्. ६
 स्वाऽऽगमं रागमात्रेषु, द्वेषमात्रात्परागमम्;
 न श्रयामस्त्यज्जभो वा, किन्तु मध्यस्थया दशा. ७
 मध्यस्थया दशा सर्वेष्वपुनर्भन्धकादिषु;
 चारिसंलुविनीयार-न्यायाद्दशास्मडे हितम्. ८

१७ निर्वायाऽष्टकम्

यस्य नास्ति पराऽपेक्षा, स्वभावाऽद्वैतगामिनः;
 तस्य किं न लयप्रान्ति-कलान्ति संतानताम्रम्. १
 लवसौज्येन किं भूरि-लयजवदनलस्मना;
 सदा लरोज्जितं ज्ञानं, सुखमेव विशिष्यते. २
 न गोप्यं क्वापि नाऽऽरोप्यं, ह्येयं ह्येयं य न कवयित्;
 क्व लयेन मुनेः स्थेयं, ज्ञेयं ज्ञानेन पश्यतः. ३
 येकं प्रह्मास्त्रमादाय, निघ्नन् मोहयम् मुनिः;
 णिलेति नैव संग्राम-शीर्षस्थ ध्रुव नागराट्. ४
 मयूरी ज्ञानदृष्टिश्चेत्, प्रसर्पति मनोवने;
 वेष्टनं लयसर्पाणां, न तद्वानन्दयन्दने. ५
 कृतमोहास्त्रवैश्वर्यं, ज्ञानवर्म णिलति यः;
 क्व लीस्तस्य क्व वा लङ्गाः, कर्मसंगरकेदिषु. ६

તૂલવલ્લઘવો મૂઢા, બ્રમન્ત્યબ્ર લયાડનિલઃ;
 નૈકં રોમાડપિ તેજ્ઞાન—ગરિષ્ઠાનાં તુ કમ્પતે. ૭
 ચિત્તે પરિણુતં ચસ્ય, ચારિત્રમકુતોભયમ્;
 અખંડજ્ઞાનરાજ્યસ્ય, તસ્ય સાધોઃ કુતો ભયમ્. ૮

૧૮ અનાત્મશંસાડષ્ટકમ્

ગુણૈર્યદિ ન પૂર્ણોડસિ, કૃતમાત્મપ્રશંસયા;
 ગુણૈરેવાડસિ પૂર્ણશ્ચેત્, કૃતમાત્મપ્રશંસયા. ૧
 શ્રેયોદ્રુમસ્ય મૂલાનિ, સ્વોત્કર્ષોમ્ભઃ; પ્રવાહત;
 પુષ્પ્યાનિ પ્રકટીકુર્વન્, ફલં કિં સમવાપ્સ્યસિ ? ૨
 આલમ્બિતા હિતાય સ્યુઃ, પરૈઃ સ્વગુણુરશ્મયઃ;
 અહો સ્વયં ગૃહીતાસ્તુ, પાતયન્તિ લવોદઘૌ. ૩
 ઉચ્યત્વદૃષ્ટિદોષોત્થ—સ્વોત્કર્ષજ્વરશાંતિકમ્;
 પૂર્વપુરુષસિંહેભ્યો, ભૃશં નીચત્વભાવનમ્. ૪
 શરીરરૂપલાવણ્ય—આમાડડશમધનાદિભિઃ;
 ઉત્કર્ષઃ પરપર્યાયૈ—શ્ચિદાનંદઘનસ્ય કઃ. ૫
 શુદ્ધાઃ પ્રત્યાત્મસામ્યેન, પર્યાયાઃ પરિભાવિતાઃ;
 અશુદ્ધાશ્ચાડપકૃષ્ટવાન્, નોત્કર્ષાય મહામુનેઃ. ૬
 ક્ષોભં ગચ્છન્ સમુદ્રોડપિ, સ્વોત્કર્ષપવનેરિતઃ;
 ગૃણૌધાન્ બુદ્ધબુદ્ધીકૃત્ય, વિનાશયસિ કિં મુધા. ૭

નિરપેક્ષાનવચ્છિન્ના-નન્તચિન્માત્રમૂર્તયઃ;
 યોગિનો ગલિતોત્કર્ષાડપર્કર્ષાડનલપકલપનાઃ. ૮

૧૯ તત્ત્વદષ્ટ્યષ્ટકમ્

રુપે રુપવતી દષ્ટિ, દૃષ્ટ્વા રુપં વિમુહ્યતિ;
 મજ્જત્યાત્મનિ નીરુપે, તત્ત્વદષ્ટિસ્ત્વરુપિણી. ૧
 ભ્રમવાટી બહિર્દષ્ટિ-ભ્રમચ્છાયા તદ્દીક્ષણમ્;
 અબ્રાન્તસ્તત્ત્વદષ્ટિસ્તુ, નાસ્ત્યાં શેતે સુખાશયા. ૨
 આમાડડરામાદિ મોહાય, ચદ્વદષ્ટં બાહ્યયા દશા;
 તત્ત્વદષ્ટ્યા તદ્દેવાન્ત-નીતં ગૈરાગ્યસમ્પદે. ૩
 બાહ્યદષ્ટે સુધાસારઘટિતા ભાતિ સુંદરી,
 તત્ત્વદષ્ટેસ્તુ સા સાક્ષાદ્-વિષ્મૂત્રપિઠરોદરી. ૪
 લાવણ્યલહરીપુણ્યં વપુઃ પશ્યતિ બાહ્યદ્વં;
 તત્ત્વદષ્ટિઃ શ્વકાકાનાં, લક્ષ્યં કૃમિકુલાકુલમ્. ૫
 ગજશ્ચૈભૂપલવનં, વિસ્મયાય બહિર્દશઃ;
 તત્રાડશ્વેલવનાત્કોડપિ, લેહસ્તત્ત્વદશસ્તુ ન. ૬
 ભસ્મના કેશલોચેન, વપુધૃતમલેન વા;
 મહાન્તં બાહ્યદગ્રવેત્તિ, ચિત્સામ્રાજ્યે ન તત્ત્વવિત્. ૭
 ન વિકારાય વિશ્વસ્યોપકારાયૈવ નિર્મિતા;
 સ્ફુરત્કારુણ્યપીયૂષે-વૃષ્ટયસ્તત્ત્વદષ્ટયઃ. ૮

२० सर्वसमृद्धयष्टकम्

- आद्यदृष्टिप्रचारेषु, मुद्रितेषु महात्मनः;
 अन्तरेवाऽवलासन्ते, स्फुटाः सर्वाः समृद्धयः. १
 समाधिर्नन्दनं धैर्यं, दम्भोद्विः समता शची;
 ज्ञानं महाविमानं य, वासवश्रीरियं मुनेः. २
 विस्तारितक्रियाज्ञान-यर्मच्छत्रो निवारयन्;
 मोहभ्रष्टेच्छमहावृष्टिं, यकवतीं न किं मुनिः. ३
 नवप्रहसुधाकुण्ड-निष्ठाऽधिष्ठायके मुनिः;
 नागलोकेशवद् लाति, क्षमां रक्षन् प्रयत्नतः. ४
 मुनिरध्यात्मकैलास-विवेकवृषलस्थितः;
 शोभते विरति शक्ति-गंगागौरीयुतः शिवः. ५
 ज्ञानदर्शनयन्द्रार्क-नेत्रस्य नरकच्छिदः;
 सुभसागरमग्नस्य, किं न्यूनं योगिनो हरेः. ६
 या सृष्टिर्ब्रह्मणो आद्या, आद्याऽपेक्षाऽवलम्बिनी;
 मुनेः परानपेक्षाऽन्त-गुणसृष्टिस्ततोऽधिका. ७
 स्तनैस्त्रिलिः पवित्रा या, श्रोतोभिरिव जल-हवी;
 सिद्धयोगस्य साऽप्यर्कुत्-पदवी न हवीयसी. ८

२१ कर्मविपाकाष्टकम्

- हुणं प्राप्य न हीनः स्यत्, सुखं प्राप्य य विस्मितः;
 मुनिः कर्मविपाकस्य, जनन् परवशं जगत्. १

- યેષાં બ્રૂલંગમાત્રેણ, લભ્યન્તે પર્વતા અપિ;
 તૈરહો કર્મવૈષય્યે, ભૂપૈર્લિંક્ષાડપિ નાડડ્યતે. ૨
 જાતિચાતુર્યહીનોડપિ, કર્મણ્યભ્યુદયાવહે;
 ક્ષણાદ્દરડકોડપિ રાજા સ્યાચ્છત્રચ્છન્નદિગન્તકઃ. ૩
 વિષમા કર્મણુઃ સૃષ્ટિદંષ્ટા કરભપૃષ્ઠવત્;
 જાત્યાદિભૂતિવૈષમ્યાત્, કા રતિસ્તત્ર યોગિનઃ. ૪
 આરુઢાઃ પ્રશમશ્રેણિ, શ્રુતકેવલિનોડપિ ચ;
 બ્રામ્યન્તેડનન્તસંસાર-મહોદુષ્ટેન કર્મણા. ૫
 અર્વાક્ સર્વાપિ સામગ્રી, શ્રાન્તેવ પરિતિષ્ઠતિ;
 વિપાકઃ કર્મણુઃ કાર્ય-પર્યન્તમનુધાવતિ. ૬
 અસાવચરમાવર્તે, ધર્મ હરિત પશ્યતઃ;
 ચરમાવર્તિસાધોસ્તુ, છલમન્વિબ્ય હૃદ્યતિ. ૭
 સામ્યં બિભર્તિ ચઃ કર્મ-વિપાકં હૃદ્ય ચિન્તયન્;
 સ એવ સ્યાચ્ચિદ્દાનન્દ-મકરન્દમધુમતઃ. ૮

૨૨ ભાવોદ્દેગાડ્ઠકમ્

- યસ્ય ગમ્ભીરમધ્યસ્યાડજ્ઞાનવજ્રમયં તલમ્;
 રૂઢા વ્યસનશૈલોદ્યૈઃ પન્થાનો યત્ર દુર્ગમાઃ. ૧
 પાતાલકલશા યત્ર, ભૂતાસ્તૃણામહાનિલૈઃ;
 કષાયાશ્ચિત્તસંકલ્પ-વેલાવૃદ્ધિ વિતન્વતે. ૨

स्मरौर्वाग्निर्ज्वलत्यन्तर्ध्वं स्नेहेन्धनः सदा; ३
 यो घोररोगशोकादि-मत्स्यकच्छपसंकुलः
 दुष्पुद्गिमत्सरद्रोहै-र्विदुर्दुर्वातगर्जितैः;
 यत्र सांख्यात्रिका लोकाः, पतन्त्युत्पातसङ्कटे. ४
 शानी तस्माद् भावभ्रमे-र्नित्योद्विग्नोऽतिहास्युत्त;
 तस्य सन्तरणो पायं, सर्वयत्नेन कांक्षति. ५
 तैलपात्रधरो यद्वद्-राधावेधोद्यतो यथा;
 क्रियास्वनन्ययित्तः स्याद्, लवलीतस्तथा मुनिः. ६
 विषं विषस्य वन्देऽथ, वन्दितैव यदौषधम्;
 तत्सत्यं लवलीताना-मुपसर्गेऽपि यन्न लीः. ७
 स्थैर्यं लवलयामहेव, व्यवहारे मुनिर्नृजेत;
 स्वात्मारामसमाधौ तु, तदभ्यन्तर्निर्मलजति. ८

२३ लोकसंज्ञात्यागाऽष्टकुम्भ

प्राप्ताः षष्ठं गुणस्थानं, लवदुर्गाऽद्विलम्बनम्;
 लोकसंज्ञारतो न स्यान्मुनिर्लोकोत्तरस्थितिः. १
 यथा चिन्तामणिं हत्ते, अकरो अदरीक्षतैः;
 डा डा जडाति सद्धर्मं, तथैव जनरंजनैः. २
 लोकसंज्ञामहानद्या-मनुश्रोतोऽनुगा न के;
 प्रतिश्रोतोऽनुगस्त्वेके, राजडंसो मडामुनिः. ३

लोकमात्मन्य कर्तव्यं, कृतं बहुलिखेव येत् ;
 तद्वा मिथ्यादृशां धर्मो, न त्याज्यः स्यात्कदाचन. ४
 श्रेयोऽर्थिनो हि भूयांसो, लोके लोकोत्तरे य न;
 स्तोका हि रत्नवष्टिजः स्तोकाश्च स्वात्मसाधकाः. ५
 लोकसंज्ञाहता हुन्त, नीचैर्गर्भनदृशनैः;
 शंसयन्ति स्वसत्याङ्ग(त्याग)मर्मधातमडाव्ययाम्. ६
 आत्मसाक्षिकसद्धर्म-सिद्धौ किं लोकयात्रया;
 तत्र प्रसन्नयन्द्रश्च लरतश्च निदर्शनम्. ७
 लोकसंज्ञोन्मिषतः साधुः, परप्रहसमाधिमान् ;
 सुभमास्ते गतद्रोह-ममतामत्सरण्वरः. ८

२४ शास्त्राऽष्टकम्

यर्मयक्षुर्लुतः सर्वे, देवाश्चाऽवधियक्षुषः;
 सर्वतश्चक्षुषः सिद्धाः साधवः शास्त्रयक्षुषः. १
 पुरःस्थितानिवोद्धर्वाध-स्तिर्यग्लोकविवर्तिनः;
 सर्वान् लावानवेक्षन्ते, ज्ञानिनः शास्त्रयक्षुषा. २
 शासनात् त्राणुशङ्गेश्च, भुधैः शास्त्रं निरुच्यते;
 वचनं वीतरागस्य, तत्तु नाऽन्यस्य कस्यचित्. ३
 शास्त्रे पुरस्कृते तस्माद्, वीतरागः पुरस्कृतः;
 पुरस्कृते पुनस्तस्मिन्, नियमात् सर्वसिद्धयः. ४

અદૃષ્ટાર્થે ડનુધાવન્તઃ, શાસ્ત્રદીપં વિના જડાઃ;
 પ્રાપ્નુવન્તિ પરં ખેદં, પ્રસ્ખલન્તઃ પદે પદે. ૫
 શુદ્ધૌચ્છાદ્યપિ શાસ્ત્રાડડશા—નિરપેક્ષસ્ય નો હિતમ્;
 ભૌતહન્તુર્યથા તસ્ય, પાદસ્પર્શનિવારણમ્. ૬
 અજ્ઞાનાડહિમહામંત્રં, સ્વાચ્છન્દ્યજ્જવરલડ્ધનમ્;
 ધર્મારામસુધાકુલ્યાં, શાસ્ત્રમાહુર્મહુર્ધયઃ. ૭
 શાસ્ત્રોક્તાચારકર્તા ચ, શાસ્ત્રજઃ શાસ્ત્રદેશકઃ;
 શાસ્ત્રૈકદંતૂ મહાયોગી, પ્રાપ્નોતિ પરમં પદમ્. ૮

૨૫ પરિચ્છેદાડ્ઞકમ્

ન પરાવર્તતે રાશેર્વકંતાં જાતુ નોજ્જતિ;
 પરિચ્છેદઃ કેડયં વિડમ્બિતજગત્રયઃ. ૧
 પરિચ્છેદઃડવેશાદ્દુર્ભાષિતરજઃ કિશમ્;
 શ્રૂયન્તે વિકૃતાઃ કિં ન, પ્રત્યાપા લિંગિનામપિ. ૨
 યસ્ત્યક્ત્વા તૃણુવદ્બાહ્ય—માન્તરં ચ પરિચ્છેદમ્;
 ઉદાસ્તે તત્પદામ્ભોજં, પયુપાસ્તે જગત્રયી. ૩
 ચિત્તેડન્તર્થન્યગહને, બહિર્નિર્ઞન્યતા વૃથા;
 ત્યાગાત્કચુકમાત્રસ્ય, ભુજંગો નહિ નિર્વિષઃ. ૪
 ત્યક્તો પરિચ્છેદે સાધોઃ, પ્રયાતિ સકલં રજઃ;
 પાલિત્યાગે ક્ષણાદેવ, સરસઃ સલિલં યથા. ૫

ત્યક્તપુત્રકલત્રસ્ય, મૂર્છામુક્તસ્ય યોગિનઃ;
 ચિન્માત્રપ્રતિબદ્ધસ્ય, કા પુદ્ગલનિયન્ત્રણા. ૬
 ચિન્માત્રદીપકો ગચ્છેત્, નિર્વાતસ્થાનસન્નિભૈઃ;
 નિષ્પરિગ્રહતાસ્થૈર્થ, ધર્મોપકરણૈરપિ. ૭
 મૂર્છાચ્છન્નધિયાં સર્વ, જગદેવ પરિગ્રહઃ;
 મૂર્છ્યા રહિતાનાન્તુ, જગદેવાડપરિગ્રહઃ. ૮

૨૬ અનુભવાડપ્રક્રમ

સન્ધ્યેવ દિનરાત્રિભ્યાં, કેવલશ્રુતયોઃ પૃથક્;
 મુધૈરનુભવો દષ્ટઃ, કેવલાડકારુણોદયઃ. ૧
 બ્યાપારઃ સર્વશાસ્ત્રાણામ્, દિફ્ફપ્રદર્શનમેવ હિ,
 પારં તુ પ્રાપયત્યેકોડનુભવો ભવવારિધેઃ. ૨
 અતીન્દ્રિયં પર બ્રહ્મ, વિશુદ્ધાડનુભવં વિનાઃ
 શાસ્ત્રયુક્તિશતેનાડપિ, ન ગમ્યં યદ્ બુધા જગુઃ. ૩
 જ્ઞાયેરન્ હેતુવાદેન, પદાર્થા યદ્ અતીન્દ્રિયાઃ,
 કાલેનૈતાવતા પ્રાજ્ઞૈઃ, કૃતઃ સ્યારોષુ નિશ્ચયઃ. ૪
 કેષાં ન કલ્પનાદવીર, શાસ્ત્રક્ષીરાડવગાહિની;
 વિરલાસ્તદ્રસોડસ્વાદવિદોડનુભવજિહ્વા. ૫
 પશ્યતુ બ્રહ્મ નિર્દ્વન્દ્વં, નિર્દ્વન્દ્વાનુભવં વિના;
 કથં લિપિમયી દષ્ટિ-ર્વાંમયી વા મનોમયી. ૬

न सुषुप्तिरमोढत्वान्-नाऽपि य स्वापन्नगरैः
 कल्पनाशिदपविश्रान्ते-स्तुयैवाऽनुलवे। दशा. ७
 अधिगत्याऽभिलं शब्द-प्रह्म शास्त्रदशा मुनिः;
 स्वसंवेद्यं परं प्रह्मा-ऽनुलवेनाऽधिगच्छति, ८

२७ योगाष्टकम्

भोक्षेणु योऽनाद-योगः, सर्वोऽध्यायार ध्यते;
 विशिष्य स्थानवर्णार्थाऽऽ लम्भनैकाग्र्यगोचरैः. १
 कर्मयोगं द्वयं तत्र, ज्ञानयोगं त्रयं विदुः;
 विरतेष्वेष नियमाद्, भीजमात्रं परेष्वपि. २
 कृपानिर्वेदसंवेग- शमोत्पत्तिकांस्त्रिः
 लेहाः प्रत्येकमन्त्रेच्छाप्रवृत्तिस्थिरसिद्धयः. ३
 ध्येच्छा तद्वत्कथाप्रीतिः, प्रवृत्तिः पावनं परम्;
 स्थिरं आधकलीढानिः, सिद्धिरन्यार्थं साधनम्. ४
 अर्थालम्भनयोश्चैत्यवन्दनादौ विभावयन्;
 श्रेयसे योगिनः स्थानवर्ण्योर्थात्न एव य. ५
 आलम्भनमिह ज्ञेयं, त्रिविधं दुष्यदुपि यः
 अरुपिगुणसायुज्ययोगोऽनालम्भनः परः. ६
 प्रीतिलङ्घितवयोऽसङ्गैः, स्थानाद्यपि यतुर्विधम्;
 तस्माद्योगयोगाभ्युत्थैर्भोक्षयोगः कमाद् लवेत्. ७

સ્થાનાધ્યયોગિનસ્તીર્થોચ્છેદાદ્યાલમ્બનાદપિ;
સૂત્રદાને મહાદોષ, ઇત્યાચાર્યઃ પ્રચક્ષતે. ૮

૨૮ નિયાગાડબ્દમ્

યઃ કર્મં હુતવાન્ દીપ્તે, અદ્વાડનૌ ધ્યાનધ્યાયયયા;
સ નિશ્ચિતેન યાગેન, નિયાગપ્રતિપત્તિમાન્. ૧
પાપધ્વંસિનિ નિષ્કામે, જ્ઞાનયજ્ઞે સ્તો લવ;
સાવદ્યે કર્મયજ્ઞૈઃ કિં, ભૂતિકામનયાડવિલૈઃ. ૨
વેદોક્તત્વાન્મનઃશુદ્ધયા, કર્મયજ્ઞોડપિ યોગિનઃ;
અદ્વાયજ્ઞ ઇતીચ્છન્તઃ, શ્યેનયાગં ત્યજન્તિ કિમ્?. ૩
અદ્વાયજ્ઞઃ પરં કર્મં, ગૃહસ્થસ્યાડધિકારિણુઃ;
પૂજાદિ વીતરાગસ્ય, જ્ઞાનમેવ તુ યોગિનઃ. ૪
સિન્નોદ્દેશેન વિહિતં, કર્મં કર્મક્ષયાડક્ષમમ્;
ક્લૃપ્તભિન્નાડધિકારં ચ, પુત્રેષ્ટયાદિવદિધ્યતામ્. ૫
અદ્વાર્પણમપિ અદ્વાયજ્ઞાન્તર્ભાવસાધનમ્;
અદ્વાગ્નૌ કર્મણો યુક્તં, સ્વકૃતત્વસ્મયે હુતે. ૬
અદ્વાણ્યર્પિતસર્વસ્વો અદ્વાદગૂ, અદ્વાસાધનઃ;
અદ્વાણા બુદ્ધદપ્રદ્વા, અદ્વાણિ અદ્વાગુપ્તિમાન્. ૭
અદ્વાધ્યયનનિષ્ઠાવાન્, પરપ્રદ્વાસમાહિતઃ;
અદ્વાણો લિપ્યતે નાડઘૈર્નિયાગપ્રતિપત્તિમાન્. ૮

२६ भावपूजाऽष्टकम्

- दयाभससा कृतस्नानः, सन्तोषशुलवस्त्रभृत;
 विवेकतिलकभ्रातृ, भावनापावनाऽऽशयः. १
 भक्तिश्रद्धानघुसृष्टोन्मिश्रपाटीरन्ध्रवैः;
 नवप्रह्लादगतो देवः, शुद्धमात्मानमर्थय. २
 क्षमापुष्पस्रजं धर्मयुग्मक्षौभद्वयं तथा;
 ध्यानालरत्नसारं य, तदङ्गे विनिवेशय. ३
 महस्थानलिहात्यागैर्लिप्ताऽत्रे याऽष्टमङ्गदीप्ता;
 शानाग्नौ शुलसङ्कटपङ्काकतुण्डं य धूपय. ४
 प्रागूधमलिवल्लोत्तारं, धर्मसन्यासवन्दिना;
 कुर्वन् पूरय सामर्थ्यं-राजन्नीराजनाविधिम्. ५
 स्फुरन् मङ्गलदीपं य, स्थापयाऽनुलवं पुरः;
 योगनृत्यपरस्तीर्य-त्रिकसंयमवान्भव. ६
 उदलसन्मनसः सत्यघटना वाहयतस्तव;
 भावपूजारतस्येत्यं, करकोडे महोदयः. ७
 द्रव्यपूजेयिता लेहो-पासना गृहुमेधिनाम्;
 भावपूजा तु साधूनामलेहोपासनात्मिका. ८

३० ध्यानाऽष्टकम्

- ध्याता ध्येयं तथा ध्यानं, त्रयं यस्यैकतां गतम्;
 मुनेरनन्ययित्तस्य, तस्य दुःखं न विद्यते. १

- ध्याताऽन्तरात्मा ध्येयस्तु, परमात्मा प्रकीर्तितः;
 ध्यानं त्रैकाग्र्यसंविद्धिः; समापत्तिस्तद्वेकता. २
 मण्डुविषयं प्रतिबध्नाया, समापत्तिः परात्मनः;
 क्षीणवृत्तौ लवेद् ध्याना-हन्तरात्मनि निर्भवे. ३
 आपत्तिश्च ततः पुण्य-तीर्थकृतकर्मबन्धतः;
 तद्दशावालिमुभत्वेन, सम्पत्तिश्च कर्माद् लवेत्. ४
 धृत्यं ध्यानकृदाद्युक्तं, विंशतिस्थानकाद्यपि;
 कष्टमात्रं त्वलव्याना-मपि नो दुर्लभं लवेत्. ५
 जितेन्द्रियस्य, धीरस्य, प्रशान्तस्य स्थिरात्मनः;
 सुभासनस्य नासाग्र-न्यस्तनेत्रस्य योगिनः. ६
 रुद्धबाह्यमनोवृत्ते-धारिण्याधारया स्यात्;
 प्रसन्नस्याऽप्रमत्तस्य, विद्वान्दसुधाविडः. ७
 साम्राज्यमप्रतिद्वन्द्वमन्तरेव वितन्वतः;
 ध्यानिनो नोपमा लोके, सद्देवमनुजेऽपि हि. ८

३१ तथोऽष्टकम्।

- ज्ञानमेव पुधाः प्रादुः, कर्मणुं तपनात्तपः;
 तद्दाल्यन्तरमेवेष्टं, बाह्यं तद्दुपयुक्तं कर्म. १
 आनुश्रौतसिद्धी वृत्ति-र्मादानां सुप्रशीलता;
 प्रतिश्रौतसिद्धी वृत्ति-ज्ञानिनां परमं तपः. २

धनार्थिनां यथा नास्ति, शीततापादि दुस्सङ्गम्;
तथा लवविशक्तानां, तत्त्वज्ञानार्थिनामपि ३
सङ्घपायप्रवृत्तानां-मुपेयमधुरत्वतः;
ज्ञानिनां नित्यमानन्द-वृद्धिरेव तपस्विनाम्. ४
एतत् यं दुःखरूपत्वात्, तयो व्यर्थमितीच्छताम्;
भौद्धानां निहता बुद्धिर्भौद्धानन्दोऽपरिक्षयात्. ५
यत्र प्रह्वं जिनार्था य, कषायाणुं तथा छ (हृ)तिः;
सानुमन्धा जिनज्ञा य, तत्तपः शुद्धमिष्यते. ६
तदेव हि तपः कार्यं, दुर्ध्यानं यत्र नो लवेत्;
येन योगा न ह्रीयन्ते, क्षीयन्ते नेन्द्रियाणि वा. ७
भूदोत्तरगुणश्रेणि-प्राण्ययामन्य सिद्धये;
आह्यमाख्यन्तरं येत्य, तपः कुर्याद् मदाभुनिः. ८

उ२ सर्वनयाश्रयणोऽष्टकम्

धावन्तोऽपि नयाः सर्वे, स्थुलावे कृतविश्रमाः;
यारित्रिगुणविनः स्यादिति सर्वनयाश्रितः. १
पृथङ् नया मिथः पक्ष-प्रतिपक्षकदर्थिताः;
समवृत्तिसुभाऽऽस्वादी, ज्ञानी सर्वनयाश्रितः. २
नाऽप्रमाणं प्रमाणं वा, सर्वमभ्यविशेषितम्;
विशेषितं प्रमाणं स्यादिति सर्वनयज्ञता. ३

લોકે સર્વનયજ્ઞાનાં, તાટસ્થ્યં વાડપ્યનુગ્રહઃ;
 સ્યાત્પૃથક્નયમૂહાનાં, સ્મયાર્તિર્વાડતિવિગ્રહઃ (પ્યનિગ્રહ) ૪
 શ્રેયઃ સર્વનયજ્ઞાનાં, વિપુલં ધર્મવાદતઃ;
 શુભવાદાદિવાદાચ્ચ, પરેષાં તુ વિપર્યયઃ. ૫
 પ્રકાશિતં જ્ઞાનાં યૈર્મતં સર્વનયાશ્રિતમ;
 ચિત્તે પરિણુતં ચેદં, યેષાં તેભ્યો નમો નમઃ. ૬
 નિશ્ચયે વ્યવહારે ચ, ત્યક્ત્વા જ્ઞાને ચ કર્મભિઃ
 એકપાક્ષિકવિશ્લેષમારુઠાઃ શુદ્ધભૂમિકામ ૭
 અમૂહલક્ષ્યાઃ સર્વાં, પક્ષપાતવિવર્જિતાઃ;
 જયન્તિ પરમાનન્દ-મયાઃ સર્વનયાશ્રયાઃ. ૮

૩૩ ઉપસંહારાર્થે સર્વાષ્ટકાનાં

ભાવનાભિધાનાખ્યાનનિર્દેશઃ

પૂર્ણો મગ્નઃ સ્થિરોડમોહો, જ્ઞાની શાન્તો જિતેન્દ્રિયઃ;
 ત્યાગી ક્રિયા પરસ્તૃપ્તો નિર્લોપો નિસ્પૃહો મુનિઃ, ૧
 વિદ્યાવિવેકસમ્પન્નો, મધ્યસ્થો ભયવર્જિતઃ;
 અનાત્મશંસકસ્તત્ત્વ-દષ્ટિઃ સર્વસમૃદ્ધિમાન ૨
 ધ્યાતા કર્મવિપાકાના-મુદ્ધિગ્નો ભવવારિધે;
 લોકસંજ્ઞાવિનિર્મુક્તઃ શાસ્ત્રદગ્ધ નિષ્પરિગ્રહઃ. ૩
 શુદ્ધાનુભવવાન યોગી, નિયાગપ્રતિપત્તિમાન;
 ભાવાર્ચાધ્યાનતપસાં, ભૂમિઃ સર્વનયાશ્રિતઃ. ૪

સ્પષ્ટં નિષ્કૃતં તત્ત્વં, અષ્ટકૈઃ પ્રતિપન્નવાનૂ;
 મુનિર્મહોદય' જ્ઞાન-સારં, સર્માધગચ્છતિ. ૫
 નિર્વિકારં નિરાબાધં, જ્ઞાનસારમુપેયુષામ્;
 વિનિવૃત્તપરાશાનાં, મોક્ષોડયૈવ મહાત્મનામ્. ૬
 ચિત્તમાદ્રીકૃતં જ્ઞાન—સારસારસ્વતોમિભિઃ;
 નાપ્નોતિ તીવ્રમોહાગ્નિ—લોપશોષકઠ્ઠર્થનામ્. ૭
 અચિન્ત્યા કાપિ સાધૂનઃ જ્ઞાનસાક્ષુગરિષ્ઠતા;
 ગતિર્યથોર્ધ્વમેવસ્યા—દધઃપાતઃ; કદાપિ ન. ૮
 ક્લેશક્ષયો હિ મણ્ડુક—ચૂર્ણતુલ્યઃ ક્રિયાકૃતઃ;
 દગ્ધતચૂર્ણસદૃશો, જ્ઞાનસારકૃતઃ પુનઃ. ૯
 સ્મૃતપૂતાં પરેઽપ્યાહુઃ, ક્રિયાં હિમધટોપમામ્;
 યુક્તાં તદપિ તદ્ભાવં, ન યદ્ભગ્નાપિ સોજ્જતિ. ૧૦
 ક્રિયાશૂન્યં ચ ચજ્જ્ઞાનં, જ્ઞાનશૂન્યા ચ યા ક્રિયા;
 અનયોરન્તરં જ્ઞેયં, ભાનુબદ્ધોતયોરિવ. ૧૧
 ચારિત્રં વિરતિઃ પૂર્ણા, જ્ઞાનસ્યૌત્કર્ષ એવ હિ;
 જ્ઞાનાદૈતનયે દૃષ્ટિ—દૈયા તદ્યોગસિદ્ધયે. ૧૨

૩૪ એતચ્છાત્મરચનાકાલક્ષેત્રાદિ

સિદ્ધિ સિદ્ધપુરે પુરન્દરપુરસ્પર્ધાવહે લબ્ધવાનૂ;
 ચિદ્દીપોડયમુદારસારમહસા, દીપોત્સવે પર્વણિ;

येतद्दृष्ट्वावनलावपावनमनश्चक्रयन्मत्कारिणः;
 तैस्तैर्दीपशतैः सुनिश्चयमतैर्नित्योऽस्तुदीपोत्सवः १३
 केषाञ्चिद्विषयज्वरातुरमहोद्यत्तं पक्षेष्वां विधा-
 वेगोदकं कुतर्कं मूर्च्छितमथान्येषां कुर्वैराग्यतः;
 लग्नालकं भयोधकूपपतितं यास्तेऽपरेषामपि
 स्तोकाणां तु विकाररहितं तज्ज्ञानसाराश्रितम्. १४

उप ग्रन्थाध्यासः पदसम

अतोद्वेकविवेकतोरणुततौ, धावत्यमातन्वते
 हृद्गण्डे समयोजितः प्रसरति स्फीतश्च गीतध्वनिः;
 पूष्णानन्दधनस्य किं सङ्गया तद्दृष्ट्वा लब्ध्या लवन्,
 नेतद् ग्रन्थं मिषात्करग्रहभङ्गश्चित्रश्चरित्राश्रयः. १५
 लावस्तोमपवित्रगोमयरसैः सिद्धं तव लूः सर्वतः;
 संसिक्ता शमतोदकैरथ पथि न्यस्ता विवेकस्तजः ।
 अर्ध्यात्माभृतपूष्णं कामकलशश्चक्रेऽत्र शास्त्रे पुरं,
 पूष्णानन्दधने पुरं प्रविशति, स्वीयं कृतं मङ्गलम्. १६
 गच्छे श्रीविजयादिदेवसुगुराः स्वच्छे गुणानां गच्छे,
 प्रौढिं प्रौढिभ्रामि अतविजयप्राज्ञाः पराभैरुः;
 तत्सानीथ्यभृतांनयादिविजयप्राज्ञोत्तमानां शिशोः,
 श्रीमन् न्यायविशारदस्य कृतिनामेषा कृतिः प्रीतये. १७

ज्ञानसारसभाषत

श्रीमान् हेमचन्द्राचार्य प्रणीत

श्री वीतराग स्तोत्रम्

यः परात्मा परं ज्योतिः, परमः परमेष्ठिनाम् ।
 आदित्यवर्णं तमसः, परस्तादामनन्ति यम् ॥१॥
 सर्वे येनोदभूज्यन्त, समूलाः क्लेशपादपाः ।
 भूमी यस्मै नमस्यन्ति, सुरासुरनरेश्वराः ॥२॥
 प्रावर्तन्त यतो विद्याः, पुरुषार्थप्रसाधिकाः ।
 यस्य ज्ञानं लवट्टलावि-लूतलावाबलासकृत् ॥३॥
 यस्मिन्विज्ञानमानन्दं, अहं चैकात्मतां गतम् ।
 स श्रद्धयः स च ध्येयः, प्रपद्ये शरण्यं च तम् ॥४॥
 तेन स्यां नाथवांस्तस्मै, स्फुरयेयं समाहितः ।
 ततः कृतार्थो भूयासं, लवेयं तस्य किंकरः ॥५॥
 तत्र स्तोत्रेषु कुर्यां च, पवित्रां स्वां सरस्वतीम् ।
 र्छं हि लवकान्तारै, जन्मनां जन्मनः क्लमम् ॥६॥
 क्वाहं पशोरपि पशु-वीतरागस्तव क्व च ।
 उत्तितीपुररुष्यानीं, पद्भ्यां पद्गुरिवास्म्यतः ॥७॥
 तथापि श्रद्धामुद्योज्यं, नोपालयस्सफलमपि ।
 विश्रद्ध-भलापि वाग्वृत्तिः, श्रद्धधानस्य शोभते ॥८॥

श्रीडेभयन्द्रप्रलाट्रीतरागस्तवाहितः ।

कुमारपाललूपातः प्राप्नोतु इलभीप्सितम्

॥६॥

धृति प्रथमप्रकाशः

प्रियङ्गु-स्फटिक-स्वर्ण-पद्मरागा-जनप्रलः ।

प्रलो ! तवाधौतशुचिः, कायः कभिव नाक्षिपेत् ॥१॥

मन्दार-दामवन्नित्य-मवासित-सुगन्धिनि ।

तवाङ्गो लृङ्गतां यान्ति, नेत्राणि सुरयोषिताम् ॥२॥

दिव्यामृतसस्वाद-पोषप्रतिहता धव ।

समाविशन्ति ते नाथ !, नाङ्गो रोगोरगवजः ॥३॥

त्वयादर्शतलालीन-प्रतिमाप्रतिरूपके ।

क्षरत्स्वेदविहीनत्व-कथाऽपि वपुषः कुतः ? ॥४॥

न केवलं रागमुक्तं, वीतराग ! मनस्तव !

वपुःस्थितं रक्तमपि, क्षीरधारासङ्घोढरम् ॥५॥

जगद्विलक्षणं किं वा, तवान्यद्रक्षतुमीशमहे ? ।

यद्विस्मयणीलसं, शुभ्रं मांसमपि प्रलो ! ॥६॥

जलस्थलसमुद्भूताः संत्यज्य सुमनः स्रजः ।

तवे निःश्वाससौरभ्य-मनुयान्ति मधुव्रताः ॥७॥

लोकोत्तरयमत्कारकरी तव लवस्थितिः ।

यतो नाहारनीहारौ, गोचरश्चर्मयक्षुषाम् ॥८॥

धृति द्वितीयप्रकाशः

- सर्वालिमुज्यतो नाथ !, तीर्थकृन्नामकर्मजत
सर्वथा सम्भुभीनस्त्वमानन्दयसि यत्प्रज्जः ॥१॥
- यद्योजनप्रमाणेऽपि, धर्मद्वेशनसङ्गनि ।
संभान्ति केटिशस्त्रियङ्गुदेवाः सपरिच्छदाः ॥२॥
- तेषामेव स्वस्वलाषा-परिणाममनोऽरम् ।
अभ्येकरुपं वयनं, यत्ते धर्मावधोधकृत् ॥३॥
- सात्रेऽपि योजनशते, पूर्वोत्पन्ना गङ्गाभ्युदाः ।
यद्गङ्गासा वीक्षीयन्ते, त्वद्विहारानिलोर्मिलिः ॥४॥
- नाविलवन्ति यद्ब्रह्मौ, भूषकाः शललाः शुकाः ।
क्षणेन क्षितिपक्षिप्ता, अनीतय ध्रुवतेयः ॥५॥
- स्त्रीक्षेत्रपद्मद्विलो, यद्वैराग्निः प्रशाम्यति ।
त्वत्कृपापुष्करावर्त-वर्षादिव भुवस्तले ॥६॥
- त्वत्प्रलावे भुवि ब्राम्हण्यशिवोच्छेदडिडिमे ।
सम्भवन्ति न यन्नाथ !, भार्यो भुवनारयः ॥७॥
- कामवर्षिणि लोकानां, त्वयि विश्वैकवत्सले ।
अतिवृष्टिरवृष्टिर्वा, लवेधन्नोपतापकृत् ॥८॥
- स्वराष्ट्र-परराष्ट्रेभ्यो, यत्क्षुद्रोपद्रवा द्रुतम् ।
विद्रवन्ति त्वत्प्रलावात्, सिङ्घनादादिव द्विपाः ॥९॥
- यत्क्षीयते यद्दुर्मिक्षं, क्षितौ विडरति त्वयि ।
सर्वाद्भुतप्रलावाढये, जङ्गमे कटपपादये ॥१०॥

यन्मूर्धनः पश्चिमे लागे, नितमात'उडमडडलम् ।

भा लूद्वपुर्दुरालोकमितीवेत्तिपडितं महुः ॥११॥

सं येष योगसामान्य-महिमा विश्वविश्रुतः ।

कर्मक्षयोत्थो लगवन्कस्य नाश्रय'कारणम् ? ॥१२॥

अनन्तकालप्रयित-मनन्तमपि सर्वथा ।

त्वत्तो नान्यः कर्म'कक्षमुन्मूलयति मूलतः ॥१३॥

तथोपाये प्रवृत्तस्त्वं, क्रियासमसिद्धास्तः ।

यथानिच्छन्नुपेयस्य, परां श्रियमशिश्रियः ॥१४॥

मैत्री पवित्रपात्राय, मुदितामोदशालिने ।

कृपोपेक्षाप्रतीक्षाय, तुल्यं योगात्मने नमः ॥१५॥

धति तृतीय प्रकाश

मिथ्यादृशां युगान्तार्कः, सुदृशाडममृताञ्जनम् ;

तीलक'तीर्थ'कृद्वलक्ष्म्यः पुरश्चक तवैधते ॥१॥

ओङ्कोऽयमेव जगति, स्वाभीत्याभ्यातुमुच्छ्रिता ।

उच्चैरिन्द्रध्वजव्याजराज'नी ज'लविद्रुषा ॥२॥

यत्र पदौ पदं धत्तस्तव तत्र सुरासुराः ।

किरन्त पद'कञ्जव्याज'च्छ्रयं पद'कञ्जवासिनीम् ॥३॥

दानशीलतपोलाव-लेहाद्धर्मं यतुर्विधम् ।

मन्ये युगपदभ्यातुं, यतुर्व'क्षत्रोडलवद्दलवान् ॥४॥

त्वयि दोषत्रयात् त्रातुं, प्रवृत्ते लुपनत्रयीम् ।

प्राकारत्रितयं अकुस्रयोऽपि त्रिदिवौकसः ॥५॥

અધોમુખાઃ કણ્ટકાઃ સ્યુર્ધાત્ર્યાં વિહરતસ્તવ ।
 લવેયુઃ સમ્મુખીનાઃ કિં, તામસાસ્તિગ્મરોચિષઃ ? ॥૬॥
 કેશરોમનખશ્મશ્ચ, તવાવસ્થિતમિત્યયમ્ ।
 આહ્લોડપિ યોગમદિમા, નામસ્તીર્થકરૈઃ પરૈઃ ॥૭॥
 શબ્દરુપરસસ્પર્શ-ગન્ધાખ્યાઃ પચ્ય ગોચરાઃ
 ભજન્તિ પ્રાતિકૂલ્યં ન, ત્વદગ્રે તાર્કિકા ઈવ ॥૮॥
 ત્વત્પાદાવૃત્તવઃ સર્વે, યુગપત્પર્યુપાસતે ।
 આકાલકૃતકન્દર્પ-સહાયકભયાદિવ ॥૯॥
 સુગન્ધ્યુદકર્ષેણ, દિવ્યપુષ્પોત્કરેણ ચ ।
 ભાવિત્વત્પાદસંસ્પર્શાં, પૂજ્યન્તિ ભુવં સુરાઃ ॥૧૦॥
 જગત્પ્રતીક્ષ્ય ત્વાં યાન્તિ, પક્ષિણોડપિ પ્રદક્ષિણમ્ ;
 કા ગતિર્મહતાં તેષાં ? ત્વયિ ચે વામવૃત્તયઃ ॥૧૧॥
 પચ્યેન્દ્રિયાણાં દ્વૈઃશીલ્યં, કવ લવેદ્ભવદન્તિકે ।
 એકેન્દ્રિયોડપિ યન્મુગ્ધત્યનિલઃ પ્રતિકૂલતામ્ ॥૧૨॥
 મૂર્ધ્ના નમન્તિ તરવસ્તવન્માહાત્મ્યચમત્કૃતાઃ ।
 તત્કૃતાર્થં શિરસ્તેષાં, વ્યર્થં મિથ્યાદશાં પુનઃ ॥૧૩॥
 જઘન્યતઃ કેટિસદ્ગુણ્યાસ્ત્વાં સેવન્તે સુરાસુરાઃ ।
 ભાગ્યસમ્ભારલભ્યેડર્થે, ન મન્દાઃ અપ્યુદાસતે ॥૧૪॥

ઈતિ ચતુર્થપ્રકાશઃ

गायन्निवालिर्विरुतौ-नृत्यन्निव यत्नैर्दलैः ।
 त्वद्गुणैरिव रक्तोऽसौ, मोदते शैत्यपादपः ॥१॥
 आयेजनं सुमनसोऽधस्तान्निक्षिप्तजन्धनाः ।
 जनुदन्तीः सुमनसो, देशनोर्व्यां किरन्ति ते ॥२॥
 मालवकैशिकीमुज्य-आमरागपवित्रितः ।
 तव द्विव्यो ध्वनिः पीतो, उर्षोद्भ्रवीमृगैरपि ॥३॥
 तवेन्दुधामधवला, यकास्ति यमरावली ।
 उंसादिरिव वङ्गराज-परिचर्यापरायणा ॥४॥
 मृगेन्द्रासनमारुढे, त्वयि तन्वति देशनाम् ।
 श्रोतुं मृगास्समायान्ति, मृगेन्द्रमिय सेवितुम् ॥५॥
 लासां यगैः परिवृतो, ज्योत्स्नालिरिव चन्द्रमाः ।
 यकोराणामिव दृशां, दृष्टासि परमां मुदम् ॥६॥
 हुन्दुलिर्विश्वविश्वेश !, पुरे व्योम्निं प्रतिध्वनन् ।
 जगत्याप्तेषु ते प्राज्यं, साम्राज्यमिव शंसति ॥७॥
 तपोर्ध्वमुध्वं पुण्यार्द्ध-कमसप्रह्वयारिणी ।
 छत्रत्रयी त्रिभुवन-प्रभुत्वप्रोढिशंसिनी ॥८॥
 अतां यमकारकरी, प्रातिहार्यश्रियं तव ।
 चित्रीयन्ते न के दृष्ट्वा, नाथ ! मिथ्यादृशोऽपि हि ? ॥९॥

इति पंचमप्रकाशः

લાવણ્યપુણ્યવપુષિ, ત્વયિ નેત્રામૃતાન્જને ।
 માધ્યસ્થ્યમપિ દૌઃસ્થ્યાય, કિમ્પુનર્દ્વેષવિખલવઃ ? ॥૧૦॥
 તવાપિ પ્રતિપક્ષોઽસ્તિ, સોઽપિ કોપાદિવિખલુતઃ ।
 અનયા કિંવદન્ત્યાપિ, કિં જીવન્તિ વિવેકિનઃ ? ॥૧૧॥
 વિપક્ષસ્તે વિરક્તશ્ચેતસ ત્વમેવાથ રાગવાન્ ।
 ન વિપક્ષો વિપક્ષઃ કિં અદ્યોતો દ્યુતિમાલિનઃ ? ॥૧૨॥
 સ્પૃહ્યન્તિ ત્વદ્યોગાય, ચત્તેઽપિ લવસત્તમાઃ ।
 યોગમુદ્રાદરિદ્રાણાં, પરેષાં તત્કથૈવ કા ? ॥૧૩॥
 ત્વાં પ્રપદ્યામહે નાથં, ત્યાં સ્તુમસ્ત્વામુપાસ્મહે ।
 ત્વત્તો હિ ન પરસ્માતા, કિમ્બુમઃ ? કિમુ કુર્મહે સપા
 સ્વયં મલીમસાચારૈઃ, પ્રતારણપરૈઃ પરૈઃ ।
 વંચ્યતે જગદ્ધ્યેતત્કસ્ય પૂત્કુર્મહે પુરઃ ॥૧૪॥
 નિત્યમુક્તાનૂ જગજ્જન્મ-ક્ષેમક્ષયકૃતોદ્યમાન્ ।
 વન્ધ્યાસ્તનન્ધયપ્રાયાન, કો દેવાંશ્ચેતનઃ શ્રયેત્ ? ॥૧૫॥
 કૃતાર્થા જઠરોપસ્થ-દુઃસ્થિતૈરપિ દૈવતૈઃ ।
 ભવાદશાન્નિહ્નુવતે, હાહા ! દેવાસ્તિકાઃ પરે ॥૧૬॥
 અપુષ્પપ્રાયમુત્પ્રેક્ષ્ય, કિમ્ચિન્માનં પ્રકલ્પ્ય ચ ।
 સંમાન્તિદ્વેહે ગેહે વા, ન ગેહેનર્દિનઃ પરે ॥૧૭॥
 કામરાગસ્નેહરાગા-વીષત્કરનિવારણૌ ।
 દૃષ્ટિરાગસ્તુ પાપીયાન, દુરુચ્છેદઃ સતામપિ ॥૧૮॥

प्रसन्नमास्यं मध्यस्थे, दशौ लोकभृशुं वयः ।
 धृति प्रीतिपदे आढं, मूढास्त्वय्यभ्युदासते ॥११॥
 तिष्ठेद्वायुर्द्रवेद्वि-ज्वलेज्जलमपि क्वचित् ।
 तथापि अस्तो रागाद्यैर्नाप्तो लवितुमर्हति ॥१२॥
 धृति षष्ठप्रकाशः

धर्माधर्मौ विना नाङ्गं, विनाङ्गेन मुञ्च कुतः ? ।
 मुञ्चादिना न वक्तृत्वं, तच्छास्तारः परे कथम् ? ॥१॥
 अद्वेष्टस्य जगत्सर्गे, प्रवृत्तिरपि नोचिता ।
 न च प्रयोजनं किञ्चित्स्वातन्त्र्यात् पराज्ञाया ॥२॥
 कौश्या येत्प्रवर्तेत, रागवान्स्यात्कुमारवत् ।
 कृपयाऽथ सृजेत्तर्हि, सुभ्येव सकलं सृजेत् ॥३॥
 दुःखदौर्गत्यदुर्योनि-जन्मादिकदेशविह्वलम् ।
 जनं तु सृजतस्तस्य, कृपालोः का कृपालुता ? ॥४॥
 कर्मापेक्षः स येत्तर्हि, न स्वतन्त्रोऽस्मद्वद्विवत् ।
 कर्मजन्ये च वैचित्र्ये, किमनेन शिष्यिष्ठिना ? ॥५॥
 अथ स्वभावतो वृत्ति-रवितुर्क्या महेशितुः ।
 परीक्षकाणां तर्ह्येषः परीक्षाक्षेपिष्ठिष्ठिभः ॥६॥
 सर्वभावेषु कर्तृत्वं, ज्ञातृत्वं यद्वि सम्मतम् ।
 मतं नः सन्ति सर्वज्ञा, मुक्तं कायभृतोऽपि च ॥७॥

सृष्टिवाद्दुहेवाक-मुन्मुख्येत्यप्रमाणकम् । ।

त्वच्छासने रमन्ते ते, येषां नाथ ! प्रसीदसि ॥८॥

धृति सप्तमप्रकाशः

सत्त्वस्यैकान्तनित्यत्वे, कृतनाशाकृतागमौ

स्यात्मेकान्तनाशेऽपि, कृतनाशाकृतागमौ ॥१॥

आत्मन्यैकान्तनित्ये स्यान्न लोभः सुभद्रः भयोः

एकान्तानित्यरूपेऽपि, न लोभः सुभद्रः भयोः ॥२॥

पुण्यपापे अन्धमेक्षौ, न नित्यैकान्तदर्शने ।

पुण्यपापे अन्धमेक्षौ, नानित्यैकान्तदर्शने ॥३॥

कमाकमाभ्यां नित्यानां, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि ।

एकान्तक्षणिकत्वेऽपि, युज्यतेऽर्थक्रिया न हि । ॥४॥

यदा तु नित्यानित्यत्व-रूपता वस्तुनो भवेत् ।

यथात्य लगवन्नैव, तदा दोषोऽस्ति कश्चन ॥५॥

गुणो हि कङ्कडेतुः स्यान्नागरं पित्तकारणम्

द्वयात्मनि न दोषोऽस्ति, गुणनागरलेषणे ॥६॥

द्वयं विरुद्धं नैकत्रा-ऽसत्प्रमाणप्रसिद्धताः ।

विरुद्धवर्णयोगो हि, दृष्टो मेयकवस्तुषु ॥७॥

विज्ञानस्यैकमाकारं, नानाकारकरिम्भितम् ।

धृच्छंस्तथाग्रतः प्राज्ञो, नानैकान्तं प्रतिक्षिपेत् ॥८॥

यित्रमेकमनेकं य, रुपं प्रामाणिकं वदन् ।

योगो वैशेषिको वापि, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत् ॥६॥

धन्वन्प्रधानं सत्त्वाद्यैर्विदुर्द्वैगुण्यं मित्रं गुणैः ।

साङ्ख्यः साङ्ख्यावतां

मुच्ये, नानेकान्तं प्रतिक्षिपेत् ॥१०॥

विभतिस्सम्भतिर्वापि, आर्वाकस्य न भृग्यते ।

परलोकात्ममोक्षेषु, यस्य बुद्धिर्ति शेमुषी ॥११॥

तेनोत्पादव्यवस्थेम-सम्बलन्नं गोरसाद्विवत् ।

त्वदुपशं कृतधियः, प्रपन्ना वस्तुतस्तु सत् ॥१२॥

धृत्यष्टमप्रकाशः

यत्रादपेनापि कालेन, त्वद्वलक्षतैः इलमाप्यते ।

कलिकावः स षेकोऽस्तु, कृतं कृतयुगाद्विलिः ॥१॥

सुषमातो दुःषमायां, कृपा इलवती तव ।

मेरुतो मरुभूमौ हि, श्लाध्या कल्पतरोः स्थितिः ॥२॥

श्राद्धः श्रोता सुधीर्वक्ता, युज्येयातां यद्दीश ! तत् ॥३॥

युगान्तरेऽपि येन्नाथ ! लवन्त्युच्छृण्वलाः षलाः ।

वथैव तर्हि कुप्यामः कलये वामकेलये ॥४॥

कल्याणसिद्धयै साधीयान्, कलिरेव कपोपलः ।

विनाग्निं गन्धमस्त्रिमा, काकतुष्टस्य नैधते ॥५॥

निशि द्विपोम्बुधौ द्वीपः, भरौ शाष्पी हिमे शिष्पी

कलौ दुराधः प्राप्तोऽयं, त्वत्पादाभ्यङ्गः कलुः ॥६॥

युगान्तरेषु भ्रान्तोऽस्मि, त्वदर्शनविनाश्रुतः ।

नमोऽस्तु कलये यत्र, त्वदर्शनमन्नायत ॥७॥

अहुहोषो दौषहीनात्पतः कलिरशोभत ।

विषयुक्तो विषडरात्क्षणीन्द्र ध्रुव रत्नतः ॥८॥

धृति नवमप्रकाशः

भूतप्रसूतेस्त्वत्प्रसादस्त्वत्प्रसादाद्वियं पुनः ।

धृत्यन्योन्याश्रयं बिन्धि, प्रसीद लगवन् ! भयि. ॥९॥

निरीक्षितुं रुपलक्ष्मीं, सडस्राक्षोऽपि न क्षमः ।

स्वामिन् ! सडस्रलुङ्खोऽपि, शङ्कतो वक्तुं न ते गुणान् ॥१०॥

संशयान् नाथ ! डरसे, डनुत्तरस्वर्गिणामपि ।

अतःपरोऽपि किं कोऽपि, गुणुःस्तुत्योस्ति वस्तुतः ? ॥११॥

धृदं विरुद्धं श्रद्धतां, कथमश्रद्धधानकः ? ।

आनन्दसुखसङ्कितश्च, विरङ्कितश्च समं त्वयि ॥१२॥

नाथेयं धृत्यमानापि, दुर्घटा घटतां कथम् ? ।

उपेक्षा सर्वसरवेषु, परमा योपकारिता ॥१३॥

द्वयं विरुद्धं लगवस्तव नान्यस्य कस्यचित् ;

निर्ग्रन्थता परा या य, या योव्यैश्चकवार्तिता ॥१४॥

नारका अपि मोहन्ते, यस्य कल्याणपर्वसु ।

अवित्रं तस्य आरित्रं, को वा वर्णयितुं क्षमः ? ॥१५॥

शमोऽद्भुतोद्भुतं रुपं, सर्वात्मसु कृपाद्भुता
सर्वाद्भुतनिधीशाय, तुल्यं लगवते नमः ॥८॥

धृति दशमप्रकाशः

निधनपरीषदयम्—मुपसर्गान्प्रतिक्षिपन् ।
प्राप्तोऽसि शमसौहित्यं, महुतां कापि वैदुषी ॥१॥
अरक्तो लुक्तवान्मुक्तिमद्विष्टो हतवान्द्विषः ॥
अहो ! महुतात्मनां कोऽपि, महुिमा लोकादुर्ध्वलः ? ॥२॥
सर्वथा निर्निगीषेषु, लीतलीतेन यागसः ।
त्वया जगत्त्रयं जिग्ये, महुतां कापि आतुरी ॥३॥
हत्तं न किञ्चिद्वत्कस्मैयिन्नात्तं किञ्चिद्वत्कुतश्चन ।
प्रलुप्तं ते तथाप्येतत्कदा कापि विपश्चिताम् ॥४॥
यद्देहस्यापि हानेन, सुकृतं नान्वितं परैः ।
उदासीनस्य तन्नाथ ! पादपीठे तवालुठत ॥५॥
शगादिषु नृशंसेन, सर्वात्मसु कृपालुना ।
लीमन्तगुणैर्नोऽन्यः, साम्राज्यं साधितं त्वया ॥६॥
सर्वे सर्वात्मनाऽन्येषु, दोषास्त्वयि पुनर्गुणाः ॥
स्तुतिस्तवेयं येन्मिथ्या, तत्प्रमाणं सलासदः ॥७॥
महीयसामपि महुान्, महुनीयौ महुतात्मनाम् ।
अहो ! मे स्तुतः स्वामी, स्तुतेर्गोचरमागमत् ॥८॥

धृत्येकादशप्रकाशः

पट्वल्यासादरैः पूर्वं, तथा वैराग्यमाहुरः ।
 यथेह जन्मन्याजन्म, तत्सात्सीत्तावमागमत् ॥१॥
 दुःखहेतुषु वैराग्यं, न तथा नाथ ! निस्तुषम् ।
 मोक्षोपायप्रवीणस्य, यथा ते सुखहेतुषु ॥२॥
 विवेकशालौ वैराग्य-शस्त्रं शातं त्वया तथा ।
 यथा मोक्षोऽपि तत्साक्षादकुर्वितपरिक्रमम् ॥३॥
 यदा मरुन्नरेन्द्रश्रीस्तवया नाथोपबुध्यते ।
 यत्र तत्र रतिर्नाम, विरक्तत्वं तदपि ते ॥४॥
 नित्यं विरक्तः कामेभ्यो, यदा योगं प्रपद्यसे ।
 अक्षमेभिरिति प्राण्यं, तदा वैराग्यमस्ति ते ॥५॥
 सुखे दुःखे लवे मोक्षे, यदौघासीन्यभीशिषे ।
 तदा वैराग्यमेवेति, कुत्र नासि विरागवान् ? ॥६॥
 दुःखगर्भे मोहगर्भे, वैराग्ये निष्ठिताः परे ।
 ज्ञानगर्भं तु वैराग्यं, त्वय्येकाग्र्यनतां गतम् ॥७॥
 औघासीन्येऽपि सततं विश्वविश्वोपकारिणौ ।
 नमो वैराग्यनिधनाय, तांयिने परमात्मने ॥८॥
 धृति द्वादशप्रकाशः

અનાહૂતસહાયસ્ત્વં, ત્વમકારણુવત્સલઃ ।

અનલ્યથિતસાધુસ્ત્વં, ત્વમસમ્બન્ધબાન્ધવઃ ॥૧૧॥

અનક્રતસ્તિન્નગ્ધમનસમમૃજેજ્જવલવાક્ષપથમ્ ।

અધૌતામલશીલં ત્વાં, શરણ્યં શરણું શ્રયે ॥૧૨॥

અચણ્ડવીરવૃત્તિના, શમિના શમવર્ત્તિના ।

ત્વયા કામમકુટચન્ત, કુટિલાઃ કર્મકણ્ઠકાઃ ॥૧૩॥

અલવાય મહેશાયા-ગદાય નરકચ્છિદ્રે ।

અરાજસાય બ્રહ્મણે, કર્મમૈચ્છિહ્લવતે નમઃ ॥૧૪॥

અનુક્ષિતકલોદગ્રા-દ્દાનપાતગરીયસઃ ।

અસદ્ગુહકલ્પિતકલ્પદ્રોસ્ત્વત્તઃ ફલમવાનુયામ્ ॥૧૫॥

અસદ્ગુહસ્ય જનેશસ્ય, નિર્મમસ્ય કૃપાત્મનઃ ।

મધ્યસ્થસ્ય જગત્ત્રાતુ-રનદ્ગુહસ્તેડસ્મિ કિદ્ગુહરઃ ॥૧૬॥

અગ્નેપિતે રત્નનિધાવવૃતે કલ્પપાદયે ।

અચિન્ત્યે ચિન્તારત્ને ચ, ત્વચ્યાત્માડયં મયાર્પિતઃ ॥૧૭॥

ફલાનુધ્યાનવન્ધ્યોડહં, ફલમાત્રતનુર્ભવાન્ ।

પ્રસીદ્ધ ચત્કૃત્યવિધૌ, કિલ્કર્ત્તવ્યજડે મયિ ॥૧૮॥

ઇતિ ત્રયોદશપ્રકાશઃ

મનોવચઃકાયચેષ્ટા, કષ્ટાઃ સંહૃત્ય સર્વથા ।

પ્રલથ્થવેનૈવ ભવતા, મનઃશલ્યં વિચોજિતમ્ ॥૧૯॥

સંયતાનિ ન આક્ષાણિ, નૈવોચ્છૂળખલિતાનિ ચ ।
 ઇતિ સમ્યક્પ્રતિપદા, ત્વયેન્દ્રિયજયઃ કૃતઃ ॥૨૧॥
 યોગસ્યાષ્ટાઙ્ગતા નૂનં, પ્રપચ્ચઃ કથમન્યથા ? ।
 આબાલભાવતોડપ્યેષ, તવ સાત્મ્યમુપેયિવાન્ ॥૨૩॥
 વિષયેષુ વિરાગસ્તે, ચિરં સહચરેષ્વપિ ।
 યોગે સાત્મ્યમદૃષ્ટેડપિ, સ્વામિન્નિદમલૌકિકમ્ ॥૨૪॥
 તથા પરે ન રજ્યન્ત, ઉપકારપરે પરે ।
 યથાડપકારિણિ ભવા નહો ? સર્વમલૌકિકમ્ ॥૨૫॥
 હિસકા અપ્યુપકૃતા, આશ્રિતા અપ્યુપેક્ષિતાઃ ।
 ઇદં ચિત્રં ચરિત્રં તે, કે વા પર્યનુયુગ્જતામ્ ? ॥૨૬॥
 તથા સમાધૌ પરમે, ત્વયાત્મા વિનિવેશિતઃ ।
 સુખી દુઃખ્યસ્મિ નાસ્મીતિ, યથા ન પ્રતિપન્નપ્રાન્ ॥૨૭॥
 ધ્યાતા ધ્યેયં તથા ધ્યાનં, ત્રયમેકાત્મતાં ગતમ્ ।
 ઇતિ તે યોગમાહાત્મ્યં, કથં શ્રદ્ધીયતાં પરૈઃ ? ॥૨૮॥

ઇતિ ચતુર્દશપ્રકાશઃ

જગજ્જૈત્રા ગુણાસ્માત-રન્યે તાવત્તવાસતામ્ ।
 ઉદ્ધાત્તશાન્તયા જિજ્યે મુદ્રયૈવ જગત્રયી ॥૨૧॥
 મેરુસ્તૃણીકૃતો મોહાત્પયોધિર્ગોષ્પદીકૃતઃ ।
 ગરિષ્ઠેભ્યો ગરિષ્ઠો યૈઃ, પાખમલિસ્ત્વમપોહિતઃ ॥૨૨॥

ય્યુતશ્ચિન્તામણિઃ પાણેસ્તેષાં લબ્ધા મુધા મુધા ।
 યૈસ્ત્વચ્છાસનસર્વસ્વ-મશાનૈનાત્મસાત્કૃતમ્ ॥૩૥
 યસ્ત્યય્યપિ દધૌ દષ્ટિ-મુદ્મુકાકારધારિણીમ્ ।
 તમાશુશુક્ષણિઃ સાક્ષા-દાલપ્યાલભિદં હિ વા ॥૪૥
 ત્વચ્છાસનસ્ય સામ્યં યે, મન્યન્તે શાસનાન્તરૈઃ ।
 વિષેષુ તુલ્યં પીયૂષં, તેષાં હન્ત ! હતાત્મનામ્ ॥૫૥
 યનેડ મૂકા ભૂયાસુસ્તે, યેષાં ત્વયિ મત્સરઃ ।
 શુભોદ્ઘર્કાય વૈકલ્ય-મપિ પાપેષુ કર્મસુ ॥૬૥
 તેભ્યો નમોઽન્બલિરયં, તેષાં તાન્સમુપાસ્મહે ।
 ત્વચ્છાસનામૃતરસૈ-યૈરાત્માઽભિચ્યતાન્વહમ્ ॥૭૥
 ભુવે તસ્યૈ નમો યસ્યાં, તવ પાદનખાંશવઃ ।
 ચિરં ચૂડામણીયન્તે, ધ્રૂમહે કિમતઃ પરમ્ ? ॥૮૥
 જન્મવાનસ્મિ ધન્યોઽસ્મિ, કૃતકૃત્યોઽસ્મિ યન્મુહુઃ ।
 જાતોઽસ્મિ ત્વદ્ગુણુગ્રામ-રામણીયકલમ્પટઃ ॥૯૥

ઇતિ પાંચદશમકાશઃ

ત્વન્મતામૃતપાનોત્થા, ઇતઃ શમરસોર્મયઃ ।
 પરાણુયન્તિ માં નાથ !, પરમાનન્દસમ્પદમ્ ॥૧૥
 ઇતશ્ચાનાદિસંસ્કાર-મૂર્ચ્છિતો મૂર્ચ્છિત્યલમ્ ।
 રાગોરગવિષાવેગો, હતાશઃ કરવાણિ કિમ્ ? ॥૨૥

રાગાહિગરલાઘ્રાતો, ડકાર્ષં ચત્કર્મ-વૈશસમ્ ।

તદ્ગતુમપ્યશક્તોડસ્મિ, ધિગ્મે પ્રચ્છન્નપ્રાપતામ્ ॥૩૥॥

ક્ષણું સક્તાઃ ક્ષણું મુક્તાઃ, ક્ષણું કુદ્ધઃ ક્ષણું ક્ષમી ।

મોહાદ્યૈઃ ક્રોડયૈવાહં, કારિતઃ અપિચાપલમ્ ॥૪૥॥

પ્રાપ્યાપિ તવ સમ્બોધિં, મનોવાક્ષાયકર્મજૈઃ ।

દુશ્ચેષ્ટિતૈર્મયા નાથ ! શિરસિ જ્વાલિતોડનલઃ ॥૫૥॥

ત્વચ્ચપિ ત્રાતરિ ત્રાત-ર્યન્મોહાદિમલિમ્બુચૈઃ ।

રત્નત્રયં મે હિયતે, હતાશો હા ! હતોડસ્મિ તત્ ॥૬૥॥

બ્રાન્તસ્તીર્થાનિ દષ્ટસ્ત્વં, મયૈકસ્તેષુ તારકઃ;

તત્તવાદુઘ્નૌ વિલગ્નો ડસ્મિ, નાથ ! તારય તારય ॥૭૥॥

ભવત્પ્રસાદૈર્નવાહ-મિયતીં પ્રાપિતો ભુવમ્ ।

ઔદાસીન્યેન નેદાનીં, તવ યુક્તામુપેક્ષિતુમ્ ॥૮૥॥

જ્ઞાતા તાત ! ત્વમેવૈકસ્ત્વત્તો નાન્યઃ કૃપાપરઃ ।

નાન્યો મત્તઃ કૃપાપાત્ર-મેધિ ચત્કૃત્યકર્મઠઃ ॥૯૥॥

ઇતિ ષોડશપ્રકાશઃ

સ્વકૃતં દુષ્કૃતં ગર્હન, સુકૃતં ચાનુમોદયન્ ।

નાથ ! ત્વચ્ચરણૌ યામિ, શરણું શરણોન્નિજતઃ ॥૧૦૥॥

મનોવાક્ષાયજે પાપે, કૃતાનુમતિકારિતૈઃ ।

મિથ્યા મે દુષ્કૃતં ભૂયા-દ્વપુનઃ ક્રિયયાન્વિતમ્ ॥૧૧૥॥

यत्कृतं सुकृतं किञ्चिद्रत्नत्रितयगोचरम् ।
 तत्सर्वमनुमन्येऽहं, मार्गमात्रानुसार्यपि ॥३॥
 सर्वेषामर्द्धादीनां, योऽहंत्वाद्विको गुणः ।
 अनुमोदयामि तं तं, सर्वं तेषां भङ्गात्मनाम् ॥४॥
 त्वां त्वत्कलञ्जितान्, सिद्धांस्त्वच्छासनरतान्मुनीन् ।
 त्वच्छासनं च शरणं, प्रतिपन्नोऽस्मि लावतः ॥५॥
 क्षमयामि सर्वान्सत्त्वान्सर्वे, क्षाम्यन्तु ते भयि ।
 भौत्यस्तु तेषु सर्वेषु, त्वद्वेकशरणस्य मे ॥६॥
 ओकोऽहं नास्ति मे कश्चिन्न यादुमपि कस्यचित्
 त्वद्वृद्धिशरणस्थस्य, मम दैन्यं न किञ्चन ॥७॥
 यावन्नाप्नोमि पदवीं, परां त्वदनुलावणम् ।
 तावन्मयि शरणत्वं, मा मुञ्च्य शरणं श्रिते ॥८॥

धृति सप्तदशप्रकाशः

न परं नाम मृद्वेव, कठोरमपि किञ्चन ।
 विशेषज्ञाय विज्ञप्यं, स्वामिने स्वान्तशुद्धये ॥९॥
 न पक्षिपशुसिंहादि-वाहुनासीनविग्रहः ।
 न नेत्रगात्रवक्त्रादि-विकारविकृताविकृतिः ॥१०॥
 न शूलचापयुक्तादि-शस्त्राङ्ककश्यपदलवः ।
 नाङ्गनाकमनीयाङ्ग-परिवर्जपरायणः ॥११॥

न गडुणीयचरित-प्रकम्पितमहाजनः ।
 न प्रकोपप्रसादादि-विडम्बितनराभरः ॥४॥
 न जगज्जननस्थेम-विनाशविडितादरः ।
 न लास्यडास्यगीतादि-विप्लवोपप्लुतस्थितिः ॥५॥
 तदेवं सर्वदेवैर्यस्सर्वथा त्वं विलक्षणः ।
 देवत्वेन प्रतिष्ठाप्यः, कथं नाम परीक्षकैः ? ॥६॥
 अनुश्रोतः सरत्पण्य-तृणुकाण्डादि युक्तिमत् ।
 प्रतिश्रोतः श्रयद्वस्तु, कथा युक्तया प्रतीयताम् ? ॥७॥
 अथवाऽहं मन्दभुद्धि-परीक्षकपरीक्षणैः ।
 ममापि कृतमेतेन, वैयात्येन जगत्प्रभो ! ॥८॥
 यदेव सर्वसंसारि-जन्तुरुपविलक्षणम् ।
 परीक्षन्तां कृतधियस्तदेव तव लक्षणम् ॥९॥
 कोपलोभलयाकान्तं, जगदस्माद्विलक्षणः ।
 न गोचरो मृदुधियां, वीतराग ! कथञ्चन ॥१०॥

धृत्यष्टादशप्रकाशः

तव चेतसि वर्तोऽहमिह वार्त्तापि दुर्बला ।
 भविष्यते वर्तसे चैतव-मलमन्येन केनचित् ॥१॥
 निगृह्य कोपतः कांश्चित्, कांश्चित्तुष्टयाऽनुगृह्य च ।
 प्रतार्यन्ते मृदुधियः, प्रलम्बनपरैः परैः ॥२॥

अग्रसन्नात्कथं प्राप्यं, इक्षमेतद्वसतश्च गतम् ? ।
 यिन्तामष्टयादयः किं न, इक्षन्त्यपि विद्येतनाः ? ॥३॥
 वीतराग ! सपर्यातस्तवाज्ञापादनं परम् ।
 आज्ञाऽऽराद्धा विशाद्धा य, शिवाय य लवाय य ॥४॥
 आकाशमियमाज्ञा ते, हेयोपादेयगोचरा ।
 आश्रयः सर्वथा हेय, उपादेयश्च संवरः ॥५॥
 आश्रयो लयहेतुः स्यात्संवरो मोक्षकारणम् ।
 धर्तीयमार्द्धीमुष्टि-रन्यद्वस्याः प्रपञ्चयनम् ॥६॥
 धर्त्याज्ञाराधनपरा, अनन्ताः परिनिवृत्ताः ।
 निर्वान्ति यान्ये क्वचन, निर्वस्यन्ति तथाऽपरे ॥७॥
 छित्वा प्रसादनादैन्य—मेकैव त्वदाज्ञया ।
 सर्वैव विमुच्यन्ते, जन्मिनः कर्मपञ्चजरात् ॥८॥

धर्त्येकेनविंशतितमप्रकाशः

पादपीठलुठन्मूर्ध्नि, मयि पादरजस्तव ।
 चिरं निवसतां पुण्य—परमाणुकणोपमम् ॥९॥
 मद्दृशौ त्वमुभासकते, दुर्षणाप्यजलोर्मिभिः ।
 अप्रेक्ष्यप्रेक्षणोद्भूतं, क्षणात्क्षालयतां मलम् ॥१०॥
 त्वत्पुरे लुठनैर्भूयान्मद्भलात्तस्य तपस्विनः ।
 कृतासेव्यप्रणामस्य, प्रायश्चित्तं क्षिणावधिः ॥११॥

भम त्वदर्शनोद्भूताप्रियरं शैमाग्न्यकृष्टकाः ।
 नुन्दतां चिरकालोत्था-भसदर्शनवासनाम् ॥४॥
 त्वद्द्रक्षत्रकान्तिजयोत्सनासु, निपीतासु सुधास्विव ।
 मदीयैर्दोयनाम्बोजैः, प्राप्यतां निनिर्भेषता ॥५॥
 त्वद्दास्यज्ञासिनी नेत्रे, त्वद्दुपास्तिकरौ करौ ।
 त्वद्गुणुश्रोतृणी श्रोत्रे, लूयास्तां सर्वदा भम ॥६॥
 कुण्डलापि यदि सोत्कण्ठा, त्वद्गुणुग्रहणं प्रति ।
 भमैषा लारती तर्हि, स्वस्त्यैतस्यै किमन्यथा ? ॥७॥
 तव प्रेण्योऽस्मि दासोऽस्मि, सेवकोऽस्म्यस्मि किङ्करः
 शोभिति प्रतिपद्यस्व, नाथ ! नातः परं ध्रुवे ॥८॥
 श्री हेमचन्द्र प्रभावाद्गीतराग स्तवाद्धितः
 कुमारपाल लूपाल प्राप्नोतु इक्षमीप्सितम् ॥९॥
 धृति विंशतितम प्रकाशः

॥ श्रीतत्त्वार्थाधिगत्रसूत्रम् ॥

प्रथमोऽध्याय

१ सम्यग्दर्शनज्ञानयारित्राणि मोक्षमार्गः । २ तत्त्वार्थ-
 श्रद्धानं सम्यग्दर्शनम् । ३ तन्निर्गोष्ठधिगमाद्वा । ४
 लुवालुवाश्रव - गन्ध - संवर-निजरा-मोक्षास्तत्त्वम् ५
 नामस्थापनाद्रव्यलावतस्तन्त्यासः । ६ प्रमाणनयर-

धिगमः ७ निदेशं-स्वामित्व-साधनाधिकरण-स्थिति-
 विधानतः । ८ सत्सङ्ख्या-क्षेत्र-स्पर्शन-कालान्तर-
 भावाद्यप्युक्तं च । ९ मतिश्रुतावधिभनःपर्यायकेवलानि
 ज्ञानम् १० तत्प्रमाणे । ११ आद्ये परोक्षम् । १२ प्रत्य-
 क्षमन्यत् । १३ मतिः स्मृतिः संज्ञा चिन्ताऽऽभिनिमोघ
 धृत्यनर्थान्तरम् १४ तद्विन्द्रियानिन्द्रियनिमित्तम् । १५
 अवयवोपायधारणाः १६ अहुमहुविधक्षिप्रानिश्रिता-
 नुक्ताधुवाणां सेतराणाम् । १७ अर्थस्य । १८ व्यञ्जन-
 स्यावयवः । १९ न यक्षुरनिन्द्रियाख्याम् २० श्रुतं म-
 तिपूर्व, द्वयनेकद्वयश्लेष्मम् । २१ द्विविधेऽवधिः । २२
 लवप्रत्ययो नारदहेवानम् । २३ यथोक्तानितुत्तः षड्वि-
 कल्पः शेषाणाम् २४ ऋजुविपुलमती भनःपर्यायः । २५
 विशुद्ध्यप्रतिपाताख्यां तद्विशेषः । २६ विशुद्धि-क्षेत्र-
 स्वामि-विषयेभ्योऽवधिभनःपर्याययोः । २७ मतिश्रुतयो-
 र्निबन्धः सर्वद्रव्येभ्योऽवधिभनःपर्यायेषु । २८ रूपावयवधेः ।
 २९ तदनन्तभागे भनःपर्यायस्य । ३० सर्वद्रव्यपर्यायेषु
 केवलस्य । ३१ ऐकाहीनि भाज्यानि युगपदेकस्मिन्नाय-
 तुभ्यः । ३२ मतिश्रुतावधयो विपर्ययस्य । ३३ सदसतो-
 रविशेषाद्यद्व्योपलब्धेर्भनत्तवत् । ३४ नैगम-सङ्ग्रह-
 व्यवहार-सूत्र-शब्दा नया । ३५ आद्यशब्दौ
 द्वित्रिलोका ।

अथ द्वितीयाऽध्यायः

१ औपशमिक-क्षायिकौ लावौ मिश्रश्च लवस्य स्व-
 तत्त्व-मौढयिक-पारिणामिकौ च । २ द्विनवाष्टादशकविं-
 शतित्रिलेखा यथाकमम् । ३ सम्यक्त्वयारित्रे । ४ ज्ञान-
 दर्शन-दान-लाभलोगोपलोग-वीर्याणि च । ५ ज्ञाना-
 ज्ञान-दर्शन-दानादिलब्धयश्चतुस्त्रिपञ्च लेखाः सम्यक्त्व-
 यारित्रसंयमासंयमाश्च । ६ गति-कषाय-लिंग-मिथ्या-
 दर्शना-ज्ञाना-संयता-सिद्धत्वलेश्याश्चतुश्चतुस्यैकैकैकषड्-
 लेखाः ७ लवलव्यालव्यत्वादीनि च । ८ उपयोगो
 लक्षणम् । ९ स द्विविधोऽष्टयतुर्लेखः । १० संसारिणो
 मुक्ताश्च । ११ समनस्काभनस्काः । १२ संसारिणुस्वस-
 स्थावराः । १३ पृथिव्यम्बुवनस्पतयः स्थावराः । १४ ते-
 ज्ञेवायू द्वीन्द्रियादयश्च त्रसाः । १५ पञ्चेन्द्रियाणि । १६
 द्विविधानि । १७ निर्वृत्युपकरणे द्रव्येन्द्रियम् । १८ ल-
 ष्ठ्युपयोगौ लावेन्द्रियम् । १९ उपयोगः स्पर्शादिषु ।
 २० स्पर्शनरसनघ्राणयक्षुः श्रोत्राणि । २१ स्पर्श-रस-
 गन्ध-वर्ण-शब्दास्तेषामर्थाः । २२ श्रुतमनिन्द्रियस्य ।
 २३ वाय्वन्तानामेकम् । २४ कृमि-पिपीलिका-भ्रमर-
 मनुष्यादीनामेकैकवृद्धानि । २५ संज्ञिनः समनस्काः ।
 २६ विअहुगतौ कर्मयोगाः । २७ अनुश्रेणि गतिः । २८

અવિગ્રહા ગુવસ્ય । ૨૯ વિગ્રહવતી ચ સંસારિણુઃ પ્રાક્
ચતુર્થ્યઃ । ૩૦ એકસમયોડવિગ્રહુઃ । ૩૧ એકં દ્વૌ વા-
નાહારકઃ । ૩૨ સમ્મૂર્ચ્છન ગર્ભોપપાતા જન્મ । ૩૩ સચિત્ત-
શીત-સંવૃત્તાઃ સેતરા મિશ્રાશ્ચૈકશસ્તદ્યોનયઃ । ૩૪ જરા
વ્યવહરપોતજનાં ગર્ભાઃ । ૩૫ નારકદેવાનામુપપાતઃ । ૩૬
શેષાણા સમ્મૂર્ચ્છનમ્ । ૩૭ ઔદારિકવૈક્રિયાહારકતૈજસ-
કાર્મણાનિ શરીરાણિ । ૩૮ પરં પરં સૂક્ષ્મમ્ । ૩૯ પ્રદે-
નતોડમ્ । ૪૦ જ્યેષ્ઠગુણું પ્રાક્ તેજસાત્ । ૪૦ અનન્તગુણેપરે
। ૪૧ અપ્રતિધાતે । ૪૨ અનાદિસમ્બન્ધે ચ । ૪૩ સર્વસ્ય
૪૪ તદાદીનિ ભાજ્યાનિ યુગપદ્દેકસ્યાડચતુર્થ્યઃ । ૪૫
નિરૂપણોગમન્ત્યમ્ । ૪૬ ગર્ભસમ્મૂર્ચ્છનજમાધમ્ । ૪૭
વૈક્રિયમૌપપાતિકમ્ । ૪૮ લઙ્ઘિપ્રત્યયં ચ । ૪૯ શુભ
વિશુદ્ધમવ્યાધાતિ આહારકં ચતુર્દશપૂર્વધસ્થૈવ । ૫૦
નારકસમ્મૂર્ચ્છનો નપુંસકાનિ । ૫૧ ન દેવાઃ । ૫૨ ઔ-
પપાતિક-ચરમદેહોત્તમપુરુષા-ડમ્ । ૫૩ જ્યેષ્ઠવર્ષાયુષોડતપવ-
ત્યાયુષઃ ।

॥ અથ તૃતીયોડ્ઘ્યાયઃ ॥

૧ રત્નશર્કરાવાલુકાપંકધૂમતમેઃમદ્રાતમઃ પ્રભા ભૂમ-
યો ધનામ્બુવાતાકાશપ્રતિબ્દાઃસમાધોડયઃપૃથુતરાઃ । ૨. તાસુ
નરકાઃ । ૩ નિત્યાશુભતરલેશ્યા-પરિણામ-દેહવેદના-વિક્રિ-

याः । ४ परस्परोद्दीरितद्वुःष्वाः । ५. संकिङ्कटासुरोद्दीरित-
द्वुःष्वाश्च पाक्ष् चतुर्थ्याः । ६ तेऽवेक-त्रि-सप्त-दश-सप्त-
दश-द्वाविंशति-त्रयस्त्रिंशत्-सागरोपमा-सत्त्वानां परा-
स्थितिः । ७ जम्भूद्वीपलवणुद्वयः शुभनामानो द्वीप-
समुद्राः । ८ द्वित्रिर्विष्कम्भाः पूर्वपूर्व परिक्षेपिणो
वक्ष्याकृतयः । ९ तन्मध्ये मेरुनालिर्वृत्तो योजनशत-
सहस्रविष्कम्भो-जम्भूद्वीपः । १० तत्र लवतडुमवत-
हरिविदेहरम्यक्षुरैरुपयवतैरावतवर्षाः क्षेत्राणि । ११
तद्विभाजिनः पूर्वापरायता हिमवन्महाहिमवन्निषध-
नीलरुद्रिभशिभन्निषो वर्षधरपर्वताः । १२ द्विर्धातकी-
भण्डे । १३ पुष्करार्धे च । १४ प्राग्मानुषोत्तरान्मनुष्याः
। १५ आर्या द्विशतत्रय । १६ लवतैरावतविदेहाः
कर्मभूमयोऽन्यत्र देवकुरुत्तरकुरुव्यः । १७ नृस्थिती-
परापरे त्रिपदयोपमान्तमुद्धृते । १८ तिर्यग्योनीनां च ।

॥ अथ चतुर्थोऽध्यायः ॥

१ देवाश्चतुर्निर्कायाः । २ तृतीयः पीतलेश्वरः । ३
दशाष्टपञ्चदशविक्कपाः कल्पोपपन्नपर्यन्ताः । ४ धन्वं-
सामानिक-त्रायस्त्रिंश-पारिषद्यात्मरक्ष-लोकपालानीक-
प्रकीर्णकालियोग्य-किट्पिषिकाश्चैकशः । ५, त्रायस्त्रिंश-
लोकपालवर्ण्या व्यन्तरन्येतिहाः । ६ पूर्वयोर्दिनिकः ।

७ पीतान्तलेश्याः । ८ कायप्रवीयारा आ औशानात् ।
 ९ शेषाः स्पर्शरुपशब्दमनःप्रवीयारा द्वयोर्द्वयोः । १०
 परेऽप्रवीयाराः । ११ लवनवासिनोऽसुर-नाग-विद्युत्सु-
 पृष्ठाग्नि-वात-स्तनितोदधि-द्विपदिङ्कुमाराः । १२ व्य-
 न्तराः किन्नरकिम्पुश्चमहो रगगान्धर्वयक्षराक्षसभूतपिशा-
 याः । १३ ज्योतिष्काः सूर्याश्चन्द्रमसो अह्नक्षत्रप्रकीर्ण-
 तारकाश्च । १४ मेरुप्रदक्षिणानित्यगतयो नृलोके । १५ त-
 त्कृतः कालविभागः । १६ अहिरवस्थिताः । १७ वैमा-
 निकाः । १८ कल्पोपपन्नाः कल्पातीताश्च । १९ उपर्यु-
 परि । २० सौधमैशान-सानत्कुमार-माहेन्द्र-अह्नलोका-दान्त-
 क-महाशुक्-सहस्रारे-वानतप्राणुतयो-—राश्वारयुतयो-
 नवसु ग्रैवेयकेषु विजय-वैजयन्त-जयन्ता पराजितेषु स-
 र्वार्थसिद्धे च । २१ स्थिति-प्रभाव-सुख-द्युति-लेश्या-
 विशुद्धीन्द्रियावधिविषयतोऽधिकाः । २२ गति-शरीर-परि-
 अह्ना-लिमानतो हीनाः । २३ पीत-पद्म-शुक्ललेश्या
 द्वि-त्रि-शेषेषु । २४ प्राग्ग्रैवेयकेभ्यः कल्पाः । २५ अह्नलो-
 कादया लोकान्तिकाः २६ सारस्वतादित्यवह्नयङ्गु-गर्ह-
 तोय-तुषिताभ्यामाध-मङ्गतः (अरिष्टाश्च) । २७ विज-
 याद्विषु द्वियरमाः । २८ औपपातिकमनुष्येभ्यः शेषास्ति-
 यग्योत्तमः । २९ स्थितिः ३० लवनेषु दक्षिणार्धाधिप-

તીનાં પલ્લોપમમધ્યર્ધમ્ । ૩૧ શેષાણાં પાદોને ૩૨
અસુરેન્દ્રયોઃ સાગરોપમમધિકં ચ । ૩૩ સૌધર્માદિષુ
યાકમમ । ૩૪ સાગરોપમે । ૩૫ અધિકે ચ । ૩૬ સપ્ત સા-
નત્કુમારે । ૩૭ વિશેષત્રિ-સપ્ત-દશૈકાદશ-ત્રયોદશ-પંચ-
દશભિરધિકાનિ ચ । ૩૮ આરણ્યચુતાદ્ધર્વમેકૈકેન નવસુ
અવેયકેષુ વિજ્યાદિષુસર્વાર્થસિદ્ધે ચ । ૩૯ અપરાપલ્લો-
પમમધિકં ચ । ૪૦ સાગરોપમે । ૪૧ અધિકે ચ ૪૨
પરતઃ પરતઃ પૂર્વા પૂર્વાનન્તરા । ૪૩ નારકાણાં ચ દ્વિ-
ત્તીયાદીષુ । ૪૪ દશવર્ષસહસ્રાણિ પ્રથમાયામ્ । ૪૫ ભવ
નેષુ ચ । ૪૬ વ્યન્તરાણાં ચ । ૪૭ પરા પલ્લોપમમ્ ।
૪૮ જ્યોતિષકાણામધિકમ્ । ૪૯ ગ્રહાણામેકમ્ । ૫૦ નક્ષ-
ત્રાણામર્ધમ્ ૫૧ તારકાણાં ચતુર્ભાગઃ । પર જઘન્યા
ત્વષ્ટભાગઃ । ૫૩ ચતુર્ભાગઃ શેષાણામ્ ।

॥ અથ પંચમોઽધ્યાયઃ ॥

૧ અભ્રવકાયા ધર્માધર્માકાશપુદ્ગલાઃ । ૨ દ્રવ્યાણિ
ભ્રુવાશ્ચ । ૩ નિત્યાવસ્થિતાન્યરૂપાણિ । ૪ રૂપિણઃ પુદ્-
ગલાઃ । ૫ આડકાશાદેકદ્રવ્યાણિ । ૬ નિષ્ક્રિયાણિ ચ
૭ અસંખ્યેયાઃ પ્રદેશા ધર્માધર્મયોઃ । ૮ ભ્રુવશ્ચ ચ ।
૯ આકાશસ્યાનન્તાઃ । ૧૦ સંખ્યેયાસંખ્યેયાશ્ચ પુદ્ગ-
લાનામ્ । ૧૧ નાણોઃ । ૧૨ લોકાકાશેઽવગાહઃ । ૧૩ ધ-

મર્ધમર્થોઃ કૃત્સ્ને । ૧૪ ઐક્યદેશાદિષુ ભાન્યઃ પુદ્ગ-
 લાનામ્ । ૧૫ અસંખ્યેયભાગાદિષુ ભવાનામ્ । ૧૬ પ્રેદ-
 શસંહારવિસર્ગાભ્યાં પ્રદીપવત્ । ૧૭ ગતિસ્થિત્યુપગ્રહો
 ધર્માધર્મયોરૂપકારઃ । ૧૮ આકાશસ્યવગાહઃ । ૧૯ શ-
 રીરવાદુન્નમનઃ પ્રાણાપાના પુદ્ગલાનામ્ । ૨૦ સુખદુઃખ-
 ભવિતમરણોપગ્રહાશ્ચ । ૨૧ પરસ્પરોપગ્રહો ભવાનામ્ ।
 ૨૨ વર્તના પરિણામઃ ક્રિયા પરત્વાપરત્વે ચ કાલસ્ય ।
 ૨૩ સ્પર્શરસગન્ધવશુવન્તઃ પુદ્ગલાઃ । ૨૪ શબ્દ-
 બન્ધ-સૌક્ષ્મ્ય-સ્થૌર્ય-સંસ્થાન લેહ-તમશ્છાયાતપોદ્યો-
 તવન્તશ્ચ । ૨૫ અભુવઃ સ્કન્ધાશ્ચ । ૨૬ સંઘાતલેહભ્ય
 ઉત્પદન્તે । ૨૭ લોકાદિભ્યઃ । ૨૮ લેહસંઘાતાભ્યાં આક્ષુષાઃ
 ૨૯ ઉત્પાદ-વ્યય-પ્રોવ્યયુક્તાં સત્ । ૩૦ તદ્ભાવાવ્યય-
 નિત્યમ્ । ૩૧ અર્પિતાનર્પિતસિદ્ધઃ । ૩૨ સ્નિગ્ધરૂક્ષત્વા-
 દ્વબન્ધઃ । ૩૩ ન જઘન્યગુણાનામ્ । ૩૪ ગુણસામ્યે સદ-
 શાનામ્ । ૩૫ દ્વયધિકાદિગુણાનાં તુ । ૩૬ બન્ધે સમા-
 ધિકૌ પારિણામિકૌ । ૩૭ ગુણપર્યાયવદ્ દ્રવ્યમ્ । ૩૮
 કાલેશ્ચેત્યેકે ૩૯ સોઽનન્તસમયઃ । ૪૦ દ્રવ્યાશ્રયાનિર્ગુણા
 ગુણાઃ । ૪૧ તદ્ભાવઃ પરિણામઃ । ૪૨ અનાદિરાદિમાંશ્ય ।
 ૪૩ રૂપિષ્વાદિમાન । ૪૪ યોગોપયોગૌ ભવેષુ ।

॥ अथ षष्ठोऽध्यायः ॥

१ कथवाङ्मनःकर्मयोगः । २. स आश्रयः । ३ शुलः
 पुण्यस्य । ४ अशुलः पापस्य । ५. सकषायकषाययोः सा-
 म्यपरायिकेभ्योपथयोः । ६ अमृत-कषायेन्द्रिय-क्रियाः
 पंच-यतुः-पंच-पंचविंशतिसंख्याः पूर्वस्य लेढाः ।
 ७ तीव्रमन्द-ज्ञाताज्ञातभाव-वीर्याधिकरणविशेषेभ्य-
 स्तद्विशेषः । ८ अधिकरणं शुभाशुवाः । ९ आद्यं
 संरम्भसमारम्भासंरम्भ-योग-कृतकारितानुमत-कषाय-
 विशेषैस्त्रिस्त्रिस्त्रिस्तुष्ट्यैकशः । १० निर्वर्तनानिश्चेपसंयो-
 गनिसर्गा द्विस्तुष्टिर्त्रिलेढाः परम् । ११ तत्प्रदोष-निहव-
 मात्सर्गान्तराया-साधनोपधाता ज्ञानदर्शनावरणयोः ।
 १२ दुःख-शोक-तापाकुन्दन-वध-परिद्वेनान्यात्मपरो-
 लयस्थान्यसद्वेद्यस्य । १३ भूतमृत्युनुकम्पा दानं सराग-
 संयमाद्वियोगः क्षान्तिः शौचमिति सद्वेद्यस्य । १४ केव-
 लि-श्रुत-संध-धर्म-देवावर्णवाहो दर्शनमोहस्य । १५
 कषायोदयात्तीव्रात्मपरिणामश्चारित्रमोहस्य । १६ अहंवा-
 रम्भपरिग्रहत्वं य नारकस्यायुषः । १७ माया तैर्यग्यो-
 नस्य । १८ अद्वयारम्भपरिग्रहत्वं स्वभावमार्हवाङ्मव-
 यमानुषस्य । १९ निःशीलमृतत्वं य सर्वेषाम् । २० स-
 रागसंयम-संयमासंयमा-कामनिर्जरा-आलतपांसि द्वै-

वस्य । २१ योगवकता विसंवादनं आशुलस्य नाम्नः
 २२ विपरीतं शुलस्य । २३ दर्शनविशुद्धि-विनयसंप-
 न्नता-शीलव्रतेष्वनतिचारो-ऽलीक्षणं ज्ञानोपयोग संवे-
 गो शक्तिस्तस्यागतपसी संध-साधुसमाधि-वैयावृत्यक-
 रण-मर्द्धाचार्य-अहुश्रुतप्रवचनभक्ति-रावश्यअपरिडा-
 णि-मार्गप्रलावना-प्रवचनवत्सलत्वमिति तीर्थकृत्वस्य
 २४ परात्मनिन्दा-प्रशंसे सदसद्गुणान्धधनोद्भावने य
 नीचैर्गोत्रस्य । २५ तद्विपर्ययो नीचैर्वृत्त्यनुत्सेकौ योत्त-
 रस्य । २६ विघ्नकरणमन्तरायस्य ।

॥ अथ सप्तमोऽध्यायः ॥

१ हिंसाऽनृतस्तेयाश्रद्धपरित्रडेभ्यो विरतिव्रतम् ।
 २. द्वेशसर्वतोऽणुमहती । ३ तत्संयैर्यार्थं लावनाः पंच
 पंच । ४ हिंसाद्विष्विडाभुत्र यापायावधदर्शनम् । ५. दुःख
 मेव वा । ६ मैत्रीप्रभोदकाद्भय-माध्यस्थ्यानि सत्त्व-गुणा-
 धिक-किलश्यमाना-विनेयेषु । ७ जगत्कायस्वभावौ य सं-
 वेगवैराग्यार्थम् । ८ प्रमत्तयोगात्प्राणव्यपरोक्षं हिंसा ।
 ९ असद्विधानमनृतम् । १० अदत्तादानं स्तेयम् । ११
 मैथुनमश्रद्ध । १२ मूर्च्छा परिग्रहः । १३ निःशत्यो व्रती
 १४ अगार्यनगारश्च । १५ अणुव्रतोऽगारी । १६ द्विद्वे-
 शानर्थदण्डविरति-सामायिक- पौषधोपवासोपभोगपरि-

लोभ परिभाषा-तिथिसंविभागावतसंपन्नश्च । १७ भारेष्वा-
 न्तिर्को संक्षेपनां ज्ञेयता । १८ शंकाकांक्षाविचित्रित्वाऽन्य-
 -दृष्टिप्रशंसा-संस्तवाः सम्यग्दृष्टेरतियाराः । १९ वतशी-
 लेषु पंच पंच यथाकमम् । २० अन्ध-वध-अछविच्छेदा-
 तिलारारोपणा-न्नपाननिरोधाः । २१ मिथ्योपदेश-रु-
 स्याद्याप्यान-कुटलेभक्ति-न्यासापहार-साकारमन्त्रले-
 हाः । २२ स्तेनप्रयोग-तद्वाहतादान-विद्भ्ररज्यातिक्रम-
 हीनाधिकमानोन्मान-प्रतिष्पकव्यवहाराः । २३ परविवा-
 हकरणे-त्वरपरिगृहीता-परिगृहीतागमना-नंगकीडा-
 तीव्रकामालिनिवेशाः । २४ क्षेत्रवास्तु-द्विरुध्यसुवर्ण-
 धनधान्य-दासीदास-कुप्यप्रमाणातिक्रमाः । २५ उर्ध्वा-
 धस्तिर्यग्व्यतिक्रम-क्षेत्रवृद्धि-स्मृत्यन्तर्धानानि । २६
 आनयन-प्रेष्यप्रयोग-शण्डइपानुपात-पुद्गलक्षेपाः । २७
 कन्दर्प-कौकुब्ध-भौषद्या-अभीक्ष्याधिकरणे-पलोगाधि-
 कत्वानि । २८ योगदुष्प्रणिधाना-नादर-स्मृत्यनुपस्थाप-
 नानि । २९ अप्रत्यवेक्षिताप्रमार्जितोत्सर्गादाननिक्षेपसं-
 स्तारोपक्रमणा-नादर-स्मृत्यनुपस्थापनानि । ३० सचि-
 त्त-संभ्र-संमिश्रा-लिषव-दुष्पक्षवाहाराः । ३१ सचि-
 त्तनिक्षेप-पिधान-परव्यपदेश-मात्सर्य-कालातिक्रमाः ।
 ३२ अवितमरणाशंसा-मित्रानुराग-सुभानुअन्ध-निहा-
 नकरणाणि । ३३ अनुग्रहार्थं स्वास्यातिसर्गोदानम् ।
 ३४ विधि-द्रव्य-दातृ-पात्रविशेषात्तद्विशेषः ।

॥ अथ अष्टमोऽध्यायः ॥

१ मिथ्यादर्शना-विरति-प्रमाद-कषाय-योगा-अन्ध-
 डेतवः । २ सकषायत्वाज्जुवः कर्मणो योग्यान्पुद्गलानादत्ते ।
 ३ स अन्धः । ४ प्रकृतिस्थित्यनुभावप्रदेशास्तद्विधयः ।
 ५ आद्यो ज्ञानदर्शनावरण-वेदनीय-मोहनीयायुष्क-नाम-
 गोत्रान्तरायाः । ६ पञ्चनवद्वयष्टाविंशतियतुर्द्विंशत्वारिंश-
 द्द्विपञ्चलेहा यथाकमम् । ७ मत्स्यादीनाम् । ८ यक्षुरयक्षु-
 रवधिकेवदानां निद्रानिद्रानिद्राप्रयत्नाप्रयत्नाप्रयत्नास्त्यान-
 गृह्यवेदनीयानि च । ९ सहस्रद्वेष्टे । १० दर्शनयस्त्रिमोह-
 नीय-कषायनोऽकषायवेदनीयाभ्यास्त्रिद्विषोऽशनवलेहाः

सम्यक्त्वमिथ्यात्वतदुलयाणि कषायनोऽकषायावनन्तानुअ-
 न्ध्यप्रत्याभ्यानप्रत्याभ्यानावरणसंज्ञवदनविकटपाशैकशः

कोधमानमायालोभाः डास्यरत्यरतिशोकलयज्जुगुप्सा-
 स्त्रीपुनपुंसकवेदाः । ११ नारकतैर्यज्येनमानुषदैवानि ।

१२ गतिजतिशरीरांगोपांग-निर्माणुअन्धनसंघातसंस्थान
 संहनन-स्पर्शरसगन्धवर्णानुपूर्य-गुडलघूपघ-तपरा-

घातातपोद्योतोऽच्छ्वासविहायेगतयः १२ प्रत्येकशरीरत्रस-
 सुलगसुस्वरशुलसूक्ष्मपर्याप्तस्थिरादेययशांसिसेतराणि
 तीर्थकृत्वं च । १३ उच्यैनीयैश्च । १४ दानादीनाम् ।

१५ आदितस्तिष्ठणामन्तरायस्य च त्रिंशत्सागरोपम-
 कोटीकोटयः परा स्थितिः । १६ सप्ततिमोहनीयस्य । १७

नामगोत्रयोर्विंशतिः । १८ त्रयस्त्रिंशत्सागरोपमाष्टयायु-
 षकस्य । १९ अपरा द्वादशमुद्धृता वेदनीयस्य । २० ना-

मगोत्रयोरष्टौ । २१ शेषाणामन्तर्मुद्धृत्तम् । २२ विभाकोऽ-
 नुभावः । २३ स यथानाम् । २४ ततश्च निर्जरा । २५

નામપ્રત્યયાઃ સર્વતો યોગવિશેષાત્સૂક્ષ્મૈકક્ષેત્રાવગાઢસ્થિ-
તાઃ સર્વાત્મપ્રદેશેષ્વનન્તાનન્તપ્રદેશાઃ । ૨૬ સદ્વેદ્ય-
સમ્યક્ત્વ-હાસ્ય-રતિ-પુરુષવેદ-શુભાચુ - નામગોત્રાણિ
પુણ્યમ્ ।

॥ અથ નવમોઽધ્યાયઃ ॥

૧ આસ્રવનિરોધઃ સંવરઃ । ૨ સ ગુપ્તિસમિતિ-
ધર્માનુપ્રેક્ષાપરીષદજયચારિત્રૈઃ । ૩ તપસા નિર્જરા ચ ।
૪ સમ્યગ્યોગનિગ્રહો ગુપ્તિઃ । ૫ ધર્મોભાગૈષણાદાન-
નિક્ષેપોત્સર્ગાઃ સમિતયઃ । ૬ ઉત્તમઃ ક્ષમામાર્દવાર્જવ-
શૌચસત્યસંયમતપસ્ત્યાગાકિંચન્યગ્રહચર્યાણિ ધર્મઃ । ૭
અનિત્યાશરણુસંસારૈકવાન્યત્વાશુચિત્વાસ્રવસંવરનિર્જ-
રાલોક્યોધિદુર્લભધર્મસ્વાખ્યાતતત્વાનુચિન્તનમનુપ્રેક્ષાઃ
૮ માર્ગાચ્યવનનિર્જરાધર્મં પરિષોઢવ્યાઃ પરીષદાઃ । ૯
ક્ષુત્પિપા-સાશીતોષ્ણદંશમશકનાગન્યારતિસ્ત્રીચર્યાનિષદ્ધા-
શચ્ચાઽઽકોશવધયાચનાઽલાલરોગતૃણરૂપર્શમલસત્કારપુર-
સ્કાર પ્રજ્ઞાઽજ્ઞાનાદર્શનાનિ । ૧૦ સૂક્ષ્મસંપરાયચ્છન્ન-
સ્થવીતરાગયોશ્ચતુર્દશ । ૧૧ એકાદશ જિને । ૧૨
બાહરસંપરાયે સર્વે । ૧૩ જ્ઞાનાવરણે પ્રજ્ઞાઽજ્ઞાને । ૧૪
દર્શનમોહાન્તરાયયોરદર્શનાલાલૌ । ૧૫ ચારિત્રમોહે

नागन्यारतिश्रीनिषद्याऽऽदेशयाचनासत्कारपुरस्काराः । १६
 वेदनीये शेषाः ॥ १७ ओकाहये। लाब्ध्या युगपदेकान-
 विंशतेः । १८ सामायिकच्छेदोपस्थाप्य-परिहारविशुद्धि-
 -सूक्ष्मसंपराय-यथाभ्यातानि चारित्रम् । १९ अन-
 शनावभौदय-वृत्तिपरिसंभ्यान-रसपरित्याग-विविक्ता-
 शय्यासन-कायकलेशा भाह्यं तपः । २० प्रायश्चित्त-
 विनय-वैयावृत्य-स्वाध्याय-व्युत्सर्गध्यानान्युत्तरम् । २१
 नवयतुर्दशपंचद्विलेहं यथाकर्मं प्राग्ध्यानात् । २२
 आलोचन-प्रतिकर्मणु-तदुलय-विवेक-व्युत्सर्ग-तपश्छेद-
 -परिहारोपस्थापनानि । २३ ज्ञानदर्शनचारित्रोप-
 चाराः ॥ २४ आचार्योपाध्याय-तपस्वि-शैक्षक-ग्लान-
 गणु-कुल-संध-साधु-समनोज्ञानाम् । २५ वाचना-
 पृच्छनाऽनुप्रेक्षा-ऽऽम्नाय-धर्मोपदेशाः । २६ आह्या-
 ल्यन्तरोपधेयोः । २७ उत्तमसंभुननस्यैकाग्रचिन्तानिरोधो-
 ध्यानम् । २८ आमुद्धूर्तात् । २९ आर्त्तैरौद्रधर्मशुक्-
 लानि । ३० परे भोक्ष्णेतू । ३१ आर्त्तभमनोज्ञानां सम्प्र-
 योगे तद्विप्रयोगायस्मृतिसमन्वाहारः । ३२ वेदनाया-
 श्च । ३३ विपरीत मनोज्ञानाम् । ३४ निदानं च । ३५
 तद्विरतदेशविरतप्रभत्तसंयतानाम् । ३६ हिंसा-ऽनृत-
 -स्तेय-विषयसंरक्षणैक्ये। रौद्रमविरतदेशविरतयोः । ३७
 आज्ञा-ऽपाय-विपाक-संस्थानविद्ययाय धर्मभ्रमप्रभत्त-

संयतस्य । ३८ उपशान्त-क्षीणुकाययोश्च । ३९ शुक्ल-
 याद्ये (पूर्वविह) । ४० परे देवसिनः । ४१ पृथक्त्वैक-
 त्ववितर्क-सूक्ष्मक्रियाऽप्रतिपाति-व्युपरत-क्रियानिवृत्ती-
 नि । ४२ तत्तयेककाययोगायोगानाम् । ४३ भेदाश्रये
 सवितर्के पूर्वे । ४४ अविव्यारं द्वितीयम् । ४५ वित-
 र्कःश्रुतम् । ४६ विचारोऽर्धव्यञ्जनयोगसंक्रान्तिः । ४७
 सम्यग्दृष्टि-श्रावक-विरता- नन्तवियोजक-दर्शनभोऽक्ष-
 पडोपशमडोपशान्तभोऽक्षपक-क्षीणुभोऽ-जिनाःकुम्भ-
 शोऽसंभयेयगुणनिर्जराः । ४८ पुलाक-अकुश-कुशील-
 -निर्ग्रन्थ-स्नातका निर्ग्रन्थाः । ४९ संयम-श्रुत-प्रति-
 सेवना-तीर्थक्षिण-देश्योपपात-स्थानविकल्पतः साध्याः ।

॥ अथ दशभोऽध्यायः ॥

१ भोऽक्षयाद्ज्ञानदर्शनावरणान्तरायक्षयान्त्र्य देव-
 लम् । २ अन्धतेत्वलावनिर्जराख्याम् ॥ ३ कृत्स्नकर्म-
 क्षयो भोक्षः । ४ औपशमिकाद्विभक्तत्वालावाच्यान्यत्र
 देवल-सम्यक्त्वज्ञानदर्शनसिद्धत्वेभ्यः । ५ तदनन्तरमूर्ध्व-
 गच्छत्यालोकास्तात् । ६ पूर्वप्रयोगादसंगत्वाद् अन्धच्छे-
 दात्तथागतिपरिणामान्त्र्य तद्गतिः ७ क्षेत्र-काल-गति-

લિંગ-લીલ-ચારિત્ર-પ્રત્યેકબુદ્ધબોધિતજ્ઞાનાવગાહનાન્તર-સંખ્યાલપબહુવતઃ સાધ્યા ।

॥ શ્રી વૈરાગ્યશતકમ્ ॥

સંસારંમિ અસારે, નતિ સુહં વાહિ-વેઅણા-પઉરે,
જાણુંતો ઇહં જીવો, ન કુણુઇ જિણુદેશિયં ધમ્મં. ૧
અજજં કલ્લં પરં પરારિં, પુરિસા ચિંતંતિ અત્થસંપત્તિં,
અંજલિગયં વ તોયં, ગલંતમાડડઉં ન પિચ્છંતિ. ૨
જં કલ્લે કાયવ્વં, તં અજજં ચિય કરેહ તુરમાણા,
બહુવિગ્ધો હુ મુહુત્તો, મા અવરણહં પડિફ્ખેહ. ૩
હી સંસાર-સહાવં, ચરિયં નેહાણુરાગ-રત્તાવિ,
જે પુવ્વણ્હે દિટ્ઠા, તે અવરણ્હે ન દીસંતિ. ૪
મા સુખહં જગિઅવ્વે, પલાઇઅવ્વંમિ કીસ વીસમેહ,
તિન્નિ જણા આણુલગ્ગા, રોગો અ જરા અ મરૂ અ. ૫
દિવસનિસા-ઘડિમાલં, આઉ-સલિલં જીઆણુ ઘિત્તૂણં,
ચંદાઇચ્ચ બધલ્લા, કાલ-રહટ્ટં લમાડંતિ. ૬
સા નતિ કલા તં નતિ, ઉસહં તં નતિ કિંપિ વિન્નાણં,
જેણુ ધરિજજઇ કાયા, ખજજંતી કાલસપ્પેણુ. ૭
દીહરક્ષિંદ-નાલે, મહિઅર-કેસર દિસા-મહદલિલ્લે,
ઉ પીઅઈ કાલલમરો, જણુમયરંદં પુહવિપઉમે. ૮

છાયામિસેણ કાલો, સયલજીઆણું છલં ગવેસંતો,
 પાસં કહવિ ન મુચ્છઈ, તા ધમ્મે ઉજ્જમં કુણ્ણક. ૯
 કાલંમિ અણાધમ્મે, જીવાણું વિવિહકમ્મ-વસગાણું,
 ૩૮ તં નત્થિ સંવિહાણું, સંસારે જં ન સંભવઈ. ૧૦
 બંધવા સુહિણો સ્વે, પિયમાયા પુત્તભારિયા,
 પ્યેઅવણાઉ નિઅરાંતિ, દ્વાજિણું સલિલંજલિં. ૧૧
 વિહડંતિ સુઆ વિહડંતિ, બંધવા વલ્લહા ય વિહડંતિ,
 ઇક્કા કહવિ ન વિહડઈ, ધરમો રે જીવ ! જિણુલણિયો. ૧૨
 અડકમ્મ-પાસબદ્ધો, જીવો સંસાર-ચારમ્મે ઠાઈ,
 અડકમ્મ-પાસમુક્કો, આયા સિવમંદિરે ઠાઈ. ૧૩
 વિહવો સજ્જણસંગો, વિસયસુહાઈ વિલાસલલિઆઈ,
 નલિણીદલગ-ઘોલિર, જલલવ-પરિચંચલં સ્વં. ૧૪
 તં કત્થ બલં તં કત્થ, જુવ્વણું અંગચંગિમા કત્થ,
 સ્વમમિચ્ચં પિચ્છહ, દિટ્ઠં નટ્ટકં કયંતેણ. ૧૫
 ઘણકમ્મ-પાસબદ્ધો, ભવનયર-ચઉપ્પહેસુ વિવિહામ્મે,
 પાવઈ વિડંબણામ્મે, જીવો કે ઇત્થ સરણું સે. ૧૬
 ઘોરંમિ ગણસવાસે, કલમલ-જંબાલ-અસુઈખીલચ્છે,
 વસિમ્મે અણંતખુત્તો, જીવો કમ્માણુલાવેણું. ૧૭
 ચુલસીઈ કરિ લોમ્મે, જોણીણું પમુહસયસહરસાઈ,
 ઇક્કિલ્લમ્મિ અ જીવો, અણંતખુત્તો સમુપ્પન્નો. ૧૮
 માયા-પિય-બંધૂહિં, સંસારથેહિં પૂરિમ્મે લોઉ,

બહુજેણિ-નિવાસીહિં, ન ય તે તાણું ચ સરણું ચ ૧૯
 જીવો વાહિ-વિહારો, સફરો ઇવ નિજજલે તડપ્પડઈ,
 સયલો વિ જણો પિચ્છઈ, કે સફરો વેઅણા-વિગમે. ૨૦
 મા જણસિ જીવ તુમં, પુત્રકલરાર્થ મજ્ઞ સુહરેણિ,
 નિહણું બંધણ મેયં, સંસારે સંસરંતાણું. ૨૧
 જણણી જાયઈ જાયા, માયા પિયા ય પુત્તો ય,
 અણવત્થા સંસારે, કમ્મવસા સવ્વજીવાણું. ૨૨
 ન સા જઈ ન સા જોણી, ન તં ઠાણું ન તં કુલં,
 ન જાયા ન મુયા જત્થ, સવ્વે જીવા અણંતસો. ૨૩
 તં કિંપિ નત્થિ ઠાણું, લોએ વાલગ્ગ-કેડિમિત્તાંપિ,
 જત્થ ન જીવા બહુસો, સુહરુદ્ધ-પરંપરં પત્તા. ૨૪
 સવ્વાઓ રિદ્ધીઓ, પત્તા સવ્વેવિ સયણ-સંબંધા,
 સંસારે તા વિરમસુ, તત્તો જઈ મુણસિ આપાણું. ૨૫
 એગો બંધઈ કમ્મં, એગો વહ-બંધ-મરણ-વસણાઈં,
 વિસહઈ ભવંમિ ભમડઈ, એગુચ્ચિઅ કમ્મવેલવિઓ. ૨૬
 અન્નેા ન કુણ્ણઈ અહિયં, હિયંપિ આપ્પા કરેઈ નહુઅન્નેા,
 આપ્પકયં સુહરુદ્ધં, ભુંજસિ તા કીસ દીણમુહો. ૨૭
 બહુઆરંભ-વિઠત્તં, વિત્તં વિલસંતિ જીવ ! સયણગણા,
 તજ્જણિય-પાવકમ્મં, અણુહવસિ પુણો તુમં ચેવ. ૨૮
 અહ દુક્ખિઆઈ તહ, ભુક્ખિયાઈ જહચિંતિયાઈ ડિંભાઈ,
 તહ થોવંપિ ન આપ્પા, વિચિંતિઓ જીવ ! કિં ભણિમો. ૨૯

ખણ્ણલંગુરં સરીરં, જીવો અન્નો અ સાસયસરુવો,
 કમ્મવસા સંખંધો, નિખંધો ઇત્ય કો તુજ્ઞ. ૩૦
 કહ આયં કહ ચલિયં, તુમંપિ કહ આગચો કહં ગમિહી,
 અન્નુન્નંપિ ન ચાણ્ણહ, જીવ ! કુહુંખં કચો તુજ્ઞ ? ૩૧
 ખણ્ણમંગુરે સરીરે, મણ્ણઅલવે અખ્ણપડલ-સારિચ્છે,
 સારં ઇત્તિયમેત્તં જં કીરઘં સોહણ્ણા ધમ્મો. ૩૨
 જમ્મદુક્ખં જરાદુક્ખં, રોગા ય મરણાણ્ણિ ય,
 અહો દુક્ખો હુ સંસારો, જત્ય કીસંતિ જંતુણો. ૩૩
 જાવ ન ઇદ્ધિયહાણી, જાવ ન જરરક્ખસી પરિપ્પુરઘં,
 જાવ ન રોગવિઆરા, જાવ ન મચ્ચૂ સમુદ્ધિઅઘં. ૩૪
 જહ ગેહંમિ પલિત્તે, કૂવં ખણ્ણિઉં ન સમ્મચ્છે કોઠં,
 તહ સંપત્તે મરણે, ધમ્મો કહ કીરચ્છે જીવ ! ૩૫
 રુવમડસાસયમેયં, વિજ્ઞુલયા-ચંચલં જચ્છે જામં,
 સંજાણ્ણરાગ-સરિસં, ખણ્ણરમણીઅં ચ તારુન્નં. ૩૬
 ગયકંન-ચંચલાચ્છો, લચ્છીચ્છો તિઅસ-ચાવ-સારિચ્છં,
 વિસયસુહં જીવાણ્ણં, ખુન્નસુ રે જીવ ! મા મુજ્ઞ ૩૭
 જહ સંજાચ્છે સઉણાણ્ણ, સંગમો જહ પહે અ પહિઆણ્ણં,
 સયયાણ્ણં સંજેગો, તહેવ ખણ્ણલંગુરો જીવ ! ૩૮
 નિસાવિરામે પરિભાવયામિ,
 ગેહે પલિરો કિમડહં સુયામિ.

હજ્જત-મડપાણુ-મુવિક્ષયામિ,

જં ધમ્મરહિઓ દિઅહા ગમામિ. ૩૬
 જા જા વચ્ચઈ રચણી, ન સા પડિનિયત્તાઈ,
 અહમ્મં કુણ્ણમાણુસ્સ, અહલા જંતિ રાઈઓ. ૪૦
 જસ્સ ડત્થિ મચ્ચુણ્ણ સફખં, જસ્સ વ ડત્થિ પલાયણ્ણં,
 જો જાણે ન મરિસ્સામિ, સો હુ કંખે સુએ સિયા. ૪૧
 દંડકલિઅં કરિંતા, વચ્ચંતિ હુ રાઈઓ ય દિવસા ય,
 આઉસં સંવિલંતા, ગયાવિ ન પુણ્ણો નિયત્તાંતિ. ૪૨
 જહેહ સીહો વ મિયં ગહાય,

મચ્ચૂ નરં જોઈ હુ અંતકાલે,
 ન તસ્સ માયા વ પિયા વ ભાયા,

કાલંમિ તંમિસ-હરા ભવંતિ. ૪૩
 જાઅં જલખિંદુસમં, સંપત્તીઓ તરંગલોલાઓ,
 સુમિણ્ણય-સમંચ પિમ્મં, જં જાણુસુ તં કરિજ્જાસુ. ૪૪
 સંઝરાગ-જલખુખ્ખુઓવમે, જીવિએ ય જલખિંદુ-અંચલે,
 જુવ્વણે ય નઈ વેગ-સંનિલે,

પાવજીવ ! કિમિયં ન ખુજ્જસે ૪૫
 અન્નત્થ સુઆ અન્નત્થ, ગેહિણી પરિઅણ્ણોડવિ અન્નત્થ,
 ભૂઅખલિવ્વા કુડુખં, પર્ફિખત્તાં હયકયંતેણ્ણ. ૪૬
 જીવેણ્ણ ભવે ભવે, મિલિયાઈ દેહાઈ જાઈ સંસારે,
 તાણ્ણં ન સાગરેહિં, કીરઈ સંખા અણ્ણંતેહિં. ૪૭

નયણોદયંપિ તાસિં, સાગરસલિલાઓ બહુયરં હોઈ,
 ગલિયં રુઅમાણીણું, માગીણું અન્નમન્નાણું. ૪૮
 જં નરઓ નેરઈયા, દુહાઈ પાવંતિ ઘોર-ણુંતાઈ,
 તત્તો અણુંતશુષ્ણિયં, નિગોઅમજ્જે દુહં હોઈ. ૪૯
 તંમિ વિ નિગોઅમજ્જે, વસિઓ રેજીવ! વિવિહકમ્મવસા,
 વિસહંતો તિફ્ખદુહં, અણુંતપુગ્ગલપરાવત્તો. ૫૦
 નિહરીઅ કહવિ તત્તો, પત્તો, મણુઅત્તાણુંપિ રે જીવ!
 તત્થવિ જિણુવર-ધમ્મો, પત્તો ચિંતામણિ-સરિચ્છો. ૫૧
 પત્તોવિ તંમિ રે જીવ, કુણુસિ પમાયં તુમં તયં ચેવ,
 જેણું ભવંધકૂવે, પુણોવિ પડિઓ દુહં લહસિ. ૫૨
 ઉવલદ્ધો જિણુધમ્મો, ન ય અણુચિણ્ણો પમાય-ઠોસેણું,
 હા જીવ અપ્પવેરિ! અ, સુખહું પરઓ વિસૂરિહિસિ. ૫૩
 સોઅંતિ તે વરાયા, પચ્છા સમુવટ્ઠિયંમિ મરણુંમિ,
 પાવપમાય-વસેણું, ન સંચિઓ જેહિં જિણુધમ્મો. ૫૪
 ધી ધી ધી સંસારં, દેવો મરિગીણુ જં તિરી હોઈ,
 મરિગીણુ રાયરાયા, પરિપચ્ચઈ તિરય-બલાહિં. ૫૫
 બઈ અણાહો જીવો, દુમસ્સ પુપ્ફં વ કમ્મવાય-હઓ,
 ધણુધન્નાહરણાઈ, ઘર-સયણ-કુડુંબ મિલ્લેવિ. ૫૬
 વસિયં ગિરીસુ વસિયં, દરીસુ વસિયં સમુદ્દમજ્જંમિ,
 રુફ્ખગ્ગેસુ ય વસિયં, સંસારે સંસરંતેણું. ૫૭

દેવો નેરઈઉ તિ ય, કીડ પયંશુ તિ માણસો એસો,
 રુવસ્સી ય વિરુવો, સુહલાગી દુહખલાગી ય. ૫૮
 રાઉતિ ય દમશુતિ ય, એસ સવાશુતિ એસ વેયવિહિ,
 સામી દાસો પુનને, ખલોતિ અધણો ધણવઈતિ. ૫૯
 નવિઈત્ય કોઈ નિઅમો, સકમ્મ-વિણિવિટ્ટો-સરિસ-કયચિટ્ટો.
 અન્નુન્નરુવવેસો, નડુવ્વ પરિઅત્તએ જીવો. ૬૦
 નરએસુ વેઅણાઓ, અણોવમાઓ અસાયખડુલાઓ,
 રેજીવ! તએ પત્તા, અણંતપુત્તો ખડુવિહાઓ. ૬૧
 દેવત્તે મણુઅત્તો, પરાભિઓગત્તણું ઉવગએણું,
 ભીસણુદુહડં ખડુવિહડં, અણંતપુત્તો સમણુભૂઅં. ૬૨
 તિરિયગઈ અણુપત્તો, ભીમ-મહાવેઅણા અણેગવિહા,
 જમ્મણુમરણુ-રહદ્દે, અણંતપુત્તો પરિખભિઓ. ૬૩
 જાવંતિ કેવિ દુહખા, સારીરા માણસ વ સંસારે,
 પત્તો અણંતપુત્તો, જીવો સંસાર-કંતારે. ૬૪
 તણહા અણંતપુત્તો, સંસારે તારિસી તુમં આસી,
 જં પસમેઉં સવ્વો-દહીણુસુદ્ધયં ન તીરિજ્જા. ૬૫
 આસી અણંતપુત્તો, સંસારે તે છુહાવિ તારિસિયા,
 જં પસમેઉં સવ્વો, પુગ્ગલકાઓવિ ન તરિજ્જા. ૬૬
 કાણિણુ-મણેગાઈ, જમ્મણુમરણુ-પરિઅટ્ટણુ-સયાઈ,
 દુહખેણુ માણસત્તં, જઈ લહઈ જહિચ્છિયં જીવો. ૬૭

તાં તહ દુહૃહ-લંભાં, વિજ્ઞાનલયા-ચંચલાં ચ મણુઅત્તાં,
 ધમ્મમંભિ જો વિસીયઇ, સો કાઉરિસો ન સપ્પુરિસો. ૬૮
 માણુસજન્મમેતડિલદ્ધયાંમિ, જિણિદ્ધધમ્મો ન કઓ ચ જોણાં,
 તુદ્દેશુણે જહધાણુક્રએણાં, હત્યા મલેવ્વાય અવસ્સ તેણાં. ૬૯
 રે જીવ નિસુણિચંચલસહાવ,

મિલ્હેવિણુસયલવિ ખજ્જલાવ,
 નવલેયપરિગ્ગહ વિવિહજલ,
 સંસારિ અત્થિ સહુ ઇદયાલ. ૭૦
 પિય-પુત્ત-મિત્ત-ધર-ધરણિ-જાય,

ઇહલોઈઅ સવ્વ નિયમુહ-સહાય,
 ન વિ અત્થિ કોઈ તુહ સરણિ મુક્ખ,
 ઇક્કલ્લુ સહસિ તિરિનિરય-દુક્ખ. ૭૧
 કુસગ્ગે જહ ઓસણિદ્ધએ, થોવં ચિદ્ધં લંખમાણુએ,
 એવાં મણુઆણુ જીવિયાં, સમયાં ગોયમ !મા પમાયએ. ૭૨
 સંખુજ્જહ કિં ન ખુજ્જહ, સંખોહી ખલુ પિચ્ચ દુહ્વહા;
 નો હુ ઉવણુમંતિ રાઇઓ, નો સુલહં પુણુરવિ જીવિયાં. ૭૩
 હહરા વુરહા ચ પાસહ, ગખ્ખત્યાવિ ચયંતિ માણુવા,
 સેણે જહ વટ્ટયં હરે, એવમાડડઉક્ખયાંમિ તુદ્ધઇ. ૭૪
 તિહુઅણુજ્જહું મરંતાં, દદ્ધૂણુ નયાંતિ જે ન અપ્પાણું,
 વિરમંતિ ન પાવાઓ, ધી ધી ધીદ્ધુત્તણું તાણું. ૭૫

મા મા જ'પહ બહુયં, જે બદા ચિઝ્ઝેહિ કમ્મેહિ,
 સવેસિ તેસિ જાયઈ, હિઓવએસો મહાદોસો. ૭૬
 કુણસિ મમત્તં ધણસયણ-વિહવપમુહેસુ અણુંતદુકખેસુ,
 સિઢિલેસિ આયરં પુણ, અણુંતમુકખંમિ મુકખંમિ. ૭૭
 સંસારો દુહહેણિ, દુકખકલો દુસહદુકખરુવો ય,
 ન ચયંતિ તંપિ જીવો, અઈબદ્ધા નેહનિઅલેહિ. ૭૮
 નિયકમ્મ-પવણ-ચલિઓ, જીવો સંસાર-કાણુણે દ્યારે,
 કા કા વિડંબણાઓ, ન પાવએ દુસહદુકખાઓ. ૭૯
 સિસિરંમિ સીયલાનિલ લહરિસહસ્સેહિ ભિન્નધણદેહો,
 તિરિયત્તણુંમિ ડરણુણે, અણુંતસો નિહણ-મણુપત્તો. ૮૦
 ગિમ્હાયવ-સંતત્તો, ડરણુણે છુહિઓ પિવાસિઓ બહુસો,
 સંપત્તો તિરિયલવે, મરણુદુહં બહુ વિસૂરંતો. ૮૧
 વાસાસુ ડરણુમજ્જે, ગિરિનિજ્જરણોદગેહિ વજ્જંતો,
 સીયાનિલ-ડજ્જવિઓ મઓસિ તિરિયત્તણે બહુસો. ૮૨
 એવં તિરિય-લવેસુ, કીસંતો દુકખસયસહસ્સેહિ,
 વસિઓ અણુંતપ્પત્તો, જીવો ભીસણલવારને. ૮૩
 દુદ્દુકમ્મ-પલ્લયા, નિલપેરિઉ ભીસણુંમિ લવરને,
 હિડંતો નરએસુ વિ, અણુંતસો જીવ ! પત્તોસિ. ૮૪
 સત્તસુ નરય-મહીસુ, વજ્જનલલાહ-સીયવિયણાસુ,
 વસિઓ અણુંતપ્પત્તો, વિલવંતો કરુણસદ્દેહિ ૮૫

પિય-માય-સયણુ-રહિઓ,

દુરંતવાહીહિ પ્રીડિઓ ખહુસો,

મણુઅલવે નિરસારે, વિલાવિઓ કિં ન તં સરસિ. ૮૬

પવણુવ ગયણુમગે, અલકખિઓ ભમઈ ભવવણુ જીવો,

ઠાણુદ્રઠાણુમિ સમુજિજીણુ ધણુ-સયણુ-સંઘાએ. ૮૭

વિદિજજંતા અસયં જમ્મજરામરણુ-તિક્ખુકુંતેહિ,

દુહ-મડણુહવંતિ ઘોરં, સંસારે સંસરંત જિઆ. ૮૮

તલવિ ખણુપિ કયાવિ હુ, અન્નાણુભુયંગ-ડંકિયા જીવા,

સંસાર-ચારગાઓ. ન ય ઉવ્વિજજંતિ મૂઢમણા. ૮૯

કીલસિ કિયંતવેલં, સરીરવાવીઈ જતથ પઈસમયં,

કાલરહટ્ટ-ઘડીહિ, સોસિજજઈ જીવિઅંભોહં. ૯૦

રેજીવ ! ખુજ્જ મા મુજ્જ, મા પમાયં કરેસિ રે પાવ !

કિં પરલોએ ગુરુદુક્ખ-ભાયણું હોહિસિ અયાણુ ! ૯૧

ખુજ્જસુ રેજીવ ! તુમં, મા મુજ્જસુ જિણુમયંમિ નાજીણું,

જમ્હા પુણુરવિ એસા, સામગ્ગી દુલ્લહા જીવ ! ૯૨

દુલ્લહો પણુ જિણુધમ્મો, તુમં પમાયાયરો સુહેસી ય,

દુસહં ચ નરયદુક્ખં, કહ હોહિસિ તં ન યાણામો. ૯૩

અથિરેણુ ધિરો સમલેણુ, નિમ્મલો પરવસેણુ સાહીણો,

દેહેણુ જઈ વિઢધપઈ, ધમ્મો તા કિં ન પજજતં. ૯૪

જહ ચિંતામણિરયણું, સુલહં ન હુ હોઈ તુચ્છવિહવાણું,

ગુણુવિહવ-વજિજયાણું, જીયાણુ તહ ધમ્મરયણુંપિ. ૯૫

જહ દિદ્દીસંજોગો, ન હોઈ જચ્ચંધયાણુ જીવાણું,
 તહ જિણમય-સંજોગો, ન હોઈ મિચ્ચંધજીવાણું. ૯૬
 પચ્ચક્ખ-મડણુંતણુણે, જિણિદ્ધધમ્મે ન દોસલેસોવિ,
 તહવિ હુ અન્નાણુંધા, ન રમંતિ ડયાવિ તંમિ જિયા. ૯૭
 મિચ્છે અણુંતદોસા, પયડા દીસંતિ ન વિ ય ગુણલેસો,
 તહવિ ય તં એવ જિયા, હી મોહંધા નિસેવંતિ. ૯૮
 ધી ધી તાણુ નરાણું, વિન્નાણુ તહ ગુણેસુ કુસલતાં,
 સુહ-સચ્ચ-ધમ્મરયણુ, સુપરિક્ખં જે ન જાણુંતિ. ૯૯
 જિણુધમ્મો ડયં જીવાણું, અપુવો કપ્પપાયવો,
 સગ્ગાપવગ્ગ-સુક્ખાણું, ક્કલાણું દાયગો ઇમો. ૧૦૦
 ધમ્મો ખંધૂ સુમિત્તો ય, ધમ્મો ય પરમો ગુરુ,
 સુક્ખમગ્ગ-પયટ્ટાણું ધમ્મો પરમ-સંદણો. ૧૦૧
 ચઉગઈ-ણુંતદ્દહાનલ, પલિતાલવકાણુણે મહાભીમે;
 સેવસુ રેવજી તુમં, જિણુવયણું અમિયકુંડ-સમં. ૧૦૨
 વિસમે લવમરુદ્દેસે, અણુંતદ્દહ-ગિમ્હતાહ-સંતત્તો;
 જિણુધમ્મ-કપ્પરુક્ખં, સરસુ તુમં જીવ સિવસુહદં, ૧૦૩
 કિં બહુણા જિણુધમ્મે, જઈઅવ્વં જહ લવોદ્દહિં ઘોરં,
 લહુ તરિય-મડણુંતસુહં, લહઈ જિઓ સાસયં ઠાણું. ૧૦૪

ભક્તિ પ્રેમ સુબોધ પ્રશ્ન સંગ્રહ

શિળીરમાં નાના બાળકોને તૈયાર કરવા માટે
ચલાવવા માટે પ્રશ્નોનો સંગ્રહ

સંગ્રાહક : મુનિરાજશ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મ. સા.
(થરાવાળા)

- પ્રશ્ન : ૧ સૂત્રોના રચયિતાઓના નામ
૨ સૂત્રોની ગાથા તથા ભાવાર્થ. નવકારથી
સામાધિવચનુત્તો
૩ નવકાર મંત્રના પ્રભાવ પર શેઠ અને ચોર
અમરકુમાર અને શ્રીમતીનું દૃષ્ટાંત
૪ નવકારવાળીમાં ૧૦૮ મણકા રાખવાનું
પ્રયોજન
૫ પરમાત્મા શબ્દમાં ૨૪ તીર્થકરોનો સમાવેશ
કઈ રીતે ?
૬ ચોવીશ ભગવાનના નામ તથા લાંછન
૭ નવ પદોનાં નામ, તેના ગુણ, તેની આરાધના
મુખ્યત્વે કેણે કરી ?
૮ પાઠશાળાનું વર્ણન તથા ધાર્મિક લક્ષણો
શું લાભ થાય ?
૯ દેવ ગુરૂ અને ધર્મની દ્વંદ્વમાં વ્યાખ્યા

૧૦ પ્રતિક્રમણ એટલે શું કયા કારણે કરવું
જોઈએ ?

૧૧ આદર્શ વિદ્યાર્થીના લક્ષણો જણાવો.

૧૨ સામાયિક એટલે શું તથા ધર્મલાલની વ્યાખ્યા

૧૩ સાધુ-સાધ્વી કાળધર્મ પામે એટલે શું
ખોલાય ?

૧૪ પાંચ પ્રતિક્રમણનાં નામ લખો.

૧૫ ૩૬૫ દિવસમાં દેવસી-રાઈ-પખખી-ચોમાસી-
સંવચ્છરી કેટલા આવે ?

૧૬ વંદિતા સૂત્રમાં જમણો પગ ઉભો કેમ
કરાય ?

૧૭ ચૈત્યવંદન સૂત્રમાં ડાબો પગ ઉભો કેમ
કરાય ?

૧૮ પંચિદિય સૂત્રમાં શેનું વર્ણન છે ?

૧૯ લોગસ્સ-નવકાર-પંચિદિય-અન્નતથ આદિ
સૂત્રના ખીજા નામ જણાવો.

૨૦ ચોવીશ લગવાનનાં નામ કયા સૂત્રમાં આવે

૨૧ સામાયિક લેવા-પારવાનું સૂત્ર કયું

૨૨ દેરાસરમાં કાળે લેવાથી—થાળી ધોઈ ને
પીવાથી શેનું પુણ્ય થાય ?

૨૩ દેરાસરમાં કાળે લેવામાં શરમ આવે ?
 અંગલુંછણા ઘોવામાં શરમ આવે
 દ્વીપક પ્રગટાવવામાં શરમ આવે તો શેનો
 આવકાર કરશો ?

૨૪ દીવો આરતી ઉતારવાથી શું લાલ ?
 ૨૫ સાધુની જીવન ચર્યા વિશે દશ લાઈન
 જણાવો

૨૬ જે આંગળીથી લગવાનની પૂજા કરાય તે
 આંગળી તથા બાકીની આંગળીના નામ
 જણાવો

શિખીર તૈયાર કરાવવા યોગ્ય દૃષ્ટાંતો

ગોગલ્સ ચશ્મા પર ખેડૂત અને ગાયનું
 અજ્ઞાનતા પર શેઠ અને પટેલનું
 ખાવા છતાં કેવળજ્ઞાન પર કૂરગડુ મુનિનું
 નિયમ ઉપર કમલ નામના છોકરાનું
 ધરિયાવહી સૂત્ર પર અધિમુક્તા મુનિનું
 ક્રોધ પર સાસુ-વહુનું
 આણું ભણું પર શેઠ-ચોરનું
 રૂપની પાછળ પાગલ પર રાજા અને લંગડીનું
 બત્તીયા સદા ઉદાસી અકબર-ખીરખલનું

દેખ કચરો આમ કઢાય નારદજી અને શેઠાણીનું
ઉવસગગહરં સ્તોત્રની રચના

વૃદ્ધિ-ધર્મ-લક્ષ્મિ-પ્રેમ-સુખોદ-વૃદ્ધિ ગુરુભ્યો નમઃ

પરીક્ષક : મુનિરાજ ચંદ્રશેખરવિજયજી મ. સા.
(થરાવાળા)

સૂત્રના રચયિતા ગમે તે પાંચ

પ્રશ્ન ૧ (૧) નમો અરિહંતાણુ (૨) ઉવસગગહરં
(૩) લોગસ્સ (૪) લક્ષ્મીમર (૫) મ્હોટી શાંતિ
(૬) કરેમિલંતે (૭) નમોઽર્હત

પ્રશ્ન ૨ નીચેના સૂત્રોની એક ગાથા લખો (ગમેતે પાંચ)
(૧) અન્નતથ (૨) લોગસ્સ (૩) પંચિદ્વિય
(૪) ઇચ્છામિ ખમાસમણો (૫) સામાધિવય
જુત્તો (૬) ગમે તે એક થાય (૭) નમો
અરિહંતાણુ

પ્રશ્ન ૩ નવકાર મંત્રના પ્રભાવ પર શેઠ અને ચોરનું
દૃષ્ટાંત દશ લાઇનમાં લખો

પ્રશ્ન ૪ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો (ગમેતે પાંચ)
(૧) પરમાત્મા શબ્દમાં ચોવીશ તીર્થ કરનો
સમાવેશ કઈ રીતે

- (૨) નવકારવાળીમાં. ૧૦૮ મણકા શા માટે
- (૩) પાંચ પરમેષ્ઠિ વર્ણો લખી તેની આરાધના
કોણે કોણે કરી ?
- (૪) ૪-૬-૧૧-૧૫ મા લગવાનના નામ લખો
- (૫) તમારી પાઠશાળાનું વર્ણન પાંચ લાઇનમાં
લખો
- (૬) આદર્શ વિદ્યાર્થીના કોઈ પણ પાંચ લક્ષણો
લખો
- (૭) ધર્મલાલ એટલે શું ? સાધુ-સાધ્વી કાળ-
ધર્મ પામે એટલે શું બોલાય

પ્રશ્ન ૫ ખાલી જગ્યા પૂરો (ગમે તે પાંચ)

- (૧) નવકારવાળી મં.....ગણાય છે
(નવકાર, લોગસ કે ઉપાશ્રય)
- (૨) જે આંગળીથી પૂજા કરાય છે તેનું નામ....
(ટચલી, આકાશ, અનામિકા)
- (૩) ધર્મલાલ એટલે..... અને
(પાપનો નાશ, પુણ્યની વૃદ્ધિ કે
પાઠશાળામાં જવું)
- (૪) ૧૧મા લગવાનનું..... અને ચોથા

ભગવાનનું નામ..... (અભિનંદન
સ્વામી, શીતલનાથ, શ્રેયાંસનાથ કે
મહાવીર સ્વામી)

(૫) ઉવસગ્ગહરં સ્તોત્રના રચયિતા.....
અને નવકારમંત્રના રચયિતા.....છે.
(ભદ્રબાહુ સ્વામી, ગણધર ભગવંત,
હરિભદ્રસૂરિ કે તીર્થંકર)

(૬) અનામિકા.....આંગળીથી.....કરાય છે
(પૂજા, પ્રતિક્રમણ કે નવકાર ગણાય છે
મુનિરાજશ્રીચંદ્રશેખરવિજયજી)

❀ ચંદ્રજ્યોત પ્રેરક વાણી ❀

પ્રવચનકાર : મુનિરાજશ્રી ચંદ્રશેખર વિજયજી (થરાવાળા)

જ્યાં ક્રોધના લડકા બળે છે, જ્યાં ગર્વના કુંગરા ખડા છે
જ્યાં માયાની ખાડીઓ છે, જ્યાં લોભના ખાડાઓ છે,
જ્યાં વેરઝેરની આગ છે. ત્યાં સળગતો સંસાર છે.

ક્રોધનું દર્શન આંખમાં, માનનું દર્શન હૈયામાં
માયાનું દર્શન વાયામાં, લોભનું દર્શન અંદર પેટમાં છે

**જો તમારે સફળતા પ્રાપ્ત કરવી હોય તો
ચાર નિયમ જોઈએ.**

- (૧) નિર્ણય કરવામાં ઉતાવળ ન કરો.
- (૨) કામ કરવામાં ઢીલ ન કરો.
- (૩) ફલ મેળવવામાં અધીરા ન બનો.
- (૪) કાર્યના આદિ અને અંતમાં ધૈર્યતા રાખો મધ્યમાં
ઉતાવળ રાખો.

મરનાર સન્માનને પાત્ર નથી, મારનાર પણ સન્માનને પાત્ર
નથી, પરંતુ મરીને ખીજીને બચાવનાર જ સન્માનને પાત્ર છે

શાંતિથી ક્રોધને ઠારો,
વિનયથી માનને ઠારો,
સરલતાથી માયાને ઠારો,
સંતોષથી લોભને ઠારો.

ક્રોધ	પ્રીતિનો	નાશ	કરે	છે
માન	વિનયનો	નાશ	કરે	છે
માયા	મિત્રતાનો	નાશ	કરે	છે
લોભ	સર્વનો	નાશ	કરે	છે

શ્રી ચંદ્રશેખરવિજયજી મ.સા. (થરાવાળા)ની જીવનજ્યોત

પ્રસ્તુત પુસ્તકના લેખક મુનિરાજ શ્રી ચંદ્રશેખર
વિજયજી મહારાજ છે.

જેઓશ્રીની જન્મભૂમિ થરા ગામ છે. જ્યાં ધર્મ-
શ્રધ્ધાળુ આત્માઓ વસે છે અને પોતે ધાર્મિક પ્રવૃત્તિમાં
એક રસ છે તેમના પિતાનું નામ જેચંદલાલ, માતાનું નામ
કેસરબેન મહારાજશ્રીનું સસારી નામ ચંપકલાલ છે.

“પુત્રના લક્ષણ પારણામાં” તે કહેવત અનુસાર એક
મહિનાના બાળકને પૂ આ લકિતસૂરિજી (સમીવાલા)
પાસે વાસક્ષેપ નંખાવવા લાઈ ગયા. મહારાજશ્રીએ આ
બાળક લવિષ્યમાં શાસનનો ઉદ્યોતક બનશે અને વર્ધમાન
તપની આરાધના કરી તેનો પ્રચાર કરશે બાળકને સુંદર
સંસ્કારો આપશે, આલ્યવયથીજ ધર્મ રંગે રંગાયેલ
ચંપકલાલ પાઠશાળાએ જવું, માબાપને પગે લાગવું વિગેરે
સુંદર નિયમો પાળતા હતા.

સગાવહાલાઓની સંમતિથી સ. ૨૦૨૫ના વૈ. સુદ
૭મે પોતાની જન્મભૂમિમાં લખિધવિજયજી મહારાજ પાસે
દીક્ષા લીધી. દીક્ષા લીધા બાદ ચાતુર્માસમાં તપશ્ચર્યા ધણી
કરી, હાલ તેમને વર્ધમાન તપની જીભી ઓળી ચાલે છે.

પ્રકાશક :

ચીનુભાઈ મોહનલાલ શાહ